

คู่มือ

การประกันคุณภาพภายใน
ฉบับปรับปรุง มีนาคม ๒๕๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงสาธารณสุข

คำนำ

สถาบันพระบรมราชชนกเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีอำนาจหน้าที่และพันธกิจในการผลิตและพัฒนาบุคลากรสาธารณสุข โดยการควบคุม กำกับ ดูแลและสนับสนุนให้วิทยาลัยต่างๆในสังกัด ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรให้แก่หน่วยงานบริการสุขภาพทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข สถาบันพระบรมราชชนกมีวิทยาลัยอยู่ในความดูแลรวมทั้งสิ้น ๓๘ แห่ง และได้ดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มาโดยตลอด ได้สนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอย่างต่อเนื่อง จึงได้พัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับใช้ในการประเมินคุณภาพภายในใหม่ เป็นการพัฒนาทั้งตัวบ่งชี้คุณภาพและเกณฑ์การตัดสินให้สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ) และระบบการประเมินคุณภาพภายนอกของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) รวมทั้งผนวกตัวบ่งชี้และเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสภาวิชาชีพ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสามารถเทียบเคียงกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นเพื่อให้บุคลากรของสถาบันพระบรมราชชนกทุกระดับทั้งในส่วนกลางและวิทยาลัยต่างๆ มีความเข้าใจในตัวบ่งชี้คุณภาพและเกณฑ์การประเมิน จึงได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้น เพื่อให้การประเมินคุณภาพภายในสถาบันพระบรมราชชนกทุกระดับเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สถาบันพระบรมราชชนกหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนกลางและวิทยาลัย ในการนำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับสถาบันและวิทยาลัย รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันพระบรมราชชนกอย่างเป็นระบบต่อไป

(นายสมควร หาญพัฒน์ชัยกูร)

ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก

มีนาคม ๒๕๕๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทนำ	
หลักการและวัตถุประสงค์ในการประกันคุณภาพการศึกษา	๑
การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	๓
ระยะที่ ๑ พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	๓
ระยะที่ ๒ สนับสนุนส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการดำเนินงาน	๔
ระยะที่ ๓ เตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจสอบจากภายนอก	๕
ระยะที่ ๔ ประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยเพื่อพร้อมรับการประเมินจาก สมศ	๖
ระยะที่ ๕ พัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	๗
ระยะที่ ๖ รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง	๗
ระยะที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพสู่ระดับสากล	๑๓
ระยะที่ ๘ การปรับเปลี่ยนสถานะเป็นสถาบันอุดมศึกษา	๑๔
บทที่ ๒ การประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	
การพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา	๒๕
วัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพ	๒๕
กระบวนการจัดทำตัวบ่งชี้และเกณฑ์การตัดสิน	๒๕
ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การตัดสินสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถาบันพระบรมราชชนก	๒๖
สรุปตัวบ่งชี้และค่าน้ำหนักในการประกันคุณภาพภายในสถาบันพระบรมราชชนก	๒๘
วิธีการรายงานต่อสถาบันพระบรมราชชนก	๓๒
กระบวนการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยโดยสถาบันพระบรมราชชนก	๓๓
การนำผลการประเมินไปสู่การพัฒนา	๓๕
บทที่ ๓ องค์ประกอบคุณภาพ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน	
คำชี้แจงอื่นๆในการนำตัวบ่งชี้ไปใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	๓๗
นิยามศัพท์ที่ใช้ในตัวบ่งชี้	๓๗
องค์ประกอบที่ ๑ ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินการ	๕๑

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
องค์ประกอบที่ ๒ การผลิตบัณฑิต	๖๐
องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา	๘๔
องค์ประกอบที่ ๔ การวิจัย	๘๘
องค์ประกอบที่ ๕ การบริการวิชาการแก่สังคม	๙๘
องค์ประกอบที่ ๖ การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	๑๐๘
องค์ประกอบที่ ๗ การบริหารและการจัดการ	๑๑๓
องค์ประกอบที่ ๘ การเงินและงบประมาณ	๑๒๐
องค์ประกอบที่ ๙ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	๑๒๓
บทที่ ๔ มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา	
มาตรฐานการอุดมศึกษา	๑๒๙
มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา	๑๓๑
หลักเกณฑ์ในการรับรองสถาบันการศึกษาระบบการพยาบาลและการผดุงครรภ์	๑๓๓
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาระบบการพยาบาลและวิชาชีพสุขภาพ	
ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	
รายชื่อคณะทำงานจัดทำองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประกันคุณภาพ	
ภายในสถาบันพระบรมราชชนก	

บทนำ

กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๑ โดยกำหนดให้วิทยาลัยในสังกัดจัดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาในวิทยาลัย เพื่อเป็นหลักประกันในการผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่การให้บริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพแก่ประชาชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ กำหนดให้ หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และมาตรา ๔๙ กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยกำหนดไว้ว่าสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ทุก ๕ ปี

สถาบันพระบรมราชชนกเดิมเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของวิทยาลัย มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- ๑) พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในร่วมกับวิทยาลัย
- ๒) กำหนดหลักการและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายใน
- ๓) สนับสนุน ส่งเสริม ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เพื่อเตรียมพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก
- ๔) กรณีที่ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของวิทยาลัยไม่ได้มาตรฐาน หน่วยงานต้นสังกัดจะเป็นผู้กำกับดูแลดำเนินการให้วิทยาลัยปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้นสถาบันพระบรมราชชนกจึงตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ถือเป็นหนึ่งในเครื่องมือการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายในทั้งในระดับการประเมินตนเอง การประเมินโดยเครือข่าย และการประเมินโดยสถาบันพระบรมราชชนก รวมทั้งผลการประเมินคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) วิทยาลัยแต่ละแห่งควรนำมาพิจารณากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยการพัฒนาดังกล่าวจะอยู่บนพื้นฐานของความช่วยเหลือเกื้อกูลในรูปเครือข่ายวิทยาลัยภาค ซึ่งจะทำให้วิทยาลัยในแต่ละเครือข่ายมีการพัฒนาคุณภาพไปพร้อมๆกัน และเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม

หลักการและวัตถุประสงค์ในการประกันคุณภาพการศึกษา

สถาบันพระบรมราชชนก ได้มีการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และมาตรฐานของวิชาชีพมาเป็นลำดับ โดยในเบื้องต้นได้พยายาม

พัฒนาคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา เช่น หลักสูตร วิธีการจัดการเรียน การสอน อาจารย์ นักศึกษา และปัจจัยเกื้อหนุนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา เป็นต้น เนื่องจากเชื่อว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้ามีคุณภาพมาตรฐานแล้ว ย่อมทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพด้วย

สำหรับการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลได้นำเกณฑ์การจัดการศึกษาของสภาการพยาบาล ซึ่งเป็น องค์การวิชาชีพเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย โดยสภาการพยาบาลได้กำหนดข้อบังคับในการจัดการศึกษาพยาบาล การรับรอง วิทยฐานะของสถาบันและการออกไปประกอบวิชาชีพแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้วิทยาลัยต้องได้รับการประเมินสถาบัน จากสภาการพยาบาล และนักศึกษาต้องสอบขึ้นทะเบียนไปประกอบวิชาชีพการพยาบาล การดำเนินการขององค์กร วิชาชีพดังกล่าว ก่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษาศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลโดยตรง เนื่องจากการส่งเสริมให้อาจารย์ของ วิทยาลัย มีความตื่นตัวในการพัฒนาตนเองและร่วมกันพัฒนาคุณภาพต่างๆ ของสถาบันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

แต่เนื่องจากวิทยาลัยแต่ละแห่งมีสภาพปัญหาและความแตกต่างขององค์ประกอบด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับคุณภาพการศึกษา เช่น ระดับและจำนวนหลักสูตรที่เปิดสอน จำนวนนักศึกษาและอาจารย์ อาคารสถานที่ อุปกรณ์ การศึกษาต่างๆ รวมทั้งวัตถุประสงค์และระยะเวลาการก่อตั้งวิทยาลัยแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้ทำให้ คุณภาพมาตรฐานการศึกษาของแต่ละวิทยาลัยมีความแตกต่างกันไปด้วย

จากความไม่ทัดเทียมกันในคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของแต่ละวิทยาลัยดังกล่าวจึงมีการ ดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ ที่เห็นว่าจะสนับสนุนให้การศึกษาของวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน เช่น การ สนับสนุนงบประมาณและสิ่งต่างๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ การให้ความเป็นอิสระทางวิชาการและการบริหารจัดการแก่วิทยาลัยเพื่อควมมีคุณภาพของการศึกษา อย่างเต็มที่ การจัดทำโครงการต่างๆ ที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาของวิทยาลัยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่น โครงการพัฒนาอาจารย์ตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งมี ๒ ระยะ คือ ระยะแรก ปี พ.ศ.๒๕๓๗-๒๕๔๔ และระยะที่สองปี พ.ศ.๒๕๔๒-๒๕๔๙ โดยโครงการนี้จะช่วยเพิ่มอาจารย์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีโครงการต่างๆ ที่ ดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาของวิทยาลัยตลอดเวลา ได้แก่ โครงการอบรมหลักสูตรการสอนการพยาบาล ในคลินิก โครงการสอบรวบยอดนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา โครงการเครือข่ายวิชาการและการบริหารงานของ วิทยาลัยแต่ละภาค รวมทั้งการปรับเปลี่ยนวิธีการสอบคัดเลือกนักศึกษาให้มีมาตรฐานเดียวกันกับสถาบันอุดม- ศึกษาอื่น ๆ เป็นต้น

การดำเนินการต่างๆ เหล่านี้ เป็นการกำกับองค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยตรง ซึ่งช่วยให้ การจัดการศึกษาของวิทยาลัยมีคุณภาพการศึกษาที่ได้รับการยอมรับมากขึ้น และเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็น ผลจากความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนพัฒนาวิทยาลัยที่มีความเหมาะสมและ ต่อเนื่อง จึงได้ทำการประเมินศักยภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดปี พ.ศ.๒๕๓๙ โดยการประเมินครั้งนี้ ใช้เกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๙-๒๕๔๔ จำนวน ๑๙ มาตรฐาน ซึ่งสร้างให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย และมี

การประเมินโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่กระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งขึ้น การประเมินดังกล่าวจะประเมินทั้งด้าน ปริมาณทรัพยากรในการจัดการศึกษาและด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ผลการประเมินศักยภาพการจัดการศึกษา ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สรุปประเด็นสำคัญได้ว่าระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัย ในแต่ละมาตรฐานและแต่ละกิจกรรมมีความแตกต่างกันมากเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือวิทยาลัยกลุ่มหนึ่งมีการ ดำเนินการตามเกณฑ์ที่กำหนดอยู่ในระดับดี แต่มีวิทยาลัยอีกกลุ่มหนึ่งการดำเนินการอยู่ในระดับต้องปรับปรุง มีบาง มาตรฐานจำนวน ๔ มาตรฐานที่มีระดับการดำเนินการใกล้เคียงกันไม่แตกต่างกันมาก ได้แก่ มาตรฐานที่ ๑ ทำเลที่ตั้ง ของสถานมีความเหมาะสม มาตรฐานที่ ๗ อาจารย์และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนแต่ละประเภทมีคุณภาพที่จะเื้อ้อ อำนาจต่อการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ ๑๗ การควบคุมคุณภาพและเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา และ มาตรฐานที่ ๑๘ การจัดการศึกษาภาคปฏิบัติอย่างมีคุณภาพและส่งเสริมการศึกษาภาคทฤษฎีให้ผู้สำเร็จการศึกษามี ความรู้ความสามารถและทักษะตามที่หลักสูตรกำหนด

จากผลการประเมินศักยภาพดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่ามาตรฐานการศึกษาด้านต่างๆที่สำคัญ วิทยาลัยส่วนใหญ่ มีความแตกต่างกันมาก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของวิทยาลัยในสังกัด ให้ทัดเทียมกัน และสอดคล้องกับเกณฑ์การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยและองค์กรวิชาชีพ กำหนดไว้

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ในปี พ.ศ.๒๕๓๙ ทบวงมหาวิทยาลัยประกาศนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามีระบบและกลไกการควบคุม คุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาขึ้นภายในสถาบัน และพร้อมรับการตรวจสอบจาก หน่วยงานภายนอกเพื่อควมมีมาตรฐานทางการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ซึ่งแนวคิดการประกันคุณภาพการ ศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยนี้ สถาบันพระบรมราชชนกเห็นว่าการดำเนินการพัฒนาคุณภาพของวิทยาลัยด้วยวิธี ต่างๆ ในระยะที่ผ่านมาโดยเฉพาะการควบคุมองค์ประกอบต่างๆที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งของการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่แล้ว เพียงแต่ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจนต่อเนื่อง จึงเห็นควรใช้หลักการของการ ประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของวิทยาลัยใน สังกัด โดยกำหนดระยะการดำเนินงาน ดังนี้

ระยะที่ ๑ พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ระยะนี้มีการดำเนินงานตั้งแต่ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑ โดยสร้างความเข้าใจและกำหนดแนวปฏิบัติเบื้องต้น เพื่อให้วิทยาลัยดำเนินการบนพื้นฐานของความเป็นอิสระทางวิชาการและการบริหารงาน

ปีงบประมาณ ๒๕๔๐ ซึ่งเจตนโยบาย แนวปฏิบัติและรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ใช้ในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ แก่ผู้บริหารทั้งส่วนกลางและภูมิภาค รวมทั้งศึกษาดูงานที่วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ ซึ่งเป็นวิทยาลัยพยาบาลแห่งแรกที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO ๙๐๐๒

ปีงบประมาณ ๒๕๔๑ กระทรวงสาธารณสุขประกาศนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๑ (เอกสารแนบท้าย) และสถาบันพระบรมราชชนกได้จัดทำคู่มือแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยกำหนดองค์ประกอบของการควบคุมคุณภาพไว้ ๑๓ องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับทววงมหาวิทยาลัยและเพิ่มเติมองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติการกิจของวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ได้กำหนดแนวปฏิบัติทั้งในระดับสถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัย คู่มือดังกล่าวเป็นเอกสารประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันพระบรมราชชนก ฉบับที่ ๑ หลังจากนั้นมีการติดตามผลการดำเนินงานของวิทยาลัย โดยให้วิทยาลัยเสนอผลงานประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่ยังไม่มีมีการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม สถาบันพระบรมราชชนกจึงได้มีการจัดทำแผนกลยุทธ์การประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยในสังกัด และเพิ่มองค์ประกอบที่ ๑๔ คือระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำ Logo และ Motto การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้ใช้มาจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

ระยะที่ ๒ ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างเครือข่ายการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ ๒๕๔๒ เป็นระยะแห่งการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุนวิทยาลัยได้มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่เข้มแข็งโดยมีแนวคิดในการดำเนินงานคือ สร้างความชัดเจนในแนวปฏิบัติและใช้เครือข่ายวิทยาลัยภาคเป็นกลไกในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่

๑. ปรับปรุงคู่มือแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม (ปคศ./๔๒-๑) รวมทั้งจัดพิมพ์แผนกลยุทธ์การประกันคุณภาพการศึกษาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข-สุข (ปคศ./๔๒-๒) ซึ่งเป็นเอกสารประกันคุณภาพฉบับที่ ๒, ๓ เผยแพร่ให้วิทยาลัยนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๒. กำหนดวิทยาลัยในแต่ละภาคให้เป็นศูนย์กลางการดำเนินงานประกันคุณภาพเพื่อให้วิทยาลัยภาคเป็นกลไกในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยในเครือข่าย โดยสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานให้กับวิทยาลัยที่เป็นศูนย์กลางการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งมีทั้งหมด ๕ วิทยาลัยใน ๕ เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายภาคเหนือ ตอนบน ตอนล่าง ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ทั้งนี้ให้แต่ละเครือข่ายไปวางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษา

นอกจากนี้ได้สนับสนุนงบประมาณวิทยาลัย ๒ แห่ง จัดอบรมผู้ตรวจสอบคุณภาพภายในให้กับอาจารย์ของวิทยาลัยทุกแห่ง

๓. เสนอวิทยาลัยเข้าร่วมโครงการพัฒนาระบบบริหารคุณภาพของหน่วยงานตามระบบ ISO ๙๐๐๐ ตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขซึ่งมีวิทยาลัย ๑๒ แห่ง จากแต่ละเขตเข้าร่วมในโครงการดังกล่าว ดังนั้นวิทยาลัยจึงมีการควบคุมคุณภาพการศึกษาใน ๒ รูปแบบคือใช้ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator) และใช้ ISO ๙๐๐๒

ระยะที่ ๓ เตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจสอบจากภายนอก

ระยะนี้ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๔๓-๒๕๔๔ เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ หมวด ๖ มาตรา ๔๔ กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาตามที่กำหนดในกฎหมาย สถาบันพระบรมราชชนกจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาระบบประกันคุณภาพของวิทยาลัยให้สามารถรับการตรวจสอบจากภายนอกดังกล่าวได้ โดยมีแนวคิดคือร่วมดำเนินการกับวิทยาลัยและใช้การประเมินคุณภาพภายในเป็นเครื่องมือกระตุ้นระบบการประกันคุณภาพของวิทยาลัยซึ่งมีการดำเนินงานดังนี้

๑. พัฒนาองค์ประกอบ ดัชนีชี้วัดคุณภาพหรือตัวชี้วัด เกณฑ์การประเมินคุณภาพเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพภายใน และแนวทางการตรวจสอบ พร้อมทั้งจัดพิมพ์เป็นคู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ปคศ./๔๓-๑) ซึ่งเป็นเอกสารประกันคุณภาพฉบับที่ ๔ เผยแพร่ให้วิทยาลัยนำไปใช้

๒. คัดเลือกวิทยาลัยนำร่อง ๕ แห่ง จากเครือข่ายวิทยาลัยภาคเพื่อพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นรูปธรรม และเป็นตัวอย่างให้กับวิทยาลัยอื่นๆ รวมทั้งเป็นการทดลองใช้ดัชนีคุณภาพและเกณฑ์การประเมินที่สร้างขึ้น ทั้งนี้ได้ดำเนินการในรูปแบบโครงการวิจัยและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งสถาบันพระบรมราชชนกจะร่วมดำเนินการพัฒนากับวิทยาลัยนำร่องทั้ง ๕ แห่ง หลังจากนั้นได้ปรับปรุงดัชนีและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในตามข้อมูลที่ได้จากการไปทดลองใช้ดังกล่าว

๓. กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินงานของเครือข่ายวิทยาลัยที่ชัดเจนและแจ้งให้เครือข่ายวิทยาลัยนำไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นกลวิธีในการกระตุ้นระบบการประกันคุณภาพภายในและเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ได้แก่

- ๑) ให้แต่ละเครือข่ายปรับตัวบ่งชี้ให้ครอบคลุมตัวบ่งชี้ของสถาบันพระบรมราชชนก สมศ. และสภาการพยาบาล ซึ่งขณะนั้น สมศ. อยู่ระหว่างการพัฒนาตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินทำให้ยังไม่มี ความชัดเจน
- ๒) วิทยาลัยในเครือข่ายนำเกณฑ์เครือข่ายไปประเมินตนเอง
- ๓) เครือข่ายประเมินวิทยาลัยเพื่อกระตุ้นช่วยเหลือ
- ๔) สถาบันพระบรมราชชนกประเมินคุณภาพวิทยาลัยที่ผ่านการประเมินผลจากเครือข่ายและแจ้ง สมศ. ประเมินคุณภาพภายนอกวิทยาลัยที่ผ่านการประเมิน

ระยะที่ ๔ ประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยเพื่อพร้อมรับการประเมินจาก สมศ.

ระยะนี้ดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๔๕-๒๕๔๗ โดยเมื่อปีงบประมาณ ๒๕๔๕ สมศ. มีความชัดเจนในเรื่องมาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินพร้อมทั้งได้เริ่มประเมินภายนอกสถาบันการศึกษาต่างๆ สถาบันพระบรมราชชนกจึงกำหนดให้วิทยาลัยในสังกัดรับการประเมินจาก สมศ. ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ ๒๕๔๗ เนื่องจากเห็นว่าวิทยาลัยต่างๆ มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในมาอย่างต่อเนื่อง โดยปีงบประมาณ ๒๕๔๕, ๒๕๔๖ และ ๒๕๔๗ กำหนดให้วิทยาลัยรับการประเมินจาก สมศ. ๒ แห่ง ๒๒ แห่ง และ ๑๖ แห่ง ตามลำดับ ทั้งนี้สถาบันพระบรมราชชนกได้เตรียมความพร้อมให้กับวิทยาลัยก่อนรับการประเมินจาก สมศ. ดังนี้

๑. ให้เครือข่ายวิทยาลัยแต่ละภาคนำตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินของสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๗ ที่ได้พัฒนาให้ครอบคลุมทั้งตัวบ่งชี้ของสถาบันพระบรมราชชนก สมศ. และสภาการพยาบาลไปเชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้ของเครือข่าย เพื่อให้วิทยาลัยในแต่ละเครือข่ายนำไปเป็นแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานในเรื่องนั้นๆ ให้เกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับทิศทางการปฏิบัติการกิจของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มาตรฐานการศึกษาของ สมศ. และสภาการพยาบาล

๒. สนับสนุนให้วิทยาลัยมีการจัดทำฐานข้อมูลที่เป็นต่างๆ โดยวิธีการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญในการทำฐานข้อมูล

๓. สถาบันพระบรมราชชนกในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินของวิทยาลัย ก่อนให้วิทยาลัยรับการประเมินจาก สมศ. เพื่อช่วยเหลือชี้แนะวิธีการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดคุณภาพของการปฏิบัติในเรื่องนั้นๆ ตามบริบทของวิทยาลัยรวมทั้งประเมินคุณภาพวิทยาลัยตามตัวบ่งชี้และมิติการประเมินของสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๗ เพื่อสะท้อนคุณภาพของวิทยาลัยทุกแห่งในแต่ละตัวบ่งชี้และในภาพรวม ทั้งนี้คณะผู้ประเมินประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ผู้บริหารของสถาบันพระบรม-

ราชชนกที่ดูแลเครือข่ายวิทยาลัยแต่ละภาค รวมทั้งผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยที่มีประสบการณ์ในด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

วิธีการประเมินได้มุ่งเน้นหาร่องรอย หลักฐาน สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องและสังเกตกิจกรรมต่างๆ ในวิทยาลัย ตามเกณฑ์การประเมินของวิทยาลัยและมติการประเมินของสถาบันพระบรมราชชนก การตัดสินผลการประเมินมี ๒ แบบ คือ แบบ **Scoring Criteria** ของวิทยาลัย และแบบมติการประเมิน ๓A ของสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งสอดคล้องกับมติการประเมินของ สมศ.

ปีงบประมาณ ๒๕๔๕ สถาบันพระบรมราชชนกประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัย ๒ แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครธวัชบุรี ปีงบประมาณ ๒๕๔๖ สถาบันพระบรมราชชนกประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัย ๒๒ แห่ง และปีงบประมาณ ๒๕๔๗ สถาบันพระบรมราชชนกประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยจำนวน ๑๖ แห่ง โดยวิทยาลัยทุกแห่งได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. รอบแรก

ระยะที่ ๕ พัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ระยะนี้จะดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๖ เป็นต้นไป โดยจะพัฒนาระบบที่ทำให้วิทยาลัยมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องหลังจากที่ได้รับการประเมินจาก สถาบันพระบรมราชชนก และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา แล้ว โดยพัฒนาระบบที่ทำให้วิทยาลัยมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ได้รับการประเมินภายในจากสถาบันพระบรมราชชนกและภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาแล้ว ให้มีการกำหนดแผนในการพัฒนาวิทยาลัยต่างๆตามข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการประเมินภายในและภายนอกให้ข้อคิดเห็นไว้ และมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานเป็นระยะ โดยความร่วมมือของเครือข่ายวิทยาลัยภาค ซึ่งสถาบันพระบรมราชชนก ได้จัดประชุมเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอก มาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ และมีการควบคุม กำกับ ให้มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ และประสานให้เครือข่ายวิทยาลัยภาค ดำเนินการติดตามการพัฒนาคุณภาพของแต่ละวิทยาลัยในเครือข่าย

ระยะที่ ๖ รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง

ปีงบประมาณ ๒๕๔๘ สมศ ได้ประกาศเริ่มดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษารอบที่สอง โดยได้จำแนกสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย เป็นกลุ่มสถาบันที่ปฏิบัติพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นด้านการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา และวิจัยสร้างความรู้ใหม่เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการในทุกภารกิจ และเผยแพร่ความรู้ไปสู่ผู้ใช้ทั้งระดับชาติและนานาชาติ โดยมุ่งสู่ความทันสมัย และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

๒. กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม เป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่ได้ปฏิบัติ พันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาโดยการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ผลิตบัณฑิตระดับสูงในบางสาขาวิชาและเน้นการพัฒนาสังคม โดยการประยุกต์ความรู้เพื่อบริการวิชาการ/วิชาชีพแก่สังคม

๓. กลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสถาบันที่ได้ปฏิบัติพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ผลิตบัณฑิตระดับสูงในบางสาขาวิชา โดยการประยุกต์ความรู้ เพื่อสร้างและพัฒนามาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการเผยแพร่องค์ความรู้ ภูมิปัญญาไทยสู่สากล

๔. กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิต เป็นกลุ่มสถาบันที่เน้นการสอนในระดับปริญญาตรี ประยุกต์ความรู้เพื่อใช้ในการผลิตบัณฑิต เป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนาคนในด้านวิชาการ และวิชาชีพต่าง ๆ

นอกจากนี้ยังได้จำแนกคณะวิชาของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆออกเป็นกลุ่มสาขาวิชา โดยใช้แนวทางการแบ่งกลุ่มตามแบบของระบบการรับเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา มี ๑๐ กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่

๑. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ เภสัชศาสตร์ สหเวชศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การกีฬา พลศึกษาและสุขศึกษา

๒. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและชีวภาพ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยีสารสนเทศ

๓. กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

๔. กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

๕. กลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์ อุตสาหกรรมเกษตร วนศาสตร์ เทคโนโลยีการเกษตร

๖. กลุ่มสาขาวิชาบริหาร พาณิชยศาสตร์ การบัญชี การจัดการ การท่องเที่ยว และเศรษฐกิจศาสตร์

๖.๑ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ การบัญชี และเศรษฐกิจศาสตร์

๖.๒ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและโรงแรม

๗. กลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

๘. กลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรม วิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ ได้แก่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ วิจิตรศิลป์ มณฑศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์

๙. กลุ่มสาขาวิชามนุษย์และสังคมศาสตร์ เช่น คณะนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมวิทยา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นต้น

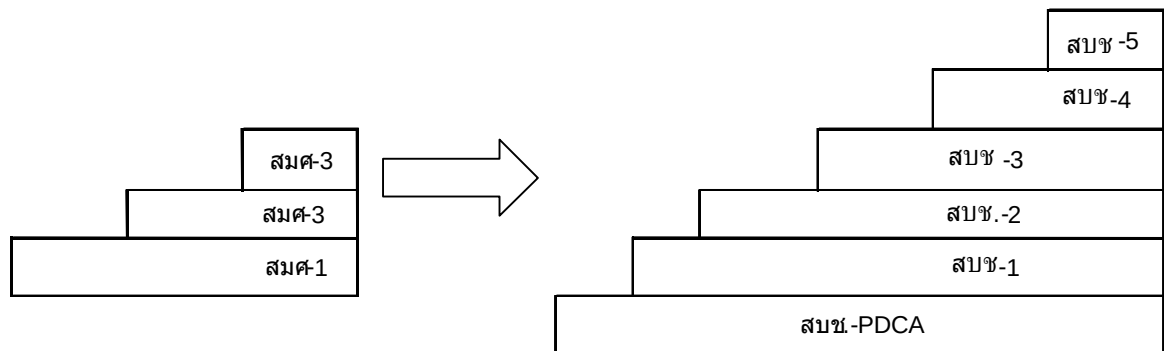
๑๐. กลุ่มสาขาวิชาสหวิทยาการ

๑๐.๑ สาขาวิชาที่มีหลักสูตรแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary)

๑๐.๒ สาขาวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจาก ๙ กลุ่มสาขาวิชาข้างต้น

สำหรับวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จัดเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มที่ ๒ **ผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม** โดยสอดคล้องกับพันธกิจหลักที่กำหนดไว้ รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัด(กระทรวงสาธารณสุข) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชน

ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ ๒ เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ) ได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็น ๓ ระดับ ซึ่งสถาบันพระบรมราชชนกได้พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การตัดสินเพื่อการประเมินคุณภาพภายในรอบที่สอง ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และองค์กรวิชาชีพ เช่น สภาการพยาบาล เป็นต้น โดยจำแนกเป็น ๒ ส่วนคือ ประเมินกระบวนการทำงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA) และประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานเป็น ๕ ระดับ โดยระดับ ๑-๓ เป็นการประเมินตามเกณฑ์ของ สมศ. ส่วนระดับที่ ๔ และ ๕ เป็นการประเมินเพื่อค้นหาปัจจัยแห่งความสำเร็จ(Critical success factor) และเป็นแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

นั่นคือ เกณฑ์ตัดสินคุณภาพในส่วนของวงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานของวิทยาลัยว่าอยู่ในระดับใด โดยไม่มีคะแนน และการประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน ๕ ระดับนั้น หากเป็นการประเมินคุณภาพภายในจะจำแนกคะแนนตั้งแต่ ๑ - ๕ แต่หากเป็นการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จะจำแนกคะแนนแค่ ๑ - ๓ โดยผลการประเมินภายในของผลลัพธ์การดำเนินงาน ตั้งแต่ ระดับ ๓ - ๕ จะมีค่าคะแนนเพียง ๓ และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาไม่มีการประเมินในส่วนของกระบวนการดำเนินงาน เช่น

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ ผลการประเมินคุณภาพภายใน เป็นดังนี้

วงจรคุณภาพ (PDCA) = C

ผลลัพธ์การดำเนินงาน = ๕

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นดังนี้

ผลลัพธ์การดำเนินงาน = ๓

แต่ถ้า ผลการประเมินคุณภาพภายใน เป็นดังนี้

วงจรคุณภาพ (PDCA) = C

ผลลัพธ์การดำเนินงาน = ๒

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นดังนี้

ผลลัพธ์การดำเนินงาน = ๒

นอกจากนี้การประเมินคุณภาพรอบที่สองยังมีการให้คะแนนในส่วนของการมีพัฒนาการของผลลัพธ์และการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวบ่งชี้ โดยให้คะแนนเท่ากับ ๑ เช่น

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ ผลการประเมินคุณภาพภายใน เป็นดังนี้

วงจรคุณภาพ (PDCA) = C

ผลลัพธ์การดำเนินงาน ตาม สบช = ๕

ผลลัพธ์การดำเนินงาน ตาม สมศ = ๓

มีพัฒนาการของผลลัพธ์ = ๑

(เช่น ปีการศึกษา ๒๕๔๗ มีร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี เท่ากับ ๙๕ แต่ในปีการศึกษา ๒๕๔๘ มีร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี เท่ากับ ๙๗)

บรรลุเป้าหมายของผลลัพธ์การดำเนินงานที่กำหนดไว้ = ๑

(เช่น ปีการศึกษา ๒๕๔๘ ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ต้องมีร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี เท่ากับ ๙๕ เช่นเดียวกับปีการศึกษา ๒๕๔๗ แต่มีผลลัพธ์ เท่ากับ ร้อยละ ๙๗)

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นดังนี้

ผลลัพธ์การดำเนินงาน = ๓

มีพัฒนาการของผลลัพธ์ = ๑

บรรลุเป้าหมายของผลลัพธ์การดำเนินงานที่กำหนดไว้ = ๑

ดังนั้นในตัวบ่งชี้ ๑.๑ นี้ วิทยาลัยจะได้คะแนนเท่ากับ ๕

นอกจากนี้ในการประเมินรอบที่สอง สมศ ได้จัดทำตัวชี้วัดคุณภาพใหม่ โดยกำหนดมาตรฐานคุณภาพใน ๔ มิติ คือ ประสิทธิภาพ การบริหารและการจัดการ การเรียนรู้ และการประกันคุณภาพ แบ่งเป็น ๗ มาตรฐาน ๔๘ ตัวบ่งชี้ โดยมาตรฐานที่ ๑ - ๔ เป็นมาตรฐานด้านผลลัพธ์ ส่วนมาตรฐานที่ ๕ - ๗ เป็นมาตรฐานด้านกระบวนการ ในแต่ละมาตรฐานมีจำนวนตัวบ่งชี้รวมและตัวบ่งชี้เฉพาะ (*) ตามจุดเน้นปฏิบัติการและอัตลักษณ์ของสถาบัน ซึ่งวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ได้กำหนดค่าน้ำหนักในแต่ละรายมาตรฐานไว้ ดังนี้

มาตรฐาน	น้ำหนัก	จำนวนตัวบ่งชี้
๑. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	๓๕	๖+๔
๒. มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	๒๐	๕+๑
๓. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ	๓๕	๔+๓*
๔. มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	๑๐	๒
รวม มาตรฐาน ๑-๔	๑๐๐	๑๗+๓*+๕
๕. มาตรฐานด้านการพัฒนาสถาบันและบุคลากร	๒๐	๑๑+๒
๖. มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	๒๐	๙+๔
๗. มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพ	๒๐	๒
รวม มาตรฐาน ๕-๗	๖๐	๒๕
รวม มาตรฐาน ๑-๗	๑๖๐	๓๙+๓*+๙

สถาบันพระบรมราชชนกยังได้ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรผู้ประเมินคุณภาพภายใน จำนวน ๓ รุ่น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑) เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันพระบรมราชชนก
- ๒) เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา
- ๓) เพื่อให้ผู้รับการอบรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- ๔) เพื่อให้ได้ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาที่มีแนวปฏิบัติในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันพระบรมราชชนกที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเชื่อมโยงกับการประเมินคุณภาพการศึกษายานนอก
- ๕) เพื่อสร้างความมั่นใจในการเตรียมพร้อมรับการประเมินภายนอก จาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และสภาการพยาบาล

โดยถือได้ว่าเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพของแต่ละวิทยาลัย ตามหลักการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ที่มี ๓ ขั้นตอน(น้ำทิพย์ วิภาวิน,๒๕๕๗) คือ

๑. การจัดหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ (Knowledge acquisition) การจัดหาความรู้เป็นขั้นตอนของการพัฒนาและการสร้างความรู้ใหม่ เช่น การวิจัยและพัฒนา มีการจัดหมวดหมู่ความรู้อย่างเป็นระบบ (Classifying knowledge) เช่น ห้องสมุดทำหน้าที่ในการจัดหมวดหมู่ความรู้โดยการแบ่งกลุ่มความรู้ออกเป็นหมวดหมู่ตามระบบ

เลขทศนิยมดิวอี้ หรือตามระบบตัวอักษรเป็นระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ทำให้ความรู้ในหมวดเดียวกันอยู่ด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บและการค้นหาเพื่อนำมาใช้

๒. การแบ่งปันความรู้ (Knowledge sharing) เป็นการใช้ความรู้ร่วมกันในองค์กรมี ๔ ระดับ ได้แก่ Know what (เป็นความรู้เชิงข้อเท็จจริง), Know how (เป็นความรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกของความเป็นจริง, Know why (เป็นความรู้เชิงเหตุผลระหว่าง เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ผลของประสบการณ์กับปัญหามานำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น), Care why (เป็นความรู้ในเชิงความคิดสร้างสรรค์ริเริ่ม ที่ต้องการแก้ไขปัญหาและทำให้ดีขึ้น) การแบ่งปันความรู้เป็นการสร้างวัฒนธรรมใหม่ในองค์กร

๓. การใช้หรือเผยแพร่ความรู้ (Knowledge utilization) การเผยแพร่สารสนเทศให้คนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ในองค์กรได้เพื่อประโยชน์ ในการตัดสินใจและการดำเนินงานที่ไม่ผิดพลาดซ้ำซ้อน ตัวอย่างการสร้างคลังความรู้ขององค์กร เช่น

๑. การรวบรวมรายชื่อและเบอร์โทรศัพท์เพื่อติดต่อบุคลากรผู้ชำนาญในแต่ละฝ่าย

๒. การจัดเก็บบทเรียนและประสบการณ์จำแนกเป็นเรื่องๆ หรือหัวข้อเพื่อเป็นคู่มือสำหรับคนในองค์กร ใช้ค้นหาข้อมูลที่ต้องการ

๓. การรวบรวมข่าวสำคัญหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรหรือธุรกิจเดียวกัน รวมทั้งข้อมูลลูกค้า

ในระยนี้ยังได้มีการนำระบบการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking) มาใช้ โดยเล็งเห็นว่าวิทยาลัยจะมีผลการดำเนินงานที่ดีเยี่ยมได้นั้น จำเป็นต้องมีวิธีการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ขององค์กรและของแต่ละบุคคล การเรียนรู้ขององค์กรต้องประกอบด้วย การปรับปรุงแนวทางที่มีอยู่แล้วอย่างต่อเนื่อง การปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่เป้าประสงค์ และ/หรือแนวทางใหม่ โดยที่การเรียนรู้นั้นจะต้องมีลักษณะ ดังนี้ ๑) เป็นส่วนหนึ่งของงานประจำวัน ๒) เป็นการปฏิบัติในระดับบุคคล หน่วยงานหรือแผนก และองค์กร ๓) เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่อการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุโดยตรง ๔) เน้นการแลกเปลี่ยนความรู้ทั่วทั้งองค์กร ๕) สามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานได้ดีขึ้น จึงได้ดำเนินการแสวงหาความเป็น Good Practice ในการดำเนินงานตามรายตัวบ่งชี้ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อมุ่งพัฒนาและส่งเสริมแนวคิด หลักการ และเทคนิคการพัฒนาคุณภาพ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้แต่ละวิทยาลัยเป็นผู้นำทางคุณภาพ

๒. เพื่อช่วยในการปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน ความสามารถและผลการดำเนินงานขององค์กร

๓. เพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนสารสนเทศเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ระหว่างสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาสาขาวิชาการพยาบาลและการสาธารณสุข

๔. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสร้างความเข้าใจและปรับปรุงผลการดำเนินงาน รวมถึงใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้

การดำเนินการสรรหา Good Practice นี้ ได้นำเกณฑ์การตัดสินตามรายตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ผสมเข้ากับกระบวนการค้นหาและเกณฑ์การตัดสินความเป็นเลิศในการ

ดำเนินงานของ Malcolm Baldrige และเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาเป็นคณะกรรมการ ผลการดำเนินการพบว่า

ปีงบประมาณ ๒๕๔๙ วิทยาลัยที่มีการดำเนินการอยู่ในระดับ Good Practice มีดังนี้

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์ มาตรฐานที่ ๒ มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์”

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ ร้อยละของกิจกรรม/โครงการบริการวิชาการ ที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ”

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัย”

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ”

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๕ คักยภาพระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารการเรียนการสอนและการวิจัย”

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๖ กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการเรียนรู้จากการปฏิบัติและประสบการณ์”

ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ วิทยาลัยที่มีการดำเนินการอยู่ในระดับ Good Practice มีดังนี้

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๖ รายรับของสถาบันในการให้บริการวิชาการ และวิชาชีพในนามสถาบันต่ออาจารย์ประจำ

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๗ ระดับความสำเร็จในการให้บริการวิชาการและวิชาชีพตามพันธกิจของสถาบัน

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี มาตรฐานที่ ๗ มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพ

ระยะที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพสู่ระดับสากล

เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไป หลังจากวิทยาลัยทุกแห่งได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาแล้ว สถาบันพระบรมราชชนกซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของวิทยาลัย จึงได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ว่า ผลการประเมินคุณภาพภายในทั้งในระดับการประเมินตนเอง การประเมินโดยเครือข่าย และการประเมินโดยสถาบันพระบรมราชชนก รวมทั้งผลการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) วิทยาลัยแต่ละแห่งควรนำมาพิจารณากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยการพัฒนาดังกล่าวจะอยู่บนพื้นฐานของความช่วยเหลือ เกื้อกูลในรูปเครือข่ายวิทยาลัยภาค ซึ่งจะทำให้วิทยาลัยในแต่ละเครือข่ายมีการพัฒนาคุณภาพไป

พร้อมๆกัน อย่างไรก็ตามเพื่อให้วิทยาลัยได้ทราบถึงประสิทธิภาพของระบบและการประกันคุณภาพภายในของตนเองอย่างแท้จริง และเป็นการพัฒนาคุณภาพวิทยาลัยให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน ตลอดจนสามารถเทียบเคียงกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในประเทศไทยได้อย่างมีศักดิ์ศรี ผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙ รวมทั้งสิ้น ๓๗ แห่ง เป็นดังนี้

รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘

ลำดับ	วิทยาลัย	ม.๑	ม.๒	ม.๓	ม.๔	เฉลี่ย ม.๑-๔	ม.๕	ม.๖	ม.๗	เฉลี่ย ม.๑-๗
๑	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราษฎร์ธานี	๔.๑๗	๓.๒๐	๔.๔๖	๕.๐๐	๔.๑๖	๔.๔๖	๔.๓๓	๕.๐๐	๔.๓๒
๒	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษบุรี	๔.๑๗	๔.๒๐	๔.๘๓	๕.๐๐	๔.๔๙	๔.๘๒	๓.๗๕	๕.๐๐	๔.๕๐
๓	วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี	๔.๑๗	๔.๔๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๕๙	๔.๗๓	๔.๕๐	๕.๐๐	๔.๖๕
๔	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนียะลา	๔.๑๗	๔.๑๖	๔.๐๐	๕.๐๐	๔.๒๖	๔.๗๓	๔.๒๒	๕.๐๐	๔.๔๑
๕	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสัตยา	๔.๑๗	๔.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๕๔	๔.๒๘	๓.๖๓	๕.๐๐	๔.๔๓
๖	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี	๔.๘๓	๓.๖๐	๔.๗๕	๕.๐๐	๔.๕๗	๔.๖๔	๔.๑๓	๕.๐๐	๔.๕๘
๗	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี	๔.๐๐	๓.๒๐	๔.๑๗	๕.๐๐	๔.๐๐	๓.๙๑	๔.๑๓	๕.๐๐	๔.๑๘
๘	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี	๔.๑๗	๓.๘๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๔๗	๕.๐๐	๔.๑๓	๕.๐๐	๔.๕๖
๙	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี	๔.๑๗	๓.๖๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๔๓	๔.๕๕	๔.๒๕	๕.๐๐	๔.๕๐
๑๐	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี	๔.๖๗	๔.๐๐	๔.๖๓	๕.๐๐	๔.๕๕	๔.๖๔	๔.๒๕	๕.๐๐	๔.๕๘
๑๑	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี	๔.๖๗	๔.๔๐	๔.๕๐	๕.๐๐	๔.๕๙	๔.๘๒	๓.๘๘	๕.๐๐	๔.๕๘

รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘ (ต่อ)

ลำดับ	วิทยาลัย	ม.๑	ม.๒	ม.๓	ม.๔	เฉลี่ย ม.๑-๔	ม.๕	ม.๖	ม.๗	เฉลี่ย ม.๑-๗
๑๒	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช	๔.๑๗	๓.๘๐	๔.๘๘	๕.๐๐	๔.๔๒	๔.๕๕	๔.๓๘	๕.๐๐	๔.๕๑
๑๓	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุนทร	๔.๑๗	๔.๒๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๕๙	๔.๗๓	๔.๒๕	๕.๐๐	๔.๖๒
๑๔	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา	๔.๕๐	๓.๖๐	๔.๖๗	๕.๐๐	๔.๔๓	๓.๗๓	๔.๐๐	๕.๐๐	๔.๓๖
๑๕	วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	๔.๑๗	๓.๘๐	๔.๐๘	๕.๐๐	๔.๒๖	๔.๓๗	๔.๑๓	๕.๐๐	๔.๓๖
๑๖	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี	๔.๑๗	๓.๒๐	๔.๓๗	๕.๐๐	๔.๑๓	๔.๔๖	๔.๐๐	๕.๐๐	๔.๒๖
๑๗	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนิตำ	๔.๑๗	๓.๒๐	๔.๓๓	๕.๐๐	๔.๑๒	๔.๗๓	๔.๒๕	๕.๐๐	๔.๓๒
๑๘	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพรัตนราช	๕.๐๐	๓.๔๐	๔.๓๗	๕.๐๐	๔.๔๖	๔.๖๔	๔.๑๓	๕.๐๐	๔.๕๑
๑๙	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครบุรี	๔.๑๗	๔.๐๐	๔.๘๓	๕.๐๐	๔.๔๕	๕.๐๐	๔.๒๕	๕.๐๐	๔.๕๖
๒๐	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรรพสิทธิประสงค์	๔.๐๐	๔.๖๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๕๗	๔.๗๓	๔.๑๓	๕.๐๐	๔.๕๙
๒๑	วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี	๔.๑๗	๓.๖๐	๔.๐๘	๕.๐๐	๔.๑๑	๔.๕๕	๔.๓๘	๕.๐๐	๔.๓๑
๒๒	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม	๔.๑๗	๓.๘๐	๔.๘๓	๕.๐๐	๔.๔๑	๔.๒๘	๔.๒๕	๕.๐๐	๔.๔๕

รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙

ลำดับ	วิทยาลัย	ม.๑	ม.๒	ม.๓	ม.๔	เฉลี่ย ม.๑-๔	ม.๕	ม.๖	ม.๗	เฉลี่ย ม.๑-๗
๑	วิทยาลัยการสาธิตสุษ สิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี	๔.๑๗	๔.๐๐	๔.๘๘	๕.๐๐	๔.๔๗	๔.๘๒	๔.๕๐	๕.๐๐	๔.๕๘
๒	วิทยาลัยการสาธิตสุษ สิรินธร จังหวัดยะลา	๔.๖๗	๔.๘๐	๔.๕๕	๕.๐๐	๔.๖๘	๔.๖๔	๓.๗๕	๕.๐๐	๔.๖๐
๓	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช	๔.๑๗	๔.๒๐	๔.๔๒	๕.๐๐	๔.๓๕	๔.๒๗	๓.๖๓	๓.๕๐	๔.๑๔
๔	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา	๔.๖๗	๔.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๖๘	๔.๗๓	๔.๒๕	๕.๐๐	๔.๖๘
๕	วิทยาลัยการสาธิตสุษ สิรินธร จังหวัดตรัง	๔.๑๗	๓.๔๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๓๙	๔.๕๕	๔.๓๘	๕.๐๐	๔.๔๘
๖	วิทยาลัยการสาธิตสุษ สิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี	๔.๖๗	๔.๔๐	๔.๘๘	๕.๐๐	๔.๗๒	๔.๕๕	๔.๕๐	๕.๐๐	๔.๗๑
๗	วิทยาลัยการสาธิตสุษ สิรินธร จังหวัดขอนแก่น	๔.๑๗	๔.๐๐	๔.๘๘	๕.๐๐	๔.๔๗	๔.๕๕	๔.๒๕	๕.๐๐	๔.๕๒
๘	วิทยาลัยเทคโนโลยีทาง การแพทย์และสาธิตสุษ กาญจนภิเษก	๕.๐๐	๔.๖๐	๔.๑๘	๕.๐๐	๔.๖๗	๔.๓๖	๔.๓๘	๕.๐๐	๔.๖๓
๙	วิทยาลัยพยาบาลพระจอม เกล้า	๔.๘๓	๔.๔๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๘๒	๔.๙๑	๔.๐๐	๕.๐๐	๔.๗๕
๑๐	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่	๔.๘๓	๔.๔๐	๔.๖๗	๕.๐๐	๔.๗๑	๔.๓๗	๔.๑๓	๕.๐๐	๔.๖๓
๑๑	วิทยาลัยการสาธิตสุษ สิรินธร จังหวัดพิษณุโลก	๔.๖๗	๔.๒๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๗๒	๔.๑๙	๔.๑๓	๕.๐๐	๔.๖๒
๑๒	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี	๔.๑๗	๔.๘๐	๔.๘๓	๕.๐๐	๔.๖๑	๔.๕๕	๔.๒๕	๕.๐๐	๔.๖๑
๑๓	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ	๕.๐๐	๔.๖๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๔.๙๒	๔.๗๒	๔.๕๐	๕.๐๐	๔.๘๕

รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	วิทยาลัย	ม.๑	ม.๒	ม.๓	ม.๔	เฉลี่ย ม.๑-๔	ม.๕	ม.๖	ม.๗	เฉลี่ย ม.๑-๗
๑๔	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์	๔.๖๗	๔.๐๐	๔.๑๓	๕.๐๐	๔.๓๘	๔.๕๕	๔.๒๕	๕.๐๐	๔.๔๖
๑๕	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรคประธารักษ์ นครสวรรค์	๔.๖๖	๔.๘๐	๔.๘๓	๕.๐๐	๔.๗๘	๔.๖๓	๔.๒๗	๕.๐๐	๔.๗๔

สถาบันพระบรมราชชนกได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุกวิทยาลัย
สามารถสรุปผลการประเมินในภาพรวมของสถาบันพระบรมราชชนก ได้ดังนี้

ลำดับ	ชื่อมาตรฐาน	ค่าน้ำหนัก	ผลการประเมิน	
			๒๕๕๘	๒๕๕๙
๑	คุณภาพบัณฑิต	๓๕	๔.๒๘	๔.๕๗
๒	งานวิจัยและงานสร้างสรรค์	๒๐	๓.๘๑	๔.๓๑
๓	การบริการวิชาการ	๓๕	๔.๖๓	๔.๗๕
๔	การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	๑๐	๕.๐๐	๕.๐๐
ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของ ๔ มาตรฐานแรก			๔.๓๙	๔.๕๖
๕	การพัฒนาสถาบันและบุคลากร	๒๐	๔.๕๖	๔.๕๖
๖	หลักสูตรและการเรียนการสอน	๒๐	๔.๑๕	๔.๒๑
๗	การประกันคุณภาพ	๒๐	๕.๐๐	๔.๙๐
ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักรวม ๗ มาตรฐาน			๔.๔๖	๔.๖๐

เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละตัวบ่งชี้ตามรายมาตรฐานแล้วพบว่า สถาบันพระบรมราชชนก มีจุดอ่อน
ในด้านการบริหารจัดการ การผลิตผลงานวิชาการ ปัจจัยเกื้อหนุนในการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดแนวทางการ
ดำเนินงานในระยะต่อไป ดังนี้

๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการเกี่ยวกับปัจจัยเกื้อหนุนในการจัดการศึกษา เช่น ระบบการเงินการคลังและพัสดุ ระบบสารสนเทศ ระบบการบริหารบุคลากร เป็นต้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน และเอื้อต่อการบริหารวิชาการ

๒. แสวงหามาตรการในการยกวิทยฐานะของคณาจารย์ให้เทียบเท่ากับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เช่น ตำแหน่งทางวิชาการ ค่าตอบแทน เป็นต้น

๓. วิเคราะห์หาปัจจัยความสำเร็จขององค์กร เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นสากล และความยั่งยืนขององค์กร

๔. จัดทำแบบประเมินและเครื่องมือวัดตามรายตัวบ่งชี้คุณภาพ เพื่อให้ผลการดำเนินงานของวิทยาลัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถเทียบเคียงสมรรถนะได้

อีกทั้งได้พัฒนา คู่มือ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประเมินคุณภาพวิทยาลัยในสังกัดขึ้น โดยนำตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งใช้สำหรับการประกันคุณภาพภายใน มาผนวกกับองค์ประกอบในการรับรองสถาบันของสภาการพยาบาล และมาตรฐานการประกันคุณภาพของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพของสถาบันพระบรมราชชนกที่ครอบคลุมตัวบ่งชี้คุณภาพของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๕๒

นอกจากนี้สถาบันพระบรมราชชนกกำลังปรับเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยเต็มรูปแบบ บุคลากรทุกคนทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ และดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานจากส่วนกลางที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงานอธิการบดี มีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องและสนับสนุนการดำเนินงานของวิทยาลัยที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชา เพื่อให้การจัดการศึกษาในวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทุกแห่งสามารถเทียบเคียงกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ในประเทศไทยได้อย่างมีศักดิ์ศรี จึงจัดทำโครงการการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันพระบรมราชชนกส่วนกลาง เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานและคุณภาพของการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพสอดคล้องกับบทบาทการเป็นสำนักงานอธิการบดี

การดำเนินการในระยะนี้นอกจากการเน้นการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพของสถาบันพระบรมราชชนกส่วนกลางแล้ว ยังคงมีการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้มีการอบรมหลักสูตรผู้ประเมินคุณภาพภายในโดยใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพที่พัฒนาขึ้น ประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยทุกแห่งในรอบ ๓ ปี ติดตามการพัฒนาคุณภาพของแต่ละวิทยาลัยตามข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาคุณภาพที่ได้รับจากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก

รวมทั้งยังคงดำเนินการแสวงหาความเป็น **Good Practice** โดยดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้มอบหมายให้ปริญญาศรัญฉัตรกิจพอเพียงมาใช้เป็นนโยบายในการดำเนินงานของหน่วยงานราชการทุกแห่ง เพื่อร่วมกันสรรค์สร้างสังคมที่

อยู่เย็นเป็นสุข ทิศทางสำคัญเพื่อสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน และเป็นการสร้างสังคมที่พึงปรารถนา ซึ่งการสรรหา Good Practice ครั้งนี้ได้มีสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ มาร่วมนำเสนอวิธีการดำเนินงานที่ดี (Good Practice) ของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขโดยใช้ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาด้วย ผลการดำเนินงานพบว่ามีสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกกว่า เป็น (Good Practice) ของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขโดยใช้ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้ ๑) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา ๒) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี ๓) สำนักงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี ๔) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี ๕) คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระยะที่ ๘ การปรับเปลี่ยนสถานะเป็นสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันพระบรมราชชนก ได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อปรับเปลี่ยนสถานะให้เป็นมหาวิทยาลัยทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ และมีคณะวิชาทั้งสิ้น ๓๗ คณะ ซึ่งเดิมคือ วิทยาลัยต่างๆ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีความเป็นอิสระทางวิชาการ (Academic Freedom) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกทั้ง “เสรีภาพทางวิชาการ” เป็นฐานรองรับ “ความเป็นเลิศทางวิชาการ”

ดังนั้นสถาบันพระบรมราชชนกมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนสถานะจากเดิมที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด เป็นมหาวิทยาลัยเต็มรูปแบบ เพื่อผลักดันให้มีการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้วยในปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกหลายประการ ที่ทำให้ต้องเร่งดำเนินการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการทั้งในสถาบันพระบรมราชชนกส่วนกลางและวิทยาลัยได้แก่

๑. คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตภายในประเทศ มีแนวโน้มที่จะมีความแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคมโดยรวมของประเทศในระยะยาว

๒. ความท้าทายของโลกาภิวัตน์ต่อการอุดมศึกษา ทั้งในประเด็นการบริการการศึกษาข้ามพรมแดน และการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบัณฑิต อันเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งทั้งสองประเด็นต้องการการรับประกันของคุณภาพการศึกษา

๓. สถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิต ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล การพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ระดับท้องถิ่นและชุมชน

๔. สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (public information) ที่เป็นประโยชน์ต่อ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักศึกษา ผู้จ้างงาน ผู้ปกครอง รัฐบาล และประชาชนทั่วไป

๕. สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม (participation) มีความโปร่งใส (transparency) และมีความรับผิดชอบซึ่งตรวจสอบได้ (accountability) ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

๖. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน รวมถึงให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๗. คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้มาตรฐานการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ เพื่อเป็นกลไกกำกับมาตรฐานระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานระดับอุดมศึกษาจะได้ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

๘. กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและกำกับให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ๔ กลุ่ม

๙. กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา

อีกทั้งการผลักดันให้เกิดความเป็นเลิศทางวิชาการนั้น มีสภาวะเงื่อนไข (PRECONDITION) และเงื่อนไข (CONDITIONS) ที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศ สภาวะเงื่อนไขที่สำคัญเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการได้แก่

๑. คุณภาพด้านมันสมอง (INTELLECTUAL QUALITY) ของอาจารย์ นักศึกษาและพนักงาน

๒. เสรีภาพทางวิชาการ (ACADEMIC FREEDOM) ซึ่งรวมทั้งสิทธิที่จะผลิตได้และมีสิทธิ์ที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นๆของอาจารย์

๓. ความเป็นอิสระจากระบบราชการที่เชื่องช้า (FREEDOM FROM BUREAUCRACY)

๔. ความยืดหยุ่นต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านทิศทางการและโครงสร้าง (FLEXIBILITY)

๕. ทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย (LOCATION) และ

๖. ห้องสมุดที่ทันสมัย (MODERN LIBRARY)

ทั้ง ๖ ข้อนี้ คือ สภาวะเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ แต่ความเป็นเลิศทางวิชาการย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่สำคัญอย่างยิ่งอีก ๑๑ ประการ คือ

๑. การแต่งตั้งบรรจุพนักงานที่มีความเป็นเลิศในตำแหน่งต่างๆอย่างเหมาะสม

๒. งานวิจัยและงานสอนจะต้องสนับสนุนกันในด้านความเป็นเลิศไม่ใช่เด่นเพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงอย่างเดียว

๓. การประเมินผลการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ

๔. ความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และโอกาสในการทำวิจัยข้ามสาขาวิชา

๕. ความเป็นเลิศทางวิชาการ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนของอาจารย์ชาวต่างประเทศ

๖. อาจารย์ชาวต่างประเทศควรจะได้รับปฏิบัติเช่นเดียวกันกับอาจารย์ชาวไทย ทั้งในด้านเงินเดือนและ

สวัสดิการต่างๆ

๗. เครือข่ายการติดต่อกับนานาชาติในด้านวิชาการและการทำวิจัย

๘. ความเป็นอิสระในการใช้งบประมาณสำหรับงานสอนและการทำวิจัย หากจะมียอดตรวจสอบจากภายนอกก็ควรตรวจสอบแค่เพียงว่า ภาษีอากรของประชาชนถูกนำมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่เท่านั้น

๙. การบริหารที่เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณหรือสถิติ มีวิสัยทัศน์ที่ยาวไกลมีการกระจายอำนาจอย่างเหมาะสมและมีความใจกว้างที่จะรับฟังข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นจากพนักงานระดับล่าง แม้ว่าบางครั้งอาจจะเจ็บปวด

๑๐. งบประมาณที่เพียงพอต่อการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการตามที่กล่าวมาแล้ว

๑๑. การหยิบนโยบายเป็นเลิศทางวิชาการให้กับชุมชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมกับชุมชน

ประกอบกับนโยบายรัฐบาลที่ให้มีการลดอัตราค่าเล่าเรียน ส่งผลกระทบให้ไม่สามารถบรรจุอาจารย์ใหม่เข้าปฏิบัติงานทดแทนอาจารย์ที่เกษียณราชการได้ การแก้ไขโดยจ้างอาจารย์ชั่วคราว ไม่สามารถแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในขณะนี้ที่มหาวิทยาลัยต่างๆมีการเปิดสอนในสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์เพิ่มขึ้นจำนวนมาก ทำให้มีการไหลออกของอาจารย์ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นสถาบันพระบรมราชชนกจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัย และมีพระราชบัญญัติของตนเองหรือมีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถบริหารจัดการการจัดการศึกษาอย่างมืออาชีพ

สำหรับการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สามนี้ สถาบันพระบรมราชชนกได้กำหนดตนเองว่าเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง โดยอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ประเภท ค ๒ หมายความว่า สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางหรือเฉพาะกลุ่มสาขาวิชา ทั้งสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์ กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ รวมทั้งสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง สถาบันอาจเน้นการทำวิทยานิพนธ์หรือการวิจัย หรือเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะในการประกอบอาชีพระดับสูง หรือเน้นทั้งสองด้าน รวมทั้งสถาบันอาจมีบทบาทในการพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ สถาบันในกลุ่มนี้อาจจำแนกได้เป็น ๒ ลักษณะคือ ลักษณะที่ ๑ เป็นสถาบันที่เน้นระดับบัณฑิตศึกษา และลักษณะที่ ๒ เป็นสถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี

นอกจากนี้สถาบันพระบรมราชชนกยังคงดำเนินการประกวดสถาบันอุดมศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติงานที่ดีอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับรางวัลมุ่งสู่ความเป็น Good Practice โดยใช้ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน ๒ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราษฎร์ธานี และในปีพ.ศ. ๒๕๕๓ สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับรางวัลสถาบันอุดมศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติงานที่ดี (Good Practice) มีจำนวน ๓ แห่ง คือ

๑. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราษฎร์ ได้รับ ๒ โล่รางวัล ในประเด็น ระบบและกลไกการบริหารการเงินและงบประมาณ และ ระบบและกลไกการบริหารหลักสูตร

๒. สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในประเด็นระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา

๓. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในประเด็นการวิจัยและผลงานวิชาการ

ปีพ.ศ. ๒๕๕๔ สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับรางวัลสถาบันอุดมศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติงานที่ดี(Good Practice) มีจำนวน ๓ แห่ง คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา เรื่อง การบริการวิชาการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา เรื่อง การบริหารความเสี่ยง วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม เรื่อง การบริการวิชาการ และมีสถาบันอุดมศึกษา ๑ แห่ง ได้รับรางวัลมุ่งสู่ความเป็น Good Practice คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา เรื่อง การจัดการเรียนการสอน

และในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวโรกาสครบรอบ ๑๒๐ ปี แห่งวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ซึ่งมีการถวายพระราชสมัญญาเพิ่มเติม คือ “พระบิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” สถาบันพระบรมราชชนกจึงได้จัดการสัมมนาวิชาการ QA & KM to The ASEAN Society ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และมีการสรรหาสถาบันอุดมศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติงานที่ดี โดยสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ร่วมนำเสนอวิธีการปฏิบัติงานที่ดี(Good Practice) รวมทั้งสิ้น ๒๔ สถาบัน ๕๑ เรื่อง โดยมีสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับรางวัล ดังนี้

รางวัลวิธีการปฏิบัติงานที่ดี

๑.วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช

การพัฒนาคุณภาพบัณฑิต : ประเด็นการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา

๒. คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

การบริหารการเงินและงบประมาณ

๓. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบ PBL

๔. วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

การบริการวิชาการ

รางวัลมุ่งสู่ความเป็น Good Practice

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

ระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับรางวัลนำเสนอโปสเตอร์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี

การประกันคุณภาพการศึกษา

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
 การประกันคุณภาพการศึกษา
 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา
 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน
 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 e-learning

นอกจากนี้วิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ได้รับการประเมินคุณภาพ ภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารอบที่สาม ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๓ แห่ง และ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ จำนวน ๓๔ แห่ง ผลการประเมินได้รับการรับรองอย่างไม่มีเงื่อนไข **สำหรับการดำเนินงานขั้นต่อไปนั้น** คือ การเตรียมความพร้อมให้แก่วิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๖ สถาบันพระบรมราชชนกยังคงจัดให้มีการประกวดวิธีปฏิบัติงานที่ดี โดยจัด สัมมนาวิชาการ “QA & ASEAN Community” ระหว่างวันที่ ๒๖ – ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งมี สถาบันอุดมศึกษาให้ความสนใจส่งผลงานเข้าประกวดรวมทั้งสิ้น ๕๑ ประเด็น แบ่งเป็น ผลงานของ สถาบันอุดมศึกษาออกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑๕ ประเด็น และผลงานของวิทยาลัยในสังกัดสถาบัน พระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๓๖ ประเด็น

บทที่ ๒

การประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ในระยะแรกการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกให้บรรลุวัตถุประสงค์ในหลักการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สถาบันพระบรมราชชนกคำนึงถึงองค์ประกอบคุณภาพการศึกษา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์คุณภาพ จึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงตัวบ่งชี้และเกณฑ์การตัดสินมาเป็นลำดับ โดยอิงตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดโดยสถาบันพระบรมราชชนก สภาการพยาบาล และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และมีรูปแบบการประเมินเป็นการประเมินตามสภาพจริง พร้อมทั้งมีการตรวจสอบร่องรอยหลักฐาน ตามระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลของวิทยาลัยที่ได้รับการประเมิน เพื่อเป็นการสนับสนุนให้วิทยาลัยได้พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งนี้ลักษณะการประเมินคุณภาพเป็นแบบกัลยาณมิตร เที่ยงตรง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเน้นการมีส่วนร่วมของผู้รับการประเมิน

สถาบันพระบรมราชชนกดำเนินการประเมินคุณภาพภายในโดยยึดแนวทางตามความมุ่งหมายหลักการ และแนวทางการประเมินคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ หมวด ๖ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ในมาตรา ๔๘ ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพ ภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และในมาตรา ๔๙ วรรคสองระบุว่า ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อย ๑ ครั้งทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

การประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในระยะแรก แบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน คือ

๑. วิทยาลัยประเมินตนเองเพื่อสะท้อนจุดแข็ง จุดอ่อนของการจัดการศึกษา
๒. เครือข่ายวิทยาลัยภาค ประเมินวิทยาลัยแต่ละแห่งในภาค เพื่อยืนยันผลการประเมินตนเองของวิทยาลัย และผลักดันช่วยเหลือการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยในเครือข่ายให้มีการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน

๓. สถาบันพระบรมราชชนก ประเมินวิทยาลัยทุกแห่ง เพื่อยืนยันผลการประเมินตนเองของวิทยาลัย โดยประเมินตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของวิทยาลัยและสะท้อนคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการพัฒนาวิทยาลัยของสถาบันพระบรมราชชนก โดยประเมินตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของสถาบันพระบรมราชชนก

ในขณะนี้สถาบันพระบรมราชชนกอยู่ในช่วงปรับเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัย วิทยาลัยต่างๆจำนวน ๓๘ แห่ง จะปรับเปลี่ยนสถานะเป็นคณะวิชา การประเมินคุณภาพภายในจึงต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย สถาบันพระบรมราชชนกส่วนกลางที่เปรียบเสมือนสำนักงานอธิการบดี มีหน้าที่ควบคุม ติดตาม กำกับ ประเมินและพัฒนาซึ่งวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในใช้แนวปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพขึ้น โดยมีหน้าที่พัฒนา บริหารและติดตามการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตลอดจนประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อใช้กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบนโยบายและหลักการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๓) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา

๔) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีระบบและกลไกควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ดังนี้ (๑) หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ (๒) คณาจารย์และระบบการพัฒนา คณาจารย์ (๓) สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน (๔) ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น (๕) อุปกรณ์การศึกษา (๖) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และบริการการศึกษา (๗) การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา (๘) องค์ประกอบอื่นตามที่แต่ละสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นสมควรทั้งนี้ ให้แต่ละคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามที่เห็นสมควร โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับคณะวิชาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นสถาบันพระบรมราชชนกในฐานะสถาบันอุดมศึกษา จึงมีหน้าที่ ดังนี้

๑. พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน (ตั้งแต่ระดับภาควิชาหรือกลุ่มวิชา คณะวิชา และสถาบันโดยรวม)

๒. ดำเนินการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในที่สถาบันและหน่วยงานต้นสังกัดได้พัฒนาขึ้น

๓. จัดทำรายงานประจำปีซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

๔. ให้ข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน และเตรียมความพร้อมอื่นๆ เพื่อการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายนอก

๕. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และหน่วยงานต้นสังกัด

การพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- ๑) เพื่อตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของวิทยาลัยในภาพรวม ตามระบบคุณภาพและกลไกที่สถาบันนั้น ๆ กำหนดขึ้น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในทุกองค์ประกอบคุณภาพว่าเป็นไปตามเกณฑ์และได้มาตรฐาน
- ๒) เพื่อให้วิทยาลัยทราบสถานภาพของตนเองอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (targets) และเป้าประสงค์ (goals) ที่ตั้งไว้ตามจุดเน้นของตนเองและเป็นสากล
- ๓) เพื่อให้วิทยาลัยทราบจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนได้รับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมจุดแข็ง และพัฒนาจุดที่ควรปรับปรุงของสถาบันอย่างต่อเนื่อง
- ๔) เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มั่นใจว่าวิทยาลัยสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด
- ๕) เพื่อให้สถาบันพระบรมราชชนกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาในแนวทางที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพ

การจัดทำตัวบ่งชี้ เกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประเมินคุณภาพภายในสถาบันพระบรมราชชนก ครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑) เพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
- ๒) เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
- ๓) เพื่อทดลองใช้และประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาของคณะวิชา และสำนักงานส่วนกลางของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

กระบวนการจัดทำตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การตัดสิน

กระบวนการในการจัดทำมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประเมินคุณภาพภายในสถาบันพระบรมราชชนก มีดังนี้

- ๑) ศึกษา เอกสาร ทฤษฎี การจัดทำตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- ๒) ศึกษา เอกสารการรับรองสถาบันของสภาการพยาบาล แนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เกณฑ์คุณภาพ

การศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ คู่มือการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตลอดจนคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างๆ

๓) ศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขทุกแห่ง และผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา

๔) วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารต่างๆทั้งหมด เพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำร่าง ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยต่างๆ โดยสถาบันพระบรมราชชนก

๕) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างตัวบ่งชี้ เกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยต่างๆ โดยสถาบันพระบรมราชชนก ประกอบด้วยผู้แทนจากวิทยาลัยต่างๆ

๖) ประชุมกลุ่ม(Brainstorming)จัดทำร่างตัวบ่งชี้ เกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยต่างๆ โดยสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน ๒ ครั้ง

๗) การสนทนากลุ่มแบบเจาะจง (Focus group) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มย่อยซึ่งเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกและผู้บริหารของวิทยาลัยทุกแห่ง ได้ร่วมกันพิจารณาร่างมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยต่างๆ โดยสถาบันพระบรมราชชนก

๘) ประชุมกลุ่ม(Brainstorming) นำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มแบบเจาะจง (Focus group) และ ประเด็นที่ปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมของกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกที่สามของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาและคู่มือการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดม- ศึกษามาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างตัวบ่งชี้ เกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยต่างๆ โดย สถาบันพระบรมราชชนก

๙) เสนอตัวบ่งชี้ เกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถาบันพระบรมราชชนก ให้วิทยาลัย ทุกแห่งนำไปใช้

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การตัดสิน สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถาบันพระบรมราชชนก

กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ในปี ๒๕๕๑ กำหนดประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น ๔ กลุ่ม คือ

กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน หมายความว่า สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จัดฝึกอบรมสนองตอบความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเตรียมกำลังคนที่มีความรู้เข้าสู่ภาคการผลิตจริงในชุมชน สถาบัน สนับสนุนรองรับการเปลี่ยนอาชีพพื้นฐาน เช่น แรงงานที่ออกจากภาคเกษตร เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ประชาชน ได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี หมายความว่า สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเป็นหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค สถาบันมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงาน ธุรกิจ และบุคคลในภูมิภาค เพื่อรองรับการดำรงชีพ สถาบันอาจมีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาโทด้วยก็ได้

กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง หมายความว่า สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางหรือเฉพาะกลุ่มสาขาวิชา ทั้งสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ รวมทั้งสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง สถาบันอาจเน้นการทำวิทยานิพนธ์หรือการวิจัย หรือเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะในการประกอบอาชีพระดับสูง หรือเน้นทั้งสองด้าน รวมทั้งสถาบันอาจมีบทบาทในการพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ สถาบันในกลุ่มนี้อาจจำแนกได้เป็น ๒ ลักษณะคือ ลักษณะที่ ๑ เป็นสถาบันที่เน้นระดับบัณฑิตศึกษา และลักษณะที่ ๒ เป็นสถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี

กลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก หมายความว่า สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก และเน้นการทำวิทยานิพนธ์และการวิจัยรวมถึงการวิจัยหลังปริญญาเอก สถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้นำทางความคิดของประเทศสถาบันมีศักยภาพในการขับเคลื่อนอุดมศึกษาไทยให้อยู่ในแนวหน้าระดับสากล มุ่งสร้างองค์ความรู้ทฤษฎี และข้อค้นพบใหม่ทางวิชาการ

ในการประเมินครั้งนี้มีการกำหนดค่าน้ำหนักของมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพ และสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จัดเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่ม ค ๒ สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางเน้นการผลิตระดับปริญญาตรี โดยสอดคล้องกับพันธกิจหลักที่กำหนดไว้ รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัด(กระทรวงสาธารณสุข) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชน

นอกจากนี้สถาบันพระบรมราชชนกได้ดำเนินการวิเคราะห์และรวบรวมตัวบ่งชี้ที่มีกระบวนการคุณภาพเป็นไปในแนวทางเดียวกันเข้าเป็นกลุ่มภารกิจ เพื่อลดภาระการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่ซ้ำซ้อน และยังช่วยให้บุคลากรของวิทยาลัยมีความรู้ความเข้าใจของจุดมุ่งหมายในแต่ละตัวบ่งชี้ และสามารถกำหนดแผนการดำเนินงานที่บูรณาการกันเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ ช่วยให้คณาจารย์ของทุกวิทยาลัยไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อนกันและทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงานแบบบูรณาการ ที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ตามรายตัวบ่งชี้อย่างครบถ้วน อีกทั้งตัวบ่งชี้คุณภาพที่จัดทำขึ้นใหม่นี้ รายงานการประเมินตนเองที่จัดทำขึ้น สามารถนำไปจัดส่งให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้โดยไม่ต้องจัดทำใหม่อีกครั้ง

สรุปตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพภายในสถาบันพระบรมราชชนก

รายการ	วพป.	วสส.
องค์ประกอบที่ ๑ ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ		
๑.๑ กระบวนการพัฒนาแผน (สกอ ๑.๑)	ü	ü
๑.๑.๑ ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน (สมศ ๑๖)	ü	ü
๑.๑.๒ ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถาบัน (สมศ ๑๗)	ü	ü
องค์ประกอบที่ ๒ การผลิตบัณฑิต		
๒.๑ ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร (สกอ ๒.๑)	ü	ü
๒.๑.๑ คุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามมิติสภาการพยาบาล (สบช)	ü	-
๒.๒ อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก (สกอ ๒.๒)	ü	ü
๒.๔ ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน(สกอ ๒.๔)	ü	ü
๒.๕ ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (สกอ ๒.๕)	ü	ü
๒.๖ ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน (สกอ ๒.๖)	ü	ü
๒.๖.๑ ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน (สบช)	ü	ü
๒.๗ ระบบและกลไกการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต (สกอ ๒.๗)	ü	ü
๒.๗.๑ บัณฑิตปริญญาตรี/ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี (สมศ ๑)	ü	ü
๒.๗.๒ คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โทและเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ(สมศ ๒)	ü	ü
๒.๗.๓ ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่(สมศ ๓ เฉพาะวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพรัตน์วชิระ)	ü	ü
๒.๘ ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับนักศึกษา (สกอ ๒.๘)	ü	ü

รายการ	วพป.	วสส.
องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา		
๓.๑ ระบบและกลไกการให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสาร(สกอ ๓.๑)	ü	ü
๓.๒ ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา (สกอ ๓.๒)	ü	ü
องค์ประกอบที่ ๔ การวิจัย		
๔.๑ ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์(สกอ ๔.๑)	ü	ü
๔.๒ ระบบและกลไกการจัดการความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (สกอ ๔.๒)	ü	ü
๔.๒.๑ งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ ๕)	ü	ü
๔.๒.๒ งานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ (สมศ ๖)	ü	ü
๔.๒.๓ ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ ๗)	ü	ü
๔.๓ เงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย (สกอ ๔.๓)	ü	ü
องค์ประกอบที่ ๕ การบริการทางวิชาการแก่สังคม		
๕.๑ ระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม (สกอ ๕.๑)	ü	ü
๕.๑.๑ ผลการนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนหรือการวิจัย (สมศ ๘)	ü	ü
๕.๒ กระบวนการบริการทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม (สกอ ๕.๒)	ü	ü
๕.๒.๑ ผลการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนหรือองค์กรภายนอก (สมศ ๙)	ü	ü
๕.๒.๒ ผลการชี้นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในประเด็นภายในสถาบัน (สมศ๑๘.๑)	ü	ü
๕.๒.๓ ผลการชี้นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในประเด็นภายนอกสถาบัน (สมศ๑๘.๒)	ü	ü
องค์ประกอบที่ ๖ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม		
๖.๑ ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (สกอ ๖.๑)	ü	ü
๖.๑.๑ การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม(สมศ ๑๐)	ü	ü
๖.๑.๒ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม(สมศ ๑๑)	ü	ü
องค์ประกอบที่ ๗ การบริหารและการจัดการ		
๗.๑ ภาวะผู้นำของสภาสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน (สกอ ๗.๑)	ü	ü

รายการ	วพบ.	วสส.
๗.๑.๒ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถาบัน (สมศ ๑๓)	ü	ü
๗.๒ การพัฒนาสถาบันสู่สถาบันเรียนรู้ (สกอ ๗.๒)	ü	ü
๗.๓ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ(สกอ ๗.๓)	ü	ü
๗.๔ ระบบบริหารความเสี่ยง (สกอ ๗.๔)	ü	ü
องค์ประกอบที่ ๘ การเงินและงบประมาณ		
๘.๑ ระบบและกลไกการเงินและงบประมาณ (สกอ ๘.๑)	ü	ü
องค์ประกอบที่ ๙ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ		
๙.๑ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (สกอ ๙.๑)	ü	ü
๙.๑.๑ ผลประเมินการประกันคุณภาพภายในรับรองโดยต้นสังกัด (สมศ ๑๕)	ü	ü
รวมตัวบ่งชี้	๓๘+๒	๓๘+๑

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเกิดประโยชน์ จึงควรมีแนวทางการจัดกระบวนการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายใน ซึ่งสามารถแยกได้เป็น ๔ ขั้นตอนตามระบบการพัฒนาคุณภาพ PDCA คือ การวางแผน (plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (do) การประเมินคุณภาพ (check) และการเสนอแนวทางปรับปรุง (act) โดยมี รายละเอียดดังนี้

P = เริ่มกระบวนการวางแผนการประเมินตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยนำผลการประเมินปีก่อนหน้ามาใช้เป็น ข้อมูลในการวางแผนด้วย กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบประกันคุณภาพหรือตัวบ่งชี้หรือเกณฑ์การประเมิน จะต้องมีการประกาศให้ทุกหน่วยงานในสถาบันได้รับทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกันก่อนเริ่มปีการศึกษา เพราะต้อง เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายน

D = ดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษา คือเดือนที่ ๑ – เดือนที่ ๑๒ ของปีการศึกษา (เดือนมิถุนายน – เดือนพฤษภาคม ปีถัดไป)

C = ดำเนินการประเมินคุณภาพในระดับภาควิชา คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบัน ระหว่าง เดือนมิถุนายน – สิงหาคม ของปีการศึกษาถัดไป

A = วางแผนปรับปรุงและดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมิน โดยคณะกรรมการบริหารของ สถาบันอุดมศึกษานำข้อเสนอแนะและผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในมาวางแผนปรับปรุง การดำเนินงาน (รวมทั้งข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย) มาทำแผนปฏิบัติการประจำปีและเสนอตั้งงบประมาณปี ถัดไป หรือจัดทำโครงการพัฒนาและเสนอใช้งบประมาณกลางปีหรืองบประมาณพิเศษก็ได้ การกำหนดตัวบ่งชี้

สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาในรอบนี้ จำแนกเป็น ๒ ประเภท คือ ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพและตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ ดังนี้

๑) ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพจะระบุเกณฑ์มาตรฐานเป็นข้อ ๆ กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้เป็น ๕ ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ ๑ ถึง ๕ การประเมินจะนับจำนวนข้อและระบุว่าผลการดำเนินงานได้กี่ข้อ ได้คะแนนเท่าใด กรณีที่ไม่ดำเนินการใดๆ หรือดำเนินการไม่ครบที่จะได้ ๑ คะแนน ให้ถือว่าได้ ๐ คะแนน

๒) ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณอยู่ในรูปของร้อยละหรือค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนนระหว่าง ๑ ถึง ๕ โดยเป็นค่าต่อเนื่อง (มีจุดทศนิยม) สำหรับการแปลงผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ (ซึ่งอยู่ในรูปร้อยละหรือค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนทำโดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ โดยที่แต่ละตัวบ่งชี้จะกำหนดค่าร้อยละหรือค่าเฉลี่ยที่คิดเป็นคะแนน ๕ ไว้ ตัวอย่าง เช่น

ตัวอย่างที่ ๑ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เป็นคะแนน ๕ ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ได้ร้อยละ ๗๕.๕๑

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{๗๕.๕๑ \times ๕}{๑๐๐} = ๓.๗๘$$

ตัวอย่างที่ ๒ กำหนดร้อยละ ๘๕ เป็นคะแนน ๕ ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ได้ร้อยละ ๓๔.๖๒

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{๓๔.๖๒ \times ๕}{๑๐๐} = ๑.๗๓$$

ตัวอย่างที่ ๓ กำหนดค่าเฉลี่ยคือ จำนวนเงินวิจัยต่ออาจารย์และนักวิจัย ๒๐๐,๐๐๐ บาท เป็นคะแนน ๕ ผลการดำเนินงานได้ ๑๕๒,๕๐๐.๓๕ บาทต่อคน

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{๑๕๒,๕๐๐.๓๕ \times ๕}{๒๐๐,๐๐๐} = ๓.๘๑$$

ตัวอย่างที่ ๔ กำหนดร้อยละ ๙๐ เป็นคะแนน ๕ ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ได้ร้อยละ ๙๒.๐๘

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{๙๒.๐๘ \times ๕}{๑๐๐} = ๔.๖๐$$

หลักการคำนวณการแปลงค่าร้อยละหรือค่าเฉลี่ยเป็นคะแนน สรุปได้ดังนี้

๑) ผลการดำเนินงานเท่ากับหรือสูงกว่าค่าร้อยละหรือค่าเฉลี่ยที่กำหนดให้เป็นคะแนน ๕ จะได้คะแนน ๕

๒) ผลการดำเนินงานต่ำกว่าค่าร้อยละหรือค่าเฉลี่ยที่กำหนดให้เป็นคะแนน ๕ คำนวณ คะแนนที่ได้ ดังนี้

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\text{ค่าร้อยละหรือค่าเฉลี่ยที่ได้จากการดำเนินการ} \times ๕}{\text{ค่าร้อยละหรือค่าเฉลี่ยที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕ ของตัวบ่งชี้} \times ๕}$$

ข้อปฏิบัติเรื่องจุดทศนิยม

การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าคะแนนให้ใช้ทศนิยม ๒ ตำแหน่ง โดยการปัดทศนิยมตำแหน่งที่ ๓ ตามหลักการปัดทศนิยม (ตั้งแต่เลข ๕ ขึ้นไปปัดขึ้น) เช่น

๗๒.๓๖๔

เป็น ๗๒.๓๖

๓.๙๗๕

เป็น ๓.๙๘

กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้เป็น ๕ ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ ๑ ถึง ๕ กรณีที่ไม่ดำเนินการใด ๆ หรือดำเนินการไม่ครบที่จะได้ ๑ คะแนน ให้ได้ ๐ คะแนน โดยมีความหมายของคะแนน ดังนี้

คะแนน ๐.๐๐ – ๑.๕๐	หมายถึง	การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน
คะแนน ๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายถึง	การดำเนินงานต้องปรับปรุง
คะแนน ๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายถึง	การดำเนินงานระดับพอใช้
คะแนน ๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายถึง	การดำเนินงานระดับดี
คะแนน ๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	การดำเนินงานระดับดีมาก

วิธีการรายงานต่อสถาบันพระบรมราชชนก

คณะวิชาหรือวิทยาลัยของสถาบันพระบรมราชชนก ต้องดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ระดับวิทยาลัย ถือเป็นเสมือน Progress Report โดยการรายงานสภาพจริงของสถาบันการศึกษา ครอบคลุมช่วงเวลาระหว่างเดือนมิถุนายนถึงพฤษภาคมของปีถัดไป ถือเป็นหนึ่งปีการศึกษา และให้ส่งสถาบันพระบรมราชชนกภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี

รายงานประจำปี หมายถึง รายงานสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานในรายปีของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นรายงานการประเมินตนเองที่สถาบันอุดมศึกษาที่เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

วัตถุประสงค์การจัดทำรายงานประจำปี มี ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามมาตร ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ ที่ว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก”

๒) เป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดทำรายงานประจำปี เพื่อแสดงถึงสัมฤทธิ์ผลในการดำเนินงานและเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

๓) เพื่อใช้เป็นข้อมูลของหน่วยงานสำหรับการตรวจสอบคุณภาพภายใน และหน่วยงานภายนอก

องค์ประกอบของรายงานประจำปี ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ สภาพปัจจุบันของสถาบัน ส่วนที่ ๒ ผลการประเมินการดำเนินงานของสถาบัน ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะหรือแผนพัฒนาสถาบัน และ ส่วนที่ ๔ ภาคผนวก

รายงานประจำปี มีความยาวไม่เกิน ๓๐ หน้า โดยไม่รวมภาคผนวก ดังนี้

๑. ส่วนนำ

ประกอบด้วย ปกนอก ปกใน บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (ความยาว ๓ - ๕ หน้า) ตลอดจนสารบัญเรื่อง สารบัญตาราง/สารบัญภาพ (ถ้ามี)

๒. ส่วนสาระ

๒.๑ บทนำ (ให้เขียนในลักษณะ Profile ไม่เกิน ๒ หน้า)

๒.๑.๑ ความเป็นมาและเอกลักษณ์ของสถาบัน

๒.๑.๒ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนการดำเนินงาน

๒.๑.๓ สภาพทางกายภาพในสถาบัน

๒.๑.๔ โครงสร้างองค์การและการบริหาร

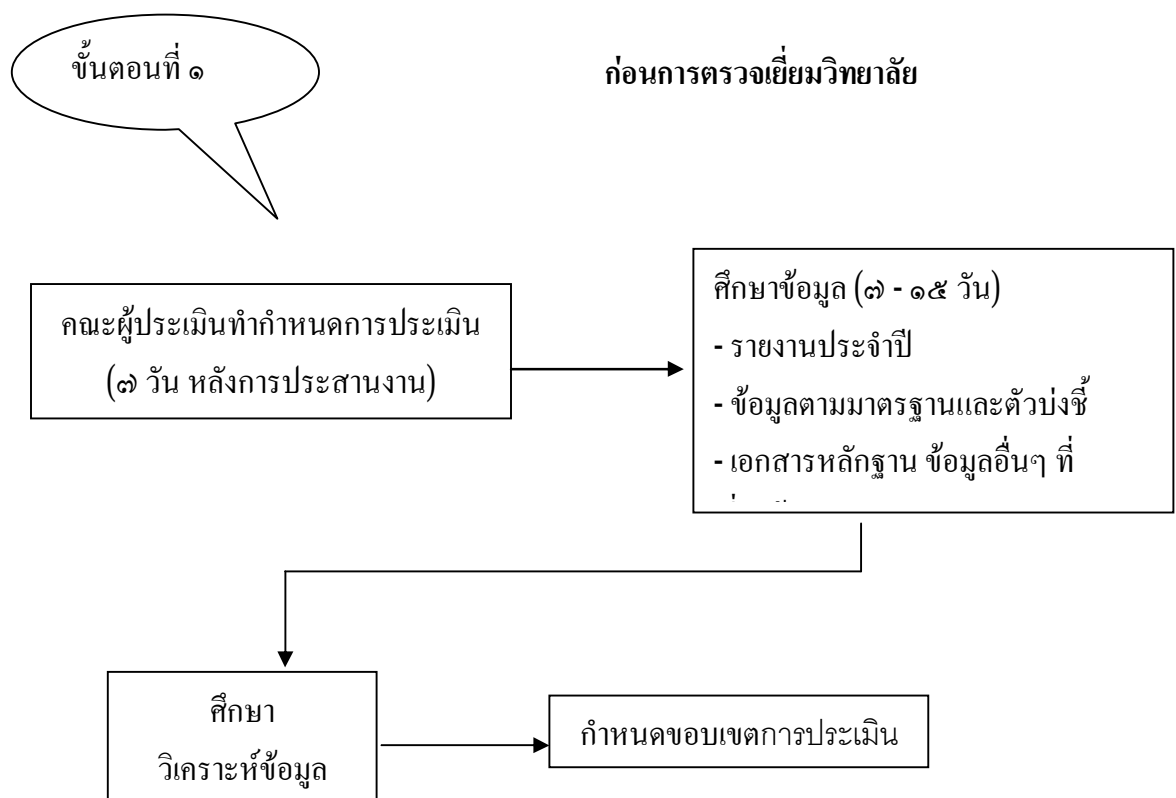
๒.๑.๕ หลักสูตร และโปรแกรมการเรียนการสอน

๒.๑.๖ จำนวนนักศึกษา และบุคลากร

๒.๑.๗ งบประมาณ (แยกเป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน และนอกงบประมาณ)

๒.๑.๘ อื่นๆ

กระบวนการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยโดยสถาบันพระบรมราชชนก

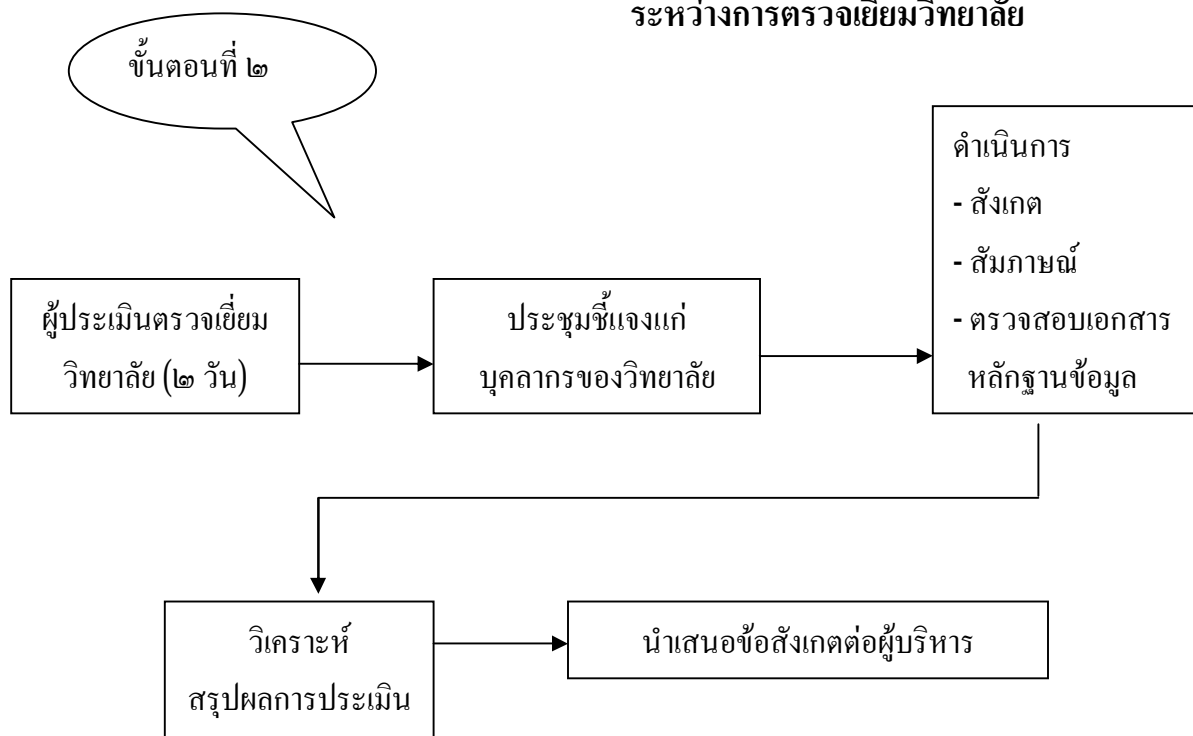
คณะผู้ประเมินภายในที่ได้รับการมอบหมายให้เป็นผู้ประเมินวิทยาลัยแต่ละแห่งทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเอง/รายงานประจำปีของวิทยาลัยและเอกสารรายงานอื่นๆ ซึ่งวิทยาลัยจัดส่งมาให้ล่วงหน้า ดังนี้

๑) คณะผู้ประเมินภายในทำการศึกษาวิเคราะห์รายงานประจำปีของวิทยาลัยข้อมูลตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของวิทยาลัยและสถาบันพระบรมราชชนก และเอกสารข้อมูลอื่นๆ

๒) คณะผู้ประเมินประชุมปรึกษาหารือ กำหนดประเด็นและรายการข้อมูลที่จะต้องตรวจสอบระหว่างการตรวจเยี่ยมว่าจะต้องรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง จากแหล่งใด ด้วยวิธีการอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้มีหลักฐานครบถ้วนเพียงพอในการสรุปผลการประเมินอย่างถูกต้องชัดเจน

๓) หลังจากนั้น คณะผู้ประเมินภายในร่วมกันวางแผนการตรวจเยี่ยมและแผนการประเมิน กำหนดตารางการปฏิบัติงาน และมอบหมายภาระงานให้ผู้ประเมินภายในแต่ละคนให้ชัดเจน โดยขอให้วิทยาลัยช่วยเตรียมสถานที่ในวิทยาลัยที่คณะผู้ประเมินภายในจะสามารถทำงานและมีโอกาสประชุมปรึกษาหารือกันอย่างเป็นอิสระและไม่รบกวนผู้อื่นในระหว่างการตรวจเยี่ยม รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ทั้งในส่วนที่ได้แจ้งไว้ล่วงหน้า และส่วนที่อาจขอเพิ่มเติม ตลอดจนนัดหมายผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ผู้แทนชุมชน ผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น เพื่อให้คณะผู้ประเมินภายในเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถาม สัมภาษณ์ตามกำหนดการในตารางการปฏิบัติงานของคณะผู้ประเมินภายใน

ระหว่างการตรวจเยี่ยมวิทยาลัย

๑. คณะผู้ประเมินภายในเดินทางไปยังวิทยาลัยตามกำหนดวัน เวลา ที่ได้นัดหมายกับวิทยาลัยไว้ ซึ่งกำหนดเวลาการตรวจเยี่ยมวิทยาลัยหนึ่ง กำหนด ๒ วัน

๒. เมื่อเดินทางไปยังวิทยาลัยในวันแรก ให้มีการประชุมชี้แจงแก่คณะผู้บริหารและบุคลากรของสถาบัน เพื่อรับทราบกระบวนการและวัตถุประสงค์ในการประเมิน/ตรวจเยี่ยม ซึ่งมุ่งเน้นการร่วมมือกันในการพัฒนา ปรับปรุงสถาบัน และสร้างความคุ้นเคยระหว่างคณะผู้ประเมินกับผู้บริหารและบุคลากรวิทยาลัย รวมทั้งเพื่อแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับแผนและตารางการปฏิบัติงานของคณะผู้ประเมินภายใน และการปฏิบัติตนของวิทยาลัยระหว่างการตรวจเยี่ยม การพูดคุยในการประชุมอาจเป็นลักษณะที่ไม่เป็นทางการ (Informal) และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ชักถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและร่วมมือซึ่งกันและกัน

๓. ระหว่างการตรวจเยี่ยม คณะผู้ประเมินภายในจะทำการประเมินคุณภาพวิทยาลัยตามขอบข่ายและประเด็นที่ได้กำหนดไว้

การตรวจเยี่ยมวิทยาลัยเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากเอกสารต่างๆตามที่วิทยาลัยส่งให้ สถาบันพระบรมราชชนก รวมทั้งหลักฐานอื่นๆ ที่สะท้อนสภาพความเป็นจริงอื่นๆของวิทยาลัย การรวบรวมข้อมูลหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อการประเมินคุณภาพภายในอาจใช้วิธีการที่หลากหลาย ทั้งการสุ่มตัวอย่าง การสังเกตการเรียน การสอน การสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการวิทยาลัย ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตนักศึกษา คิษย์เก่า ผู้แทนชุมชน ผู้แทนแหล่งฝึก เป็นต้น

๔. เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว คณะผู้ประเมินภายในจะนำข้อค้นพบหรือข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาอภิปรายร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์สรุปผลการตรวจเยี่ยมและข้อเสนอแนะ

๕. นำเสนอข้อสังเกตต่อผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาของวิทยาลัยด้วยวาจา เพื่อรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่างๆ และให้โอกาสวิทยาลัยชี้แจงในกรณีที่วิทยาลัยเห็นว่าข้อสังเกตยังไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน หรือไม่ครอบคลุมบางประเด็น

การนำผลการประเมินไปสู่การพัฒนาคุณภาพ

การประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงาน โดยยึดตามตัวบ่งชี้ กระบวนการ และผลลัพธ์ ทำให้วิทยาลัยที่ได้รับการประเมิน ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ระดับขีดความสามารถ และศักยภาพของวิทยาลัยนั้นๆ วิทยาลัยจะได้นำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน พัฒนาจุดแข็ง ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพงานและพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่กระบวนการพิจารณาแต่งตั้งผู้ที่เหมาะสมในการดำรง

ตำแหน่งสูงขึ้น การพิจารณาการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรม ในการพัฒนาคุณภาพ ตามภารกิจของสถาบัน

ผลการประเมินมีประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายต่อไปนี้คือ

๑. ผู้บังคับบัญชา หรือผู้บริหาร
๒. อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรทุกฝ่าย
๓. องค์กร หรือสถาบันในการบริหารจัดการ
๔. ผู้ใช้บัณฑิต

การนำผลการประเมินไปสู่การพัฒนาคุณภาพ เมื่อดำเนินการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตาม กระบวนการในแต่ละองค์ประกอบ และดัชนีคุณภาพแล้วก็ถึงขั้นตอนที่ให้นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพของสถาบัน และที่สำคัญควรนำไปพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

๑. การพัฒนาคุณภาพการผลิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อย่าง ต่อเนื่อง

๒. การพัฒนาคุณภาพบุคลากร
๓. การพิจารณาการขึ้นค่าจ้างเงินเดือน และการเลื่อนตำแหน่ง
๔. การพัฒนาระบบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่องาน

บทที่ ๓

องค์ประกอบคุณภาพ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน

คำชี้แจงอื่นๆในการนำตัวบ่งชี้ไปใช้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

๑) การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน แต่ละสถาบันอุดมศึกษาจะต้องใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพทุกตัวในการประเมินคุณภาพ

๒) การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับภาควิชา หรือหน่วยงานเทียบเท่าและหน่วยงานที่มีการเรียนการสอนให้สถาบันพิจารณาตัวบ่งชี้ที่จะนำไปใช้ให้สอดคล้องกับบริบท โครงสร้าง และระบบการบริหาร และปรับข้อความในตัวบ่งชี้และเกณฑ์มาตรฐานให้สอดคล้องกับระดับของหน่วยงานที่รับการประเมิน เช่น ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ การประเมินสภาสถาบันและผู้บริหารของสถาบันอาจปรับเป็นการประเมินกรรมการประจำหลักสูตรและผู้บริหารหลักสูตร เป็นต้น

๓) การประเมินทุกตัวบ่งชี้เป็นการประเมินในรอบปีการศึกษา ยกเว้นตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๓ และ ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ สถาบันอาจจะเลือกประเมินตามปีงบประมาณก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นจะต้องระบุให้ชัดเจนและต้องประเมินในรอบปีงบประมาณอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ พ.ศ.ของปีงบประมาณที่ตรงกับปีการศึกษาที่ประเมิน สำหรับตัวบ่งชี้ของสมศ. ให้ใช้รอบปีตามที่ สมศ. กำหนด

๔) อาจารย์ประจำ หมายถึง ข้าราชการ พนักงาน และบุคลากรที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งปีการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบตามพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

นักวิจัยประจำ หมายถึง ข้าราชการ หรือพนักงาน หรือบุคลากรที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งปีการศึกษา ที่มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่วิจัยหรือนักวิจัย

การนับจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ ให้นับระยะเวลาการทำงาน ดังนี้

๙-๑๒ เดือน	คิดเป็น ๑ คน
๖ เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๙ เดือน	คิดเป็น ๐.๕ คน
น้อยกว่า ๖ เดือน	ไม่สามารถนำมานับได้

นิยามศัพท์ที่ใช้ในตัวบ่งชี้

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง หรือรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ

นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยสะท้อนจากการที่นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชา หรือเลือกทำโครงการหรือชิ้นงานในหัวข้อที่สนใจในขอบเขตเนื้อหาของวิชานั้นๆ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิตและทักษะสังคม มีปรากฏในวงการศึกษไทยหลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น

- ๑) การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-based Learning : PBL)
- ๒) การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study)
- ๓) การเรียนรู้แบบสรคร์นิยม (Constructivism)
- ๔) การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)
- ๕) การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-based Learning)
- ๖) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research-based Learning)
- ๗) การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal-based Approach)

การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การผสมกลมกลืนของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบัน(organization-wide goal)การบูรณาการที่มีประสิทธิผล เป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (alignment) ซึ่งการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายใน ระบบการจัดการ ผลการดำเนินการ มีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์

การเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์(Full paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม(Proceedings)โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานฯ หรือคณะกรรมการจัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ จากนอกสถาบันเจ้าภาพอย่างน้อยร้อยละ ๒๕ และมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นจากนอกสถาบันของเจ้าของบทความ

การเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์(Full paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม(Proceedings)โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานฯ หรือคณะกรรมการจัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ จากต่างประเทศอย่างน้อยร้อยละ ๒๕ และมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นจากต่างประเทศ

การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม หมายถึง กิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคมภายนอกสถาบันการศึกษา หรือเป็นการให้บริการที่จัดในสถาบันการศึกษาโดยมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการ

การให้อำนาจในการตัดสินใจ หมายถึง การให้อำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

งานวิจัย หมายถึง กระบวนการที่มีระเบียบแบบแผนในการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการแสวงหาความรู้

ใหม่ ตลอดจนจนถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหรือทดลอง วิเคราะห์และตีความข้อมูล ตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ

งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติ หมายถึง บทความจากผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ (Journal) ที่มีชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล Thai-Journal Citation Index Centre (TCI) หรือวารสารวิชาการที่ยอมรับโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ให้เป็นวารสารระดับชาติรวมทั้งการเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ

งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ หมายถึง บทความจากผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ (Journal) ที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล เช่น ฐานข้อมูล ISI Web of Science (Science Citation Index Expand, Social Sciences Citation Index, Art and Humanities Citation Index) หรือฐานข้อมูล Scopus หรือในฐานข้อมูลสากลอื่นๆ ที่ยอมรับในศาสตร์นั้นๆ หรือวารสาร วิชาการที่ยอมรับโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ให้เป็นวารสารระดับนานาชาติ รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ

งานสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานทางศิลปะที่มีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบที่เหมาะสมกับกลุ่มวิชาทางศิลปะ ตามการจัดกลุ่มศิลปะของอาเซียน ได้แก่ ทัศนศิลป์ (Visual Arts) ศิลปะการแสดง (Performing Arts) และวรรณศิลป์ (Literature) และตามการแบ่งกลุ่ม ISCED (International Standard Classification Education) ได้แก่ คณะจิตรศิลป์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ คณะดนตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะโบราณคดี คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยเป็นผลงานที่แสดงออกถึงแนวคิด แนวทางการทดลอง เพื่อให้เกิดผลงานในมิติใหม่ หรือเป็นการพัฒนาจากแนวคิดการสร้างสรรค์เดิม เพื่อเป็นต้นแบบหรือความสามารถในการบุกเบิกศาสตร์ทางศิลปะงานสร้างสรรค์ยังครอบคลุมไปถึงสิ่งประดิษฐ์ และงานออกแบบตามสาขาศิลปะเฉพาะทางที่มีคุณค่าและคุณประโยชน์เป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพ หรือ ผลงานวิชาการ (ไม่จำเป็นต้องเป็นงานวิจัย) ที่มีการศึกษา ค้นคว้าที่แสดงออกทางศิลปะหรือดนตรีอันเป็นที่ยอมรับ

งานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ในระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอผลงาน ศิลปะแขนงต่างๆ อาทิ ผลงานศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ ฯลฯ ที่เป็นผลงานวิชาการสู่สาธารณะหรือกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการจัดการการนำเสนอในระดับชาติอย่างเป็นระบบและเป็นวิธีการที่ยอมรับในวงวิชาชีพ หรือได้รับการสนับสนุนจากองค์กร สมาคมที่เกี่ยวข้องและมีชื่อเสียงในระดับประเทศ

งานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ระดับนานาชาติ หมายถึง การนำเสนอผลงาน ศิลปะแขนงต่างๆ อาทิ ผลงานศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ ฯลฯ ที่เป็นผลงานวิชาการสู่สาธารณะและ/หรือกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการจัดการการนำเสนอในระดับนานาชาติอย่างเป็นระบบและเป็นวิธีการที่ยอมรับในวงวิชาชีพ หรือได้รับการสนับสนุนจากองค์กร สมาคมที่เกี่ยวข้องและมีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ

แหล่งเผยแพร่ที่มีคุณภาพ หมายถึง สถานที่สำหรับการเผยแพร่ โดยการจัดนิทรรศการหรือจัดการแสดงซึ่งเป็นการนำเสนอผลงานจากงานสร้างสรรค์ สู่สาธารณะหรือกลุ่มเป้าหมาย โดยประกอบด้วยหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพ ดังต่อไปนี้

๑. ต้องเป็นหอศิลป์ระดับสถาบันการศึกษา

๒. หอศิลป์ขององค์กรหรือสมาคมจะต้องเป็นสถานที่จัดการแสดงงานศิลปะโดยเฉพาะ และมีคณะกรรมการบริหารจัดการหอศิลป์ เพื่อดูแลการจัดนิทรรศการทางวิชาการ

๓. แหล่งเผยแพร่ระดับนานาชาติต้องได้รับการยอมรับในวงการศิลปะในระดับนานาชาติ หรือเป็นโครงการความร่วมมือทางศิลปะระหว่างประเทศ

๔. มีคณะกรรมการพิจารณาการกลั่นกรองคัดเลือกงานศิลปะหรือการจัดแสดงผลงาน โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ศิลปินระดับชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการที่ได้รับการยอมรับในวงวิชาการ

๕. ศิลปะที่ไม่ต้องการแสดงที่หอศิลป์ จะต้องมีเอกสารโครงการ แผนงาน และการประเมินผล โดยผลงานที่จัดแสดงต้องได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิในวงวิชาการ หรือหลักฐานที่แสดงกิจกรรมการดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ ของการแสดงที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น การแสดงพื้นบ้าน ดนตรี ดุริยางค์ศิลป์ และนาฏศิลป์นอกสถานที่ (Street Performance) เป็นต้น

งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำมาใช้ประโยชน์ หมายถึง งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้นำมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในโครงการ โครงการวิจัย และรายงานการวิจัยอย่างถูกต้อง สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาได้ อย่างเป็นรูปธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีหลักฐานปรากฏอย่างชัดเจน ถึงการนำไปใช้จนก่อให้เกิดประโยชน์ได้จริงอย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์ และ/หรือได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประเภทของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ที่สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีดังนี้

๑. การใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ เช่น ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชนในเรื่องต่างๆ ที่ทำให้คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของประชาชนดีขึ้น ได้แก่ การใช้ประโยชน์ด้านสาธารณสุข ด้านการบริหารจัดการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยภาคประชาชน ด้านศิลปะ และวัฒนธรรม ด้านวิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

๒. การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย เช่น ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยเชิงนโยบายในการนำไปประกอบเป็นข้อมูลการประกาศใช้กฎหมาย หรือกำหนดมาตรการ กฎเกณฑ์ต่างๆ โดยองค์กร หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เป็นต้น

๓. การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ หรือผลิตภัณฑ์ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ หรือนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เป็นต้น

๔. การใช้ประโยชน์ทางอ้อมของงานสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าทางจิตใจ ยกระดับจิตใจ ก่อให้เกิดสุนทรียภาพ สร้างความสุข เช่น งานศิลปะที่นำไปใช้ในโรงพยาบาล ซึ่งได้มีการศึกษาและการประเมินไว้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับรองการนำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์มาใช้ประโยชน์ หมายถึง หน่วยงานหรือองค์กรภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ที่มีการนำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ก่อให้เกิด

ประโยชน์ โดยมีการรับรองเป็นเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน พร้อมทั้งระบุผลของการนำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์

ผลงานวิชาการที่ได้รับรองคุณภาพ หมายถึง บทความวิชาการ ตำรา หรือหนังสือ ที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง และได้รับการรับรองคุณภาพแล้ว ตามเกณฑ์ของ กพอ. เรื่องหลักเกณฑ์การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการหรือเทียบเท่า

ผลงานทางวิชาการที่เป็นบทความวิชาการ (Academic Papers) ตำรา (Textbook) หรือหนังสือ (Books) ต้องเป็นผลงานที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรองผลงานก่อนตีพิมพ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- บทความวิชาการ หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ มีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรือ การวิจัย โดยจัดทำในรูปของบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่มีคุณภาพซึ่งมีผู้ตรวจอ่าน
- ตำรา หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ อาจเขียนเพื่อตอบสนองเนื้อหาทั้งหมดของรายวิชาหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิชาหรือหลักสูตรก็ได้ โดยมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง และสะท้อนให้เห็นความสามารถในการถ่ายทอดวิชาในระดับอุดมศึกษา
- หนังสือ หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ ไปสู่วงวิชาการหรือผู้อ่านทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือต้องนำมาประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้จะต้องเป็นเอกสารที่เรียบเรียงขึ้นอย่างมีเอกภาพ มีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคงและให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชานั้นๆ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

จรรยาบรรณนักวิจัย หมายถึง หลักเกณฑ์ควรประพฤติปฏิบัติของนักวิจัยทั่วไป เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมและหลักวิชาการที่เหมาะสม ตลอดจนประกันมาตรฐานของการศึกษา ค้นคว้าให้เป็นไปอย่างสมศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของนักวิจัย ดังนี้

- ๑) นักวิจัยต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในทางวิชาการและการจัดการ
- ๒) นักวิจัยต้องตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัยตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยและต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด
- ๓) นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัย
- ๔) นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต
- ๕) นักวิจัยต้องเคารพศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย
- ๖) นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติในทุกขั้นตอนของการทำวิจัย
- ๗) นักวิจัยพึงนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ
- ๘) นักวิจัยพึงเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น
- ๙) นักวิจัยพึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ

จรรยาบรรณอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน หมายถึง ประมวลความประพฤติที่อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนพึงปฏิบัติเพื่อรักษา ส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนตามที่ สภามหาวิทยาลัยกำหนด โดยอาจใช้กรอบแนวทางตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีใน สถาบันอุดมศึกษา โดยต้องยึดมั่นในหลักการ ๖ ประการ คือ ๑) ยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ๒) ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ ๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ๔) ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ๖) ไม่ใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองคลองธรรมต่อนักศึกษา และต้องครอบคลุมจรรยาบรรณ ๑๐ ประการ คือ ๑) จรรยาบรรณต่อตนเอง ๒) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ๓) จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน ๔) จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน ๕) จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ๖) จรรยาบรรณต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ๗) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมงาน ๘) จรรยาบรรณต่อนักศึกษาและผู้รับบริการ ๙) จรรยาบรรณต่อประชาชน และ ๑๐) จรรยาบรรณต่อสังคม

นักวิจัยประจำ หมายถึง ข้าราชการ หรือพนักงาน หรือบุคลากรที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งปีการศึกษา ที่มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่วิจัยหรือนักวิจัย

นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student : FTES) หมายถึง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียน ดังนี้

ระบบทวิภาค - สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี : ลงทะเบียน ๓๖ หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (๑๘ หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

- สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งโครงการปกติและโครงการภาคพิเศษ : ลงทะเบียน ๒๔ หน่วยกิต ต่อปีการศึกษา (๑๒ หน่วยกิตต่อภาคการศึกษาปกติ)

ระบบไตรภาค - สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี : ลงทะเบียน ๔๕ หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (๑๕ หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

- สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา : ลงทะเบียน ๓๐ หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (๑๐ หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

ขั้นตอนการคำนวณค่า FTES มีดังนี้

๑) คำนวณค่าหน่วยกิตนักศึกษา (Student Credit Hours : SCH) ซึ่งก็คือ ผลรวมของผลคูณ ระหว่างจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนทุกรายวิชาตลอดปี การศึกษา รวบรวมหลังจากนักศึกษาลงทะเบียนแล้วเสร็จ (หมดกำหนดเวลาการเพิ่ม-ถอน) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$SCH = \sum n_i C_i$$

เมื่อ n_i = จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในวิชาที่ i

C_i = จำนวนหน่วยกิตของวิชาที่ i

๒) คำนวณค่า FTES โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

FTES =

SCH

จำนวนหน่วยกิตต่อปีการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการลงทะเบียนในระดับปริญญาชั้น ๆ

นักศึกษาภาคปกติ หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในช่วงเวลาราชการ หรือนอกเวลาราชการโดยสถาบันได้มีการคำนวณเป็นภาระงานสอนของอาจารย์ และไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนเป็นการพิเศษ

นักศึกษาภาคพิเศษ หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในช่วงเวลาราชการ หรือนอกเวลาราชการโดยสถาบันมิได้นับว่าการสอนดังกล่าวเป็นภาระงานสอนของอาจารย์ และ/หรือได้มีการจ่ายค่าตอบแทนให้การสอนของอาจารย์เป็นการพิเศษ

แนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ หรือสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ มีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ บันทึกเป็นเอกสาร เผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) หมายถึง กลุ่มคนต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบ หรืออาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการและความสำเร็จของสถาบัน ตัวอย่างของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง สมาคมผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติงานคู่ความร่วมมือทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ คณะกรรมการกำกับดูแลสถาบันในด้านต่างๆ ศิษย์เก่า นายจ้าง สถาบันการศึกษาอื่นๆ องค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกฎ ระเบียบ องค์กรที่ให้เงินสนับสนุน ผู้เสียภาษี ผู้กำหนดนโยบาย ผู้ส่งมอบ ตลอดจนชุมชนในท้องถิ่นและชุมชนวิชาการหรือวิชาชีพ

แผนกลยุทธ์ หมายถึง แผนระยะยาวของสถาบันโดยทั่วไปมักใช้เวลา ๕ ปี เป็นแผนที่กำหนดทิศทางการพัฒนาของสถาบัน แผนกลยุทธ์ประกอบไปด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม กลยุทธ์ต่างๆ ของสถาบันครอบคลุมทุกภารกิจของสถาบัน มีการกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จของแต่ละกลยุทธ์และค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้เพื่อวัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามกลยุทธ์ โดยสถาบันนำแผนกลยุทธ์มาจัดทำแผนดำเนินงานหรือแผนปฏิบัติการประจำปี

แผนปฏิบัติการประจำปี หมายถึง แผนระยะสั้นที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานภายใน ๑ ปี เป็นแผนที่ถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานจริงตามกลยุทธ์ ประกอบด้วย โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการในปีนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรม ค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้เหล่านั้น รวมทั้งมีการระบุผู้รับผิดชอบหลักหรือหัวหน้าโครงการ งบประมาณในการดำเนินการ รายละเอียดและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน

ระบบ หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการอื่นๆ องค์ประกอบของระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

กลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การหน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน

ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลเข้ามามีทำการประมวลผลรวมทั้งการวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ และนำส่งไปยังผู้ที่มีสิทธิได้รับสารสนเทศเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน การบริหาร หรือการตัดสินใจ โดยมีคอมพิวเตอร์ รวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานของระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศในองค์การมีหลายประเภทในแต่ละประเภทมีได้หลายระบบ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์เฉพาะด้านในการทำงานที่แตกต่างกันออกไป

วารสารระดับชาติ หมายถึง วารสารวิชาการ (Journal) ที่ยอมรับโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ให้เป็นวารสารระดับชาติ และมีชื่อปรากฏในบัญชีรายชื่อที่เผยแพร่โดยสำนักงานฯ หรือวารสารวิชาการ ที่มีชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล Thai-Journal Citation Index Centre (TCI)

วารสารระดับนานาชาติ หมายถึง วารสารวิชาการ (Journal) ที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล เช่น ฐานข้อมูล Web of Science (Science Citation Index Expand, Social Sciences Citation Index, Art and Humanities Citation Index) หรือฐานข้อมูล Scopus หรือในฐานข้อมูลสากลอื่น ๆ ที่เป็นที่ยอมรับในศาสตร์นั้น ๆ หรือวารสารวิชาการที่ยอมรับโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ให้เป็นวารสารระดับนานาชาติ และมีชื่อปรากฏในบัญชีรายชื่อที่เผยแพร่โดยสำนักงานฯ

หน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ หมายถึง หน่วยงานราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือองค์กรกลางระดับชาติทั้งภาครัฐและเอกชน

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุม ดูแลกิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้ ยังหมายถึงการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้มีความหมายอย่างกว้างขวาง กล่าวคือ หากได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึงศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและความถูกต้อง ชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญูชนพึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ อาทิ ความโปร่งใสตรวจสอบได้ การปราศจากการแทรกแซงจากองค์การภายนอก เป็นต้น

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ที่เหมาะสมจะนำมาปรับใช้ในภาครัฐมี ๑๐ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) คือ ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนโดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

๒) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์การสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงานและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

๓) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) คือ การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

๔) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) คือ การแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

๕) หลักความโปร่งใส (Transparency) คือ กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

๖) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาหรือประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

๗) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่นๆ (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลผลิตเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

๘) หลักนิติธรรม (Rule of Law) คือ การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๙) หลักความเสมอภาค (Equity) คือ การได้รับการปฏิบัติและได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชายหรือหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่นๆ

๑๐) หลักมุ่งเน้นฉันทมติ (Consensus Oriented) คือ การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทมติไม่จำเป็นต้องหมายความว่า เป็นความเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

หลักสูตรสาขาวิชาชีพ หมายถึง รายวิชาและประสบการณ์ทั้งหมดที่ผู้เรียนต้องศึกษาเพื่อให้ได้รับการรับรองจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่กำหนดตามกฎหมาย

อาจารย์ประจำ หมายถึง ข้าราชการ พนักงาน และบุคลากรที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งปีการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบตามพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษา ต้องมีและปฏิบัติได้ ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์หรือผลกระทบได้ดี และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่พัฒนามาจากรอบแรกและรอบสอง ประกอบด้วย ๑๕ ตัวบ่งชี้ ทั้งตัวบ่งชี้ที่ ๑ ถึง ๑๑ เป็นตัวบ่งชี้ตามพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิตตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา โดยได้รับการอนุมัติจากสภาสถาบันและต้นสังกัด ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ ๑๖ และ ๑๗

ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะ ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคมและแก้ปัญหาสังคมของสถาบันอุดมศึกษาในการขึ้นำเรื่องต่างๆ เช่น การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ความรักชาติ การบำรู้งศาสนาและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ สุขภาพ ค่านิยมและ จิตสาธารณะ ความคิดสร้างสรรค์ ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ นโยบายรัฐบาล เศรษฐกิจ การพร้อมรับการเป็นสมาชิกสังคมอาเซียน พลังงานสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สิ่งเสพติด ความพุ่มเพื่อย การแก้ปัญหาความขัดแย้ง สร้างสังคมสันติสุข และความปรองดอง ตลอดจนการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงแบบอย่าง ฯลฯ (เลือกดำเนินการ ๒ เรื่อง) ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม คือ ตัวบ่งชี้ที่ ๑๘

การนับจำนวนบทความจากผลงานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ บทความจากผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ที่สามารถนำมานับได้มีเฉพาะ Article หรือ Conference หรือ Review เท่านั้น ส่วนบทความจากผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการนั้นสามารถนำมานับได้เฉพาะที่เป็นบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) เท่านั้น

ทั้งนี้ให้นับบทความจากผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์หรือผลงานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ของอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำทั้งหมด (นับรวมของผู้ลาศึกษาต่อ) ตามปีปฏิทิน ในกรณีที่บทความจากผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์หรือผลงานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่เป็นผลงานเดิมแต่นำไปตีพิมพ์หรือเผยแพร่มากกว่า ๑ ครั้ง ให้นับได้เพียง ๑ ผลงาน ทั้งนี้จะนับเมื่อบทความจากผลงานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์ได้ตีพิมพ์/ดำเนินการไปแล้ว หรือได้รับตอบรับอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรให้มีการตีพิมพ์หรือเผยแพร่แล้วเท่านั้น

การนับจำนวนผลงานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์ที่นำไปประโยชน์ ให้นับจากวันที่นำผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ (นับรวมของผู้ลาศึกษาต่อ) มาใช้และเกิดผลอย่างชัดเจน ตามปีปฏิทิน ในกรณีที่งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์มีการนำไปใช้ประโยชน์มากกว่า ๑ ครั้ง ให้นับการใช้ประโยชน์ได้เพียงครั้งเดียว ยกเว้นในกรณีที่มีการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนตามมิติของการใช้ประโยชน์ที่ไม่ซ้ำกัน

การนับจำนวนผลงานทางวิชาการที่รับรองคุณภาพ จะนับผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำ (นับรวมของผู้ลาศึกษาต่อ) โดยเป็นผลงานที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบของบทความวิชาการในวารสารวิชาการทั้งในระดับชาติหรือนานาชาติ หนังสือ หรือตำราทางวิชาการ ซึ่งมีระบบการพิจารณาต้นฉบับจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก่อนการตีพิมพ์ ในกรณีที่มีการตีพิมพ์มากกว่า ๑ ครั้ง ให้นับการตีพิมพ์เพียงครั้งเดียวต่องานวิชาการ ๑ เล่ม ไม่นับซ้ำกรณีที่ได้รับการตีพิมพ์หลายครั้ง หรือที่อยู่ระหว่างกระบวนการตีพิมพ์

ตัวบ่งชี้ด้านคุณภาพบัณฑิต หมายถึง การที่สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาที่มีคุณสมบัติและจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ และสถาบันผลิตบัณฑิตได้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งได้ตามคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นของสถาบัน กล่าวคือ เป็นผู้ใช้

ภาษาได้ดี ถูกต้อง ประพฤติดี มีกิริยามารยาทดี มีรสนิยมดี คิดตรึกตรองได้ถ่องแท้ เจริญงอกงามเพราะความใฝ่รู้ และสามารถแปลความคิดเป็นการกระทำได้สำเร็จ เป็นผู้เรื่องปัญหา มีความสามารถในการเรียนรู้ มีทักษะและภูมิปัญญาในฐานะนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง มีทักษะในการวิจัย และมีจิตสำนึกและภูมิธรรมในฐานะพลเมืองดีของสังคมไทยและสังคมโลกตามมาตรฐานการอุดมศึกษาของชาติ

ตัวบ่งชี้ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ หมายถึง การที่สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินงานตามพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีจุดเน้นเฉพาะโดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผนงาน งบประมาณ งบประมาณ มีการบริหารและการจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภายนอกสถาบัน เพื่อให้ได้ผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ เป็นนวัตกรรมที่นำไปสู่การสร้างและพัฒนาบัณฑิตที่เรื่องปัญหา มีคุณธรรมและความเชี่ยวชาญสูง การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่เป็นการเปิดโลกทัศน์ใหม่และขยายพรมแดนของความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานได้จริง ทั้งการใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ การใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ การใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย และการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เป็นต้น

ถ้าสถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างความเข้มข้นเชิงวิชาการ สร้างผลงานที่มีคุณภาพสูง และสร้างการยอมรับในแวดวงวิชาการ ดังนั้นจึงควรเป็นงานวิจัยเชิงวิชาการ สามารถนำผลงานวิจัยไปตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติได้ หากเป็นงานวิจัยและพัฒนาที่ต้องเป็นงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการของผู้ใช้จริง รวมทั้งนักวิจัยสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในการพัฒนา เป็นการเรียนรู้ที่สั่งสมและถ่ายทอดไปสู่ผู้อื่นได้ ประเด็นสำคัญก็คือไม่ว่างานวิจัยพื้นฐานหรืองานวิจัยประยุกต์ก็ต้องเป็นงานวิจัยแท้ คือการมีผลเป็นการเรียนรู้ สั่งสมองค์ความรู้ และถ่ายทอดองค์ความรู้นั้นๆ ได้ ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของคนไทย สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมทั้งการพัฒนาประเทศสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมความรู้ และสังคมแห่งภูมิปัญญา อันก่อให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้และใฝ่รู้ตลอดชีวิต และวัฒนธรรมการใช้ความรู้ในการกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์และการพัฒนา ตลอดจนการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ตัวบ่งชี้ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม หมายถึง การที่สถาบันอุดมศึกษามีการให้บริการวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในประเทศและต่างประเทศซึ่งอาจให้บริการโดยการใช้ทรัพยากรของสถาบันหรือใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลในหลายลักษณะ อาทิ การให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัยค้นคว้า เพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม การฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่างๆ การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่อง บริการศิษย์เก่าและประชาชนทั่วไป การให้บริการทางวิชาการนี้สามารถจัดในรูปแบบการให้บริการแบบให้เปล่า ด้วยสำนึกความรับผิดชอบของความเป็นสถาบันอุดมศึกษาในฐานะเป็นที่พึ่งของสังคม หรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนเป็นรายได้ หรือเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ การให้บริการทางวิชาการโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ เป็นที่พึ่งและแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ เสนอแนะทางที่เหมาะสม สอดคล้อง อันก่อให้เกิด ความมั่นคง ความเข้มแข็ง และการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน สังคม ประเทศชาติและนานาชาติ ตลอดจนการส่งเสริมการมีบทบาททางวิชาการ และวิชาชีพในการตอบสนอง ชี้นำ และเตือนสติสังคมของสถาบันอุดมศึกษาโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

ตัวบ่งชี้ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม หมายถึง สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติทั้งในระดับบุคคลและระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในบทบาทเป็นหน่วยส่งเสริมวัฒนธรรม

โดยเฉพาะในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรง หรือโดยอ้อม เพื่อให้นักศึกษาและบุคลากรของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ตระหนักถึงคุณค่า เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียะต่อศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องจรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพ มีวิถีชีวิตที่ปรารถนา และเรียนรู้วิธีการจัดการวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ไม่พึงปรารถนา ได้ สถาบันมีการกำกับดูแลและส่งเสริมการดำเนินงานด้านนี้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของสถาบัน

ตัวบ่งชี้ด้านการบริหารและการพัฒนาสถาบัน หมายถึง การที่สถาบันอุดมศึกษามีระบบการบริหารและการจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ และค่านิยมไปสู่การปฏิบัติอย่างมีเอกภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และพันธกิจที่กำหนดไว้ โดยมีสภาสถาบันทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบาย การดำเนินงานตามแผน การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณและทรัพย์สิน การบริหารสวัสดิการที่จัดให้นักศึกษา และบุคลากรทุกคน รวมทั้งกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่กำหนด มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสภาสถาบัน และการบริหารและการจัดการของผู้บริหารทุกระดับสู่ประชาคมภายในสถาบัน และภายนอกสถาบันภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ประกอบด้วยหลักนิติธรรม คือ หลักคุณธรรมจริยธรรม หลักความชอบธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม หลักการตรวจสอบได้ และหลักความคุ้มค่า

การพัฒนาและประกันคุณภาพภายใน หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาจะต้องแสดงควมมีมาตรฐานและคุณภาพด้วยการเป็นประชาคมแห่งการสร้างความรู้ และองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีขีดความสามารถในการค้นคว้าวิจัยสร้างความรู้ใหม่ทั้งเพื่อพัฒนาสังคมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อุดมศึกษาไทยยังต้องแสดงความเป็นอุดมศึกษามหาชนที่มีคุณภาพ นอกจากนี้อุดมศึกษาไทยต้องมีความเป็นเลิศที่ใช้การได้ในสังคมแห่งการตรวจสอบอย่างเข้มข้น เพื่อการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพอย่างต่อเนื่องซึ่งจะนำอุดมศึกษาไทยไปสู่อุดมศึกษาสากลบนถนนนานาชาติ ดังนั้นการประกันคุณภาพอุดมศึกษาจึงเป็นการประกันคุณภาพเพื่อความรู้สู่ความเป็นเลิศ และการประกันคุณภาพเพื่อผู้เรียน หัวใจของระบบการประกันคุณภาพที่ดีคือ การใช้ระบบและกระบวนการประกันคุณภาพในการสร้างประชาคมที่มีวัฒนธรรมในการเรียนรู้ และตรวจสอบการทำงานของตนเองเพื่อผู้อื่นอยู่เสมอ ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่เป็นพลวัต เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ เผยแพร่ข่าวสารทั่วทั้งสถาบัน พร้อมกับการมีการกำหนดมาตรฐานการทำงานทุกด้านแบบมีอาชีพที่สามารถตรวจสอบการทำงานได้ทุกขั้นตอน มีกลไกรับฟังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกสถาบัน เพื่อนำข้อคิดความเห็นจากทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมมาใช้ในการกำกับแนวทางการประกันคุณภาพของสถาบัน อย่างไรก็ตามสถาบันอุดมศึกษาพึงมีอิสระและเสรีภาพทางวิชาการ ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสมของตนเอง และในขณะเดียวกันก็พึงให้อิสระแก่หน่วยงานภายใน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพตามเงื่อนไขเฉพาะของแต่ละหน่วยงานด้วย

ระบบประกันคุณภาพภายในโดยทั่วไป ประกอบด้วย ระบบแรกคือ ระบบการพัฒนาคุณภาพซึ่งประกอบด้วยกำหนมาตรฐาน กระบวนการวางแผน และออกแบบระบบงานเพื่อคุณภาพและการจัดการกระบวนการและการควบคุมคุณภาพ ระบบที่สองคือ ระบบการตรวจสอบคุณภาพเพื่อเร่งรัดให้การทำงานบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนด และระบบที่สามคือ ระบบการประเมินภายในและกระบวนการปรับปรุงคุณภาพ การประกันคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถาบันในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากต้นสังกัด ทั้งนี้ การประกันคุณภาพภายใน

เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐหรือของประเทศ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคมและแก้ปัญหาสังคมของสถาบันอุดมศึกษาในการชี้แจงเรื่องต่างๆ อาทิ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการรักชาติ การบำรู้งศาสนาและ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ สุขภาพ ค่านิยมและจิตสาธารณะ ความคิดสร้างสรรค์ ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ นโยบายรัฐบาล เศรษฐกิจ การอุปถัมภ์ สิ่งเสพติด ความฟุ่มเฟือย การแก้ปัญหาความขัดแย้ง สร้างสังคมสันติสุขและความปรองดอง ตลอดจนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงแบบอย่าง ฯลฯพร้อมรับการเป็นสมาชิกสังคมอาเซียน พลังงานสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบที่ ๑ ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ

หลักการ

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีปรัชญา ปณิธาน และจุดเน้นที่อาจแตกต่างกัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ที่สถาบันจะกำหนดวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีให้ชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน กฎหมาย และจุดเน้นของสถาบัน ที่สนับสนุนภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักการอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปีฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕) และการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก

ในกระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ สภาสถาบันเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมของสมาชิกทุกกลุ่มในสถาบันและมีการถ่ายทอดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ที่กำหนดแล้วให้รับทราบทั่วกันทั้งอาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ใช้บริการและสังคมโดยรวม

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน
๓. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๔. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๕. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๖. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๗. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ (Framework for Higher Education) (TQF: HEd.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๘. หลักการอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ กระบวนการพัฒนาแผน (สกอ ๑.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ สถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจหลัก คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ แก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ในการดำเนินพันธกิจหลักสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีการ กำหนดทิศทางการพัฒนาและการดำเนินงานของสถาบัน เพื่อให้สถาบันดำเนินการสอดคล้องกับอัตลักษณ์หรือ จุดเน้น มีคุณภาพ มีความเป็นสากล และเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้น สถาบันต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ตลอดจนมีการพัฒนาแผน กลยุทธ์และแผนดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถาบัน

ในการพัฒนาแผนกลยุทธ์ นอกเหนือจากการพิจารณาอัตลักษณ์หรือจุดเน้นของสถาบันแล้ว จะต้อง คำนึงถึงหลักการอุดมศึกษา กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ด้านต่างๆของชาติ รวมถึงทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติและการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปอย่างมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับ และสามารถตอบสนองสังคมในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของสภาสถาบัน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรใน สถาบัน และได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน โดยเป็นแผนที่เชื่อมโยงกับปรัชญาหรือปณิธานและ พระราชบัญญัติสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับจุดเน้นของกลุ่มสถาบัน กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑ – ๒๕๖๕) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๑ – ๒๕๕๔)

๒. มีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ระดับสถาบันไปสู่ทุกหน่วยงานภายใน

๓. มีกระบวนการแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนปฏิบัติการประจำปีครบ ๔ พันธกิจ คือ ด้านการเรียน การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

๔. มีตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติการประจำปี และคำเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัด ความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

๕. มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีครบ ๔ พันธกิจ

๖. มีการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และ รายงานผลต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา

๗. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และรายงานผลต่อ ผู้บริหารและสภาสถาบันเพื่อพิจารณา

การประเมินตามเกณฑ์ฯ ข้อนี้อ ต้องสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ ในเกณฑ์มาตรฐาน ข้อ ๕ ต้องส่งผลให้มีการพัฒนาผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ที่ไม่บรรลุเป้าหมายจึงจะได้ คะแนน

๘. มีการนำผลการพิจารณา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสภาสถาบันไปปรับปรุงแผนกลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการประจำปี

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ หรือ ๗ ข้อ	มีการดำเนินการ ๘ ข้อ

หมายเหตุ

๑. แผนปฏิบัติการควรจัดกลุ่มโครงการเข้าตามรายพันธกิจ และมีการระบุวัตถุประสงค์ของแผนในแต่ละรายพันธกิจ

๒. ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑.๑ ผลการบริหารสถาบันให้เกิดอัตลักษณ์ (สมศ ๑๖.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบาย

อัตลักษณ์ หมายถึง บุคลิก ลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

ประเด็นการพิจารณา

๑. มีการกำหนดกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถานศึกษาโดยได้รับการเห็นชอบจากสภาสถาบัน

๒. มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบุคลากรในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดอย่างครบถ้วน สมบูรณ์

๓. ผลการประเมินของผู้เรียนและบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕

๔. ผลการดำเนินงานก่อให้เกิดผลกระทบที่เป็นประโยชน์และ/หรือสร้างคุณค่าต่อสังคม

๕. ผู้เรียน/บุคลากร/คณะ/สถาบัน ได้รับการยกย่องหรือยอมรับในระดับชาติและ/หรือนานาชาติในประเด็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์

เกณฑ์การให้คะแนน

๑	๒	๓	๔	๕
ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้
๑ ข้อ	๒ ข้อ	๓ ข้อ	๔ ข้อ	๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

หลักฐานเชิงประจักษ์ในการได้รับการยกย่องหรือยอมรับ การได้รับรางวัลในประเด็นที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์ เช่น โล่รางวัล ใบประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร หนังสือเชิดชูเกียรติ เป็นต้น

หมายเหตุ

๑. คณะและสถาบัน มีอัตลักษณ์เดียวกัน โดยความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

๒. คณะจะดำเนินการแยกหรือดำเนินการร่วมกับสถาบันก็ได้

๓. กรณีที่คณะดำเนินการร่วมกับสถาบัน จะต้องรายงานไว้ใน SAR ของคณะ และแสดงหลักฐานการดำเนินงานด้วย โดยใช้ผลการประเมินของสถาบัน

การคิดคะแนน

๑. กรณีที่คณะดำเนินการร่วมกับสถาบันและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ผลการประเมินจะพิจารณาข้อมูลในระดับสถาบัน โดยคณะที่มีส่วนร่วมให้ใช้คะแนนเดียวกับสถาบัน

๒. กรณีที่คณะดำเนินการแยกกับสถาบัน ผลการประเมินจะพิจารณาในระดับคณะ

คำอธิบายอัตลักษณ์

สำหรับสถาบันพระบรมราชชนกได้กำหนดอัตลักษณ์บัณฑิตไว้ คือ “**บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์**” หมายถึง การให้บริการที่เป็นมิตร มีความรัก ความเมตตา ใส่ใจในปัญหาและความทุกข์ของผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง ให้บริการตามปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการที่เป็นจริง โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการเป็นหลัก ประกอบด้วย จิตบริการ (S = Servicemind) การคิดเชิงวิเคราะห์ (A = Analytical Thinking) และการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ (P = Participation) ทั้ง ๓ องค์ประกอบนี้จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะบูรณาการจะแยกเป็นส่วนๆ ไม่ได้ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตต้องมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงภายใต้บริบทการจัดการเรียนการสอนและสาระรายวิชา รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีสมรรถนะ ดังนี้

จิตบริการ (Service Mind)

การให้บริการที่เป็นมิตร มีความรักความเมตตา ใส่ใจในความทุกข์ที่เป็นปัญหาของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจะให้บริการโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน วางใจเป็นกลางในการให้บริการ โดยคำนึงถึงความเป็นเหตุ เป็นผลบนพื้นฐานของความเข้าใจคนอื่นตามความเป็นจริง โดยมีคุณลักษณะ ดังนี้

๑) ให้บริการด้วยความเต็มใจโดยเข้าใจผู้อื่นตามเงื่อนไขที่เฉพาะของบุคคลนั้น ๆ ยอมรับในความคิดพฤติกรรม และความเป็นตัวตนของผู้รับบริการ ไม่เอาความคิดของตนเองไปตัดสิน

๒) ให้บริการ หรือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน และเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

๓) ให้บริการตามปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ ที่สอดคล้องกับบริบทและสภาพจริงของผู้รับบริการ ด้วยความใส่ใจในปัญหาและความทุกข์ของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking)

การคิดที่อยู่บนฐานของการมีข้อมูลที่หลากหลาย ตามสภาพความเป็นจริงเพื่อเป็นการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ อย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่การแก้ปัญหาของผู้รับบริการที่สอดคล้องกับบริบทสภาพการดำรงชีวิต โดยมีคุณลักษณะ ดังนี้

๑) มองความจริงตามความเป็นจริงของโลก ของชีวิต เพื่อประเมินสภาพการณ์ตามความจริงอย่างเป็นระบบ

๒) รวบรวมข้อมูลที่เป็นจริงอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่อง

- ๓) วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการบนฐานข้อมูลจริงของผู้รับบริการ/ประชาชน
- ๔) เชื่อมโยงความรู้วิชาการเข้าสู่การแก้ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการโดยสอดคล้องกับบริบท
- ๕) สามารถวางแผนให้บริการสุขภาพได้อย่างสอดคล้องกับบริบทชีวิตจริง
- ๖) พัฒนาตนเองโดยไม่ยึดติดกับกรอบแนวคิด หรือความรู้วิชาการ หรือประสบการณ์ของตนเองเพียงอย่างเดียว

การให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วม (Patient Participation)

เป็นการให้บริการสุขภาพที่คำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล ซึ่งเกิดจากความเข้าใจ สภาพการดำรงชีวิต บริบท เจื้อนไข ศักยภาพ ความสามารถ ที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้รับบริการ ทั้งนี้ผู้ให้บริการสามารถ กลั่นกรอง คัดเลือกความรู้ที่เหมาะสมและเสนอเป็นทางเลือก เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง โดยให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมรับรู้ ตัดสินใจและแก้ปัญหาสุขภาพของตนเองและครอบครัว ตลอดจนสนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้ โดยมีคุณลักษณะ ดังนี้

- ๑) ผู้ให้บริการต้องให้บริการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ
 - ๒) ให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ร่วมรับรู้ ร่วมคิด และร่วมตัดสินใจในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว
 - ๓) ผู้ให้บริการทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน กระตุ้น เสนอทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาแก่ผู้รับบริการ แต่ไม่ใช่เป็นผู้กำหนดวิธีการแก้ปัญหาของประชาชน
 - ๔) กระตุ้น ส่งเสริมให้ผู้รับบริการมีการพัฒนาศักยภาพ สามารถแก้ปัญหาสุขภาพของตนเองและครอบครัวเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้
- ทั้งนี้วิทยาลัยสามารถกำหนดอัตลักษณ์เพิ่มเติมจากที่สภข.กำหนดได้ โดยเมื่อเพิ่มเติมอัตลักษณ์แล้ว และต้องพัฒนาแบบวัดอัตลักษณ์ให้ครอบคลุมสิ่งที่เพิ่มเติมด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑.๒ ผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ (สมศ ๑๖.๒)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

วิธีการคำนวณ

ผลรวมของค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์

จำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมินทั้งหมด

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินบัณฑิต (คะแนนเต็ม ๕)

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ข้อมูลจากการสำรวจต้องมีความเป็นตัวแทนของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ ครอบคลุมทุกคณะ อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ โดยมีข้อมูลประกอบการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. ปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา รวมทั้งแผนกลยุทธ์ และแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน
๒. แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในด้านต่างๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน
๓. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถาบัน
๔. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ใช้บัณฑิต หรือสถานศึกษาที่รับบัณฑิตเข้าศึกษาต่อ

หมายเหตุ “๑ สถาบัน ๑ อัตลักษณ์” โดยความเห็นชอบจากสภาสถาบัน โดย

๑. คณะและสถาบัน มีอัตลักษณ์เดียวกัน โดยความเห็นชอบจากสภาสถาบัน
๒. คณะจะดำเนินการแยกหรือดำเนินการร่วมกับสถาบันก็ได้
๓. กรณีที่คณะดำเนินการร่วมกับสถาบันจะต้องรายงานไว้ใน SAR ของคณะ และแสดงหลักฐาน

การดำเนินงานด้วย โดยใช้ผลการประเมินของสถาบัน

การคิดคะแนน

๑. กรณีที่คณะดำเนินการร่วมกับสถาบันและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ผลการประเมินจะพิจารณาข้อมูลในระดับสถาบัน โดยคณะที่มีส่วนร่วมให้ใช้คะแนนเดียวกับสถาบัน
๒. กรณีที่คณะดำเนินการแยกกับสถาบัน ผลการประเมินจะพิจารณาในระดับคณะ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑.๓ ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถาบัน (สมศ ๑๗)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบาย

เอกลักษณ์ หมายถึง ความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่สะท้อนให้เห็นเป็นลักษณะโดดเด่นเป็นหนึ่งในสถานศึกษา

ประเด็นการพิจารณา

๑. มีการกำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของสถานศึกษาโดยได้รับการเห็นชอบจากสภาสถาบัน

๒. มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบุคลากรในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

๓. ผลการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามจุดเน้น และจุดเด่นหรือความเชี่ยวชาญของสถานศึกษา ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕

๔. ผลการดำเนินงานบรรลุตามจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของสถานศึกษาและเกิดผลกระทบที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสังคม

๕. ผู้เรียน/บุคลากร/คณะ/สถานศึกษามีเอกลักษณ์ตามจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะที่กำหนดและได้รับการยอมรับในระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

เกณฑ์การให้คะแนน

๑	๒	๓	๔	๕
ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้
๑ ข้อ	๒ ข้อ	๓ ข้อ	๔ ข้อ	๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการกำหนดเอกลักษณ์ จุดเน้น หรือจุดเด่นสถาบันอุดมศึกษา

๒. แผนกลยุทธ์ แผนการปฏิบัติงานประจำปี รวมทั้งแผนพัฒนาคุณภาพที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ จุดเน้น หรือจุดเด่นของสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

๓. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของการดำเนินงานตามเอกลักษณ์ จุดเน้น หรือจุดเด่นของสถานศึกษาที่กำหนด หรือผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจนถือเป็นเอกลักษณ์ จุดเน้นหรือจุดเด่นของสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับ

๔. หลักฐานเชิงประจักษ์ในการได้รับการยกย่องหรือยอมรับ การได้รับรางวัลในประเด็นที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ เช่น โล่รางวัล ใบประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร หนังสือเชิดชูเกียรติ เป็นต้น

หมายเหตุ

๑.เอกลักษณ์ของคณะอาจเหมือน หรือแตกต่าง หรือส่งผลกับเอกลักษณ์ของสถาบันก็ได้ ทั้งนี้ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

๒.คณะจะดำเนินการแยกหรือดำเนินการร่วมกับสถาบันก็ได้

๓.กรณีที่คณะดำเนินการร่วมกับสถาบัน จะต้องรายงานไว้ใน SAR ของคณะ และแสดงหลักฐานการดำเนินงานด้วย โดยใช้ผลการประเมินของสถาบัน

การคิดคะแนน

๑.กรณีที่คณะกำหนดเอกลักษณ์เหมือนกับสถาบันและมีส่วนร่วมในการดำเนินการผลการประเมินจะพิจารณาข้อมูลในระดับสถาบัน โดยคณะที่มีส่วนร่วมให้ใช้คะแนนเดียวกับสถาบัน

๒.กรณีที่คณะกำหนดเอกลักษณ์ไม่เหมือนกับสถาบัน ผลการประเมินจะพิจารณาในระดับคณะด้วย

สำหรับวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สมควรกำหนดใช้เอกลักษณ์ของสถาบันที่กำหนดไว้ คือ “สร้างคนจากชุมชนเพื่อตอบสนองระบบสุขภาพชุมชน”

สร้างคน หมายถึง การผลิตและการพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพ

ระบบบริการสุขภาพชุมชน(Community Health System) หมายถึง ระบบความสัมพันธ์ทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ โดยมีความหมายและขอบเขตที่กว้างขวางเกี่ยวข้องกับเหตุและปัจจัยต่างๆที่มีผลกระทบกับสุขภาพหลายด้าน ทั้งด้านบุคคล ครอบครัว ชุมชน สภาพแวดล้อมและระบบบริการสุขภาพ

องค์ประกอบที่ ๒ การผลิตบัณฑิต

หลักการ

พันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา คือ การผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด การเรียนการสอนในยุคปัจจุบันใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นพันธกิจดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่การกำหนดปัจจัยนำเข้าที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ประกอบด้วยคณาจารย์ที่มีปริมาณและคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรมีกระบวนการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่อาศัยหลักการร่วมมือร่วมพลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ได้แก่ (ก) หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ (ข) คณาจารย์และระบบการพัฒนาอาจารย์ (ค) สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน (ง) ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น (จ) อุปกรณ์การศึกษา (ฉ) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และบริการการศึกษา (ช) การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา (ซ) องค์ประกอบอื่นตามที่แต่ละสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นสมควร ตามที่กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ เกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนด

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๔. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๕. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๖. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑
๗. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ (Thai Qualification Framework for Higher Education) (TQF: HEEd.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๘. กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ เกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓กระทรวงศึกษาธิการ
๙. แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๑๐. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๑๑. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ.๒๕๕๓ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร (สกอ ๒.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญาปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจและความพร้อมของสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการทางด้านวิชาการและวิชาชีพของสังคม มีการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอตามหลักเกณฑ์และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพหลักสูตร มีการวางระบบ และกลไกบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป

๑. มีระบบและกลไกการเปิดหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนด โดย คณะกรรมการการอุดมศึกษา และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

๒. มีระบบและกลไกการปิดหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

๓. ทุกหลักสูตรมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง ต้องมีการประเมินผลตาม “ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาชาหรือสาขาวิชา เพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน” กรณีที่หลักสูตรโดยังไม่มีประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาชา หรือสาขาวิชา ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้กลางที่กำหนดในภาคผนวก ก) สำหรับหลักสูตรสาขาวิชาชีพต้องได้รับการ รับรองหลักสูตรจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องด้วย

(หมายเหตุ : สำหรับหลักสูตรเก่าหรือหลักสูตรปรับปรุงที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติก่อนปีการศึกษา๒๕๕๕ ให้ยึดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘) KPI เหล่านี้จะปรากฏในหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒

๔. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ ๑ ข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการประเมินหลักสูตรทุกหลักสูตรอย่างน้อยตามกรอบเวลาที่กำหนดใน เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ ๓ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๕ ข้อแรกและอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแต่ละปี ทุกหลักสูตร

๕. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ ๑ ข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรทุกหลักสูตรตามผลการประเมินในข้อ ๔ กรณีหลักสูตร ที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตาม ตัวบ่งชี้ในข้อ ๓ ผ่านเกณฑ์การประเมินครบ ทุกตัวบ่งชี้และทุกหลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม

๖. มีความร่วมมือในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรระหว่างสถาบันกับภาครัฐหรือภาคเอกชนที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของหลักสูตร มากกว่า ร้อยละ ๓๐ ของจำนวนหลักสูตรวิชาชีพทั้งหมดทุกระดับการศึกษา

(เฉพาะกลุ่ม ค๑ และ ค ๒)

หมายเหตุ

๑. การนับหลักสูตรปริญญาโทแผน ก และปริญญาเอก ให้นับหลักสูตรที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในรอบปีการศึกษาที่ทำการประเมิน สำหรับการนับหลักสูตรทั้งหมดให้นับหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนทุกระดับปริญญา โดยนับรวมหลักสูตรที่ดรับนักศึกษา แต่ไม่นับรวมหลักสูตรที่สภาสถาบันอนุมัติให้ปิดดำเนินการแล้ว

๒. การนับจำนวนนักศึกษาในเกณฑ์มาตรฐานข้อ ๘ ให้นับตามจำนวนหัวนักศึกษา ในปีการศึกษานั้นๆ และนับทั้งนักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ ทั้งในที่ตั้งและนอกที่ตั้ง

๓. คณะกรรมการรับผิดชอบ หมายถึง คณะกรรมการที่รับผิดชอบในการเสนอหลักสูตรใหม่หรือเสนอปรับปรุงหลักสูตร หรือเสนอปิดหลักสูตร และคณะกรรมการที่รับผิดชอบบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามรายละเอียดหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ ซึ่งอาจเป็นชุดเดียวกันทั้งหมดหรือต่างชุดก็ได้

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์เฉพาะสถาบันกลุ่ม ค๑ ค๒ และ ง

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ครบ ๕ ข้อตาม เกณฑ์ทั่วไป และ ครบถ้วนตามเกณฑ์ มาตรฐานเพิ่มเติม เฉพาะกลุ่ม

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑.๑ คุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามมิติสภาการพยาบาล (สพข)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ สถาบันอุดมศึกษาทางการพยาบาลที่จัดการเรียนการสอนวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ต้องได้รับการรับรองหลักสูตรต่างๆ สำหรับการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรและปริญญาบัตร รวมทั้งหลักสูตรต่างๆ สำหรับการฝึกอบรมในวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ของสถาบันการศึกษาที่จะทำการฝึกอบรมในวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และสภาการพยาบาลยังมีบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการรับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการสอน และฝึกอบรม เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการจากผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. อัตราส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ไม่เกิน ๑ : ๖ (นิยาม นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ให้คิดเฉพาะในรายวิชาที่สอนโดยอาจารย์ประจำอย่างน้อย ๓ ใน ๔ ของอาจารย์ทั้งหมด)
๒. อัตราส่วนอาจารย์พยาบาลหรือพยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติต่อนักศึกษาในการสอนแต่ละรายวิชาของภาคปฏิบัติทางการพยาบาล ไม่เกิน ๑ : ๘
๓. สัดส่วนอาจารย์ประจำต่ออาจารย์พิเศษภาคปฏิบัติ ไม่เกิน ๓ : ๑ ในแต่ละรายวิชา ยกเว้นในรายวิชาที่ระบุไว้ในหมายเหตุของตัวบ่งชี้ที่ ๑๖ ของสภาการพยาบาล
๔. มีแผนการจัดการเรียนการสอนแต่ละชั้นปีตลอดหลักสูตรทุกหลักสูตร ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารวิทยาลัย
๕. อาจารย์พยาบาลมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนด
๖. อาจารย์พยาบาลมีภาระงานสอนเฉลี่ยต่อปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยชั่วโมงแต่ไม่เกิน ๑๒ หน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์
๗. ผู้บริหารระดับรองคณบดีวิชาหรือเทียบเท่า / หัวหน้าภาควิชาหรือเทียบเท่า มีภาระงานสอนเฉลี่ยต่อปีการศึกษาไม่เกิน ๘ หน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์
๘. พยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติหรืออาจารย์พิเศษสอนภาคปฏิบัติมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนด
๙. มีแผนการจัดการศึกษาประจำปีการศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารวิทยาลัย ภายในเดือนมกราคมก่อนเปิดปีการศึกษา
๑๐. แผนการจัดการศึกษาประจำปีการศึกษาของรายวิชาปฏิบัติ มี Block Rotation ที่ระบุชื่อแหล่งฝึก จำนวนนักศึกษา ชื่อนักศึกษา และชื่ออาจารย์พยาบาลที่สอนภาคปฏิบัติประจำในแต่ละหอผู้ป่วยหรือชุมชนใน

ปีการศึกษานั้น ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยภายในเดือนมกราคมของทุกปีก่อนเปิดปีการศึกษา

๑๑. มีแหล่งฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครบทุกสาขา โดยแหล่งฝึกปฏิบัติมีระบบประกัน/ควบคุมคุณภาพทางการพยาบาล รวมทั้งมีระบบรักษาความปลอดภัยสำหรับนักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติงาน และมีแผนการจัดการในกรณีที่มีนักศึกษาฝึกปฏิบัติหลายสถาบัน

๑๒. วิทยาลัยและแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลมีระบบการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักศึกษา

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๗ ข้อ	มีการดำเนินการ ๘ ข้อ	มีการดำเนินการ ๙ ข้อ	มีการดำเนินการ ๑๐ ข้อ	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก (สกอ ๒.๒)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ การศึกษาระดับอุดมศึกษาถือเป็นการศึกษาระดับสูงสุดที่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความรู้ลึกทางวิชาการ เพื่อปฏิบัติพันธกิจสำคัญของสถาบันในการผลิตบัณฑิต ศึกษาวิจัยเพื่อการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้ ดังนั้น สถาบันจึงควรมีอาจารย์ที่มีระดับคุณวุฒิทางการศึกษาในสัดส่วนที่เหมาะสมกับพันธกิจหรือจุดเน้นของสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน สถาบันสามารถเลือกใช้เกณฑ์การประเมินจาก ๒ แนวทางต่อไปนี้

- ๑) แปลงค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเป็นคะแนนระหว่าง ๐ – ๕ หรือ
- ๒) แปลงค่าการเพิ่มขึ้นของค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่

ผ่านมาเป็นคะแนนระหว่าง ๐ – ๕

เกณฑ์เฉพาะสถาบันกลุ่ม ข และ ค ๒

- ๑) ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕ เท่ากับ ร้อยละ ๓๐ ขึ้นไป หรือ
- ๒) ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕ เท่ากับ ร้อยละ ๖ ขึ้นไป

สูตรการคำนวณ

๑. คำนวณค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก

$$\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก} = \frac{\text{จำนวนอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก} \times ๑๐๐}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด}}$$

๒. แปลงค่าร้อยละที่คำนวณได้ในข้อ ๑ เทียบกับคะแนนเต็ม ๕

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก} \times ๕}{\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕}}$$

หรือ

๑. ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา เท่ากับ ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกในปีที่ประเมิน ลบด้วย ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกในปีก่อนหน้าปีที่ประเมิน

๒. แปลงค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ที่คำนวณได้ในข้อ ๑ เทียบกับคะแนนเต็ม ๕

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\text{ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา} \times ๕}{100}$$

ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา
ที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕

หมายเหตุ

๑. คุณวุฒิปริญญาเอก พิจารณาจากระดับคุณวุฒิที่ได้รับหรือเทียบเท่าตามหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณวุฒิ
ของกระทรวงศึกษาธิการ กรณีที่มีการปรับวุฒิการศึกษาให้มีหลักฐานการสำเร็จการศึกษาภายในรอบปีการศึกษา
นั้น ทั้งนี้อาจใช้คุณวุฒิอื่นแทนคุณวุฒิปริญญาเอกได้สำหรับกรณีที่บางสาขาวิชาชีพ มีคุณวุฒิอื่นที่เหมาะสมกว่า
ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๒. การนับจำนวนอาจารย์ประจำ ให้นับตามปีการศึกษาและนับทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ ในกรณี
ที่มีอาจารย์บรรจุใหม่ให้คำนวณตามเกณฑ์อาจารย์ประจำที่ระบุในคำชี้แจงเกี่ยวกับการนับจำนวนอาจารย์ประจำ
และนักวิจัยประจำ

๓. คณะสามารถเลือกประเมินตามเกณฑ์การประเมินแนวทางใดแนวทางหนึ่งก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเลือก
เหมือนกับสถาบัน

สำหรับวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข การนับอาจารย์ประจำทั้งหมดทั้งที่ปฏิบัติงานจริง
และลาศึกษาต่อในแต่ละปีการศึกษา ให้นับเฉพาะอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนภาคทฤษฎี/ภาคปฏิบัติใน
สาขา ไม่น้อยกว่า ๓ ปี หลังสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔ ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน (สกอ ๒.๔)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำเป็นต้องมีการบริหารและพัฒนา คณาจารย์อย่างเหมาะสมทั้งในด้านเทคนิคการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ และการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย รวมทั้งมีการปรับกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ผลการเรียนรู้และข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้เรียน นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องมีบุคลากรสายสนับสนุนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายของสถาบัน

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์ทั้งด้านวิชาการ เทคนิคการสอนและการวัดผลและมีแผนการบริหารและพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์
๒. มีการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด
๓. มีสวัสดิการเสริมสร้างสุขภาพที่ดี และสร้างขวัญและกำลังใจให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. มีระบบการติดตามให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
๕. มีการให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน และดูแลควบคุมให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนถือปฏิบัติ
๖. มีการประเมินผลความสำเร็จของแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน
๗. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

หมายเหตุ

หลักฐานสำหรับการประเมินในเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ ๓ เช่น ผลการประเมินหรือผลการสำรวจความพึงพอใจของคณาจารย์และบุคลากร ด้านสวัสดิการ การเสริมสร้างสุขภาพที่ดี และการสร้างขวัญและกำลังใจ หรือหลักฐานเชิงประจักษ์อื่นๆที่เชื่อมโยงให้เห็นการทำงานได้ดีขึ้น

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ หรือ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ หรือ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๕ ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (สกอ ๒.๕)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ นอกเหนือจากการเรียนการสอน สถาบันอุดมศึกษาควรจัดบริการด้านกายภาพอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะในเรื่องการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียน เช่น สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ การบริการด้านงานทะเบียน การบริการนักศึกษานานาชาติ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องมีสภาพแวดล้อมและการบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา เช่น สิ่งแวดล้อมในสถาบัน หอพักนักศึกษา ห้องเรียน สถานที่ออกกำลังกาย บริการอนามัย การจัดจำหน่ายอาหาร เป็นต้น

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการจัดการหรือจัดบริการเพื่อให้ศึกษามีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ในอัตราไม่สูงกว่า ๘ FTES

ต่อเครื่อง

๒. มีบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และมีการฝึกอบรมการใช้งานแก่นักศึกษาทุกปีการศึกษา

๓. มีบริการด้านกายภาพที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษาอย่างน้อยในด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การศึกษา และจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต

๔. มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ อย่างน้อยในด้านงานทะเบียนนักศึกษาผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การบริการอนามัยและการรักษาพยาบาล การจัดการหรือจัดบริการด้านอาหารและสนามกีฬา

๕. มีระบบสาธารณูปโภคและรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ อย่างน้อยในเรื่องประปา ไฟฟ้า ระบบกำจัดของเสีย การจัดการขยะ รวมทั้งมีระบบและอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในบริเวณอาคารต่าง ๆ โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๖. มีผลการประเมินคุณภาพของบริการในข้อ ๒ – ๕ ทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕

๗. มีการนำผลการประเมินคุณภาพในข้อ ๖ มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดบริการด้านกายภาพที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ

หมายเหตุ

๑. ในเกณฑ์มาตรฐานข้อ ๑ ให้นับรวม **notebook** และ **mobile service** ต่างๆของนักศึกษาที่มีการลงทะเบียนการใช้ **wifi** กับสถาบันด้วย

๒. การคิดจำนวน **FTES** ให้นำจำนวน **FTES** ของแต่ละระดับการศึกษารวมเข้าด้วยกัน โดยไม่ต้องเทียบเป็น **FTES** ของระดับปริญญาตรี

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๖ ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน (สกอ ๒.๖)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและยืดหยุ่น โดยการมีส่วนร่วมจากบุคคลสถาบัน หรือชุมชนภายนอก มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของนักศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากต่อความสนใจใฝ่รู้และต่อศักยภาพในการแสวงหาความรู้ของนักศึกษา เช่น การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ค้นคว้าวิจัยโดยอิสระในรูปแบบโครงการวิจัยส่วนบุคคล การจัดให้มีชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติ ในห้องปฏิบัติการ รวมทั้งมีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามอย่างพอเพียง มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงการ มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (internet) และมีห้องสมุดและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกหลักสูตร
 ๒. ทุกรายวิชาของทุกหลักสูตร มีรายละเอียดของรายวิชาและของประสบการณ์ภาคสนาม(ถ้ามี) ก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ตามที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
 ๓. ทุกหลักสูตรมีรายวิชาที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติทั้งในและนอกห้องเรียนหรือจากการทำวิจัย
 ๔. มีการให้ผู้มีประสบการณ์ทางวิชาการหรือวิชาชีพจากหน่วยงานหรือชุมชนภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนทุกหลักสูตร
 ๕. มีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากการวิจัยหรือจากกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
 ๖. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุกรายวิชา ทุกภาคการศึกษา โดยผลการประเมินความพึงพอใจแต่ละรายวิชาต้องไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕
- กลุ่มตัวอย่างการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ควรใช้ร้อยละ ๘๐ ของผู้เรียน หรือคำนวณจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นที่ยอมรับทางสถิติ
- ผลการประเมินการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชาให้ใช้ค่าเฉลี่ยของผู้สอนในวิชานั้นๆหรือมีการสอนวิชานั้นหลายกลุ่ม ให้ใช้ค่าเฉลี่ยของทุกกลุ่มในการประเมินความพึงพอใจ หากเกินกว่า ๓.๕๑ ถือว่าผ่านเกณฑ์ข้อนี้ในรายวิชานั้นๆ
๗. มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ ทุกรายวิชา ตามผลการประเมินรายวิชา

หมายเหตุ

๑. มหาวิทยาลัยหรือคณะจะต้องประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการเรียนการสอน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุกรายวิชา ทุกภาคการศึกษา ยกเว้น รายวิชาที่ไม่มีการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือในห้องปฏิบัติการ เช่น การฝึกงาน สหกิจศึกษา การค้นคว้าอิสระ วิชาโครงงาน สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ เป็นต้น

๒. งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามเกณฑ์ข้อ ๕ หมายถึง งานวิจัยของผู้สอนของสถาบันที่ได้พัฒนาขึ้น และนำไปใช้ในการพัฒนาวิธีการสอน

กรณีหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ต้องมีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชาและของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาด้วย

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๖.๑ ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน (สบข)

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนดังนั้น สถาบันจึงควรจัดทำกระบวนการเรียนการสอนในระดับรายวิชาให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

เกณฑ์มาตรฐาน

- ๑) ทุกรายวิชามีการพัฒนารายวิชา ตามผลการประเมินภาพรวมของรายวิชาโดยนักศึกษาและ/หรือแหล่งฝึกหรือตามที่แสดงไว้ใน มคอ ๕ หรือ ๖ หรือตามผลการประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผลการสำรวจความเห็นผู้ใช้บัณฑิตฯ
- ๒) ทุกรายวิชาชี้พ มีแผนการสอน(ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ)ที่สมบูรณ์ทุกครั้งจัดการเรียนการสอน
- ๓) ทุกรายวิชาชี้พ มีแผนการสอนที่สอดคล้องกับมคอ.ของรายวิชานั้น
- ๔) ทุกรายวิชาชี้พ มีแผนการสอนที่มีความสอดคล้อง (ALIGN) ระหว่าง วัตถุประสงค์กิจกรรมการสอน การวัดและประเมินผล
- ๕) ทุกรายวิชาชี้พ มีผังการออกข้อสอบ (Test Blueprint)
- ๖) มีการอธิบาย course syllabus หรือ มคอ ๓ หรือ มคอ ๔ และ Test Blueprint ในชั่วโมงแรกของการเรียนการสอน
- ๗) ทุกรายวิชาชี้พ มีการวิพากษ์ข้อสอบ และมีการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบในทุกรายวิชา
- ๘) ทุกรายวิชาชี้พ มีการวิเคราะห์ข้อสอบ โดยมีการวิเคราะห์ความเที่ยงตรง ความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบทั้งรายข้อคำถามและรายตัวเลือก
- ๙) มีการบูรณาการการเรียนการสอนรายวิชากับการวิจัยหรือการบริการวิชาการหรือการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมหรือการจัดการความรู้หรือการพัฒนานักศึกษา อย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ของรายวิชาชี้พ (ในกรณีที่มีการบูรณาการในรายวิชาอื่นๆ ให้นำรวมทั้งตัวตั้งและตัวหาร)
- ๑๐) ทุกรายวิชาชี้พ มีการทวนสอบการดำเนินงานการสอน และมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาในภาพรวม

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ ข้อ	มีการดำเนินการ ๘ ข้อ	มีการดำเนินการ ๙ ข้อ	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๗ ระบบและกลไกการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต (สกอ ๒.๗)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง คุณสมบัติที่พึงประสงค์ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษา ระดับอุดมศึกษาพึงมี ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติของแต่ละหลักสูตร และคุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติมี ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อาจมีความแตกต่างกันตามลักษณะอาชีพหรือบริบทของผู้ใช้ และอาจปรากฏในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือที่มีลักษณะเพิ่มเติมจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เช่น การบริหารจัดการ การเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน การก้าวทันวิทยาการ ความสามารถในการประยุกต์ความรู้กับการปฏิบัติงานจริง สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หรือผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรที่เน้นการวิจัย ควรมีคุณลักษณะเพิ่มเติมด้านความเป็นนักวิชาการ การเป็นผู้นำทางความคิด โดยเฉพาะความสามารถด้านการคิดเชิงวิพากษ์และการนำเสนอผลงาน

เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป

๑. มีการสำรวจคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตอย่างน้อย สำหรับทุกหลักสูตรระดับปริญญาตรี ทุกรอบระยะเวลาตามแผนกำหนดการศึกษาของหลักสูตร

เอกสารที่ใช้ประกอบการประเมินตามเกณฑ์ฯ ข้อนี้นี้ คือ เอกสารการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตตามรอบการปรับปรุงหลักสูตรนั้น ๆ ในทุกรอบตามแผนในแต่ละหลักสูตร เช่น หลักสูตรปรับปรุงปี ๒๕๕๓ เมื่อมีการประเมินคุณภาพในรอบปี ๒๕๕๔ – ๒๕๕๕ เอกสารยังคงเป็นเอกสารการสำรวจฯ เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรเมื่อรอบปีปรับปรุง ๒๕๕๓ จนกว่าจะมีการปรับปรุงหลักสูตรนั้น ๆ ในรอบถัดไป

๒. มีการนำผลจากข้อ ๑ มาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลการศึกษา และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

๓. มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ และงบประมาณที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต

๔. มีระบบและกลไกการส่งเสริมให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมวิชาการหรือนำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมระหว่างสถาบัน หรือที่ประชุมระดับชาติหรือนานาชาติ

๕. มีกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาที่จัดโดยสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๗.๑ บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี (สมศ ๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบาย บัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรภาคปกติ ภาคพิเศษ และภาคนอกเวลา ในสาขานั้นๆ ที่ได้งานทำ หรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำ ภายในระยะเวลา ๑ ปีนับจากวันที่สำเร็จการศึกษา เมื่อเทียบกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น

การนับการมีงานทำ สามารถนับกรณีการทำงานสุจริตทุกประเภทที่สามารถสร้างรายได้เข้ามาประจำเพื่อเลี้ยงชีพตนเองได้ โดยการนับจำนวนผู้มีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลา ให้นับเฉพาะผู้ที่เปลี่ยนงานใหม่หลังสำเร็จการศึกษาเท่านั้น

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี}}{\text{จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมด}} \times ๑๐๐$$

หมายเหตุ ไม่นับรวมบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาหรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำอยู่แล้ว

ผู้ที่ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ผู้อุปสมบท และผู้ที่เกณฑ์ทหาร

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับ ๕ คะแนน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ข้อมูลจากการสำรวจต้องมีความเป็นตัวแทนของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณ อย่างน้อยร้อยละ ๗๐ และในเชิงคุณลักษณะ ครอบคลุมทุกกลุ่มสาขาวิชา กรณีบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจไม่ถึงร้อยละ ๗๐ ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ให้มีการติดตามซ้ำและรายงานผลที่ติดตามซ้ำเปรียบเทียบกับผลที่เก็บได้ในครั้งแรก โดยผลการสำรวจต้องสามารถระบุข้อมูล ดังต่อไปนี้

๑. จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ
๒. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ (ภาคนอกเวลาราชการ)
๓. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำ
๔. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาประกอบอาชีพอิสระ
๕. จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา
๖. จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อ
๗. เงินเดือนหรือรายได้ต่อเดือน ของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๗.๒

คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โท และเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ
อุดมศึกษาแห่งชาติ (สมศ ๒)

ชนิดของตัวบ่งชี้

ผลลัพธ์

คำอธิบาย

คุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd. หรือ Thai Qualifications Framework for Higher Education) หมายถึง คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ระบุ โดยเป็นคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่สถาบันกำหนด ครอบคลุมอย่างน้อย ๕ ด้าน คือ ๑) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ๒) ด้านความรู้ ๓) ด้านทักษะทางปัญญา ๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้ง TQF ตามสาขาวิชาชีพที่ประกาศใช้ ตลอดจนสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่สภาหรือองค์กรวิชาชีพกำหนดเพิ่มเติม หรือสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

กรณีที่เป็นวิชาชีพที่มีการเพิ่มเติมคุณลักษณะของบัณฑิตที่เพิ่มเติมจากกรอบมาตรฐานทั้ง ๕ ด้าน ต้องทำการประเมินครบทุกด้าน

วิธีการคำนวณ

ผลรวมของค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินบัณฑิต จำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมินทั้งหมด

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินบัณฑิต (คะแนนเต็ม ๕)

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ข้อมูลจากการสำรวจต้องมีความเป็นตัวแทนของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ

ครอบคลุมทุกคณะ อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา โดยมีข้อมูลประกอบการพิจารณา ดังต่อไปนี้

๑. ข้อมูลที่แสดงถึงคุณภาพบัณฑิตในด้านต่างๆ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเอง โดยใช้แนวทางจากตัวอย่างแบบสอบถามที่เผยแพร่โดย สมศ.

๒. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ใช้บัณฑิต หรือสถานศึกษาที่รับบัณฑิตเข้าศึกษาต่อ

๓. ข้อมูลผลการดำเนินงานด้านการผลิตบัณฑิตจากระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (CHE QA Online System) โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

๔. ต้องแสดงแบบเก็บข้อมูลให้ครบทั้ง ๕ ด้าน และแสดงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ชัดเจน

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๗.๓.๑ ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ ๓)
(เฉพาะวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา และ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบาย ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้ตีพิมพ์หรือเผยแพร่เป็นปัจจัยสำคัญของคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาประดับปริญญาโทที่แสดงถึงความเป็นผู้นำทางความคิด ความสามารถด้านการคิดเชิงวิพากษ์ การนำเสนอผลงาน มีทักษะในการวิจัย ทักษะและภูมิปัญญาในฐานะนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง

ผลงานผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หมายถึง บทความที่เป็นผลจากวิทยานิพนธ์ หรือบทความจากสารนิพนธ์ หรือบทความจากศิลปนิพนธ์

การเผยแพร่สู่สาธารณะในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หมายถึง การเผยแพร่ในลักษณะของรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ วารสารวิชาการ หรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการในระดับมหาวิทยาลัย หรือระดับคณะ และต้องเป็นผลงานที่ผ่านการกลั่นกรอง (peer review) โดยมีบุคคลภายนอกสถาบันร่วมเป็นกรรมการพิจารณาด้วย

งานวิจัยที่เผยแพร่ในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการและบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ระดับชาติ ที่มีกองบรรณาธิการจัดทำรายงาน หรือคณะกรรมการ จัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ นอกสถาบันเจ้าภาพอย่างน้อยร้อยละ ๒๕

งานวิจัยที่เผยแพร่ในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการและบทความฉบับสมบูรณ์ (Full paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ระดับนานาชาติ ที่มีกองบรรณาธิการจัดทำรายงาน หรือคณะกรรมการ จัดประชุมประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ จากต่างประเทศอย่างน้อยร้อยละ ๒๕

การส่งบทความเพื่อพิจารณาคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมวิชาการต้องส่งเป็นฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) และเมื่อได้รับการตอบรับและตีพิมพ์แล้ว การตีพิมพ์ต้องตีพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ซึ่งสามารถอยู่ในรูปแบบเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ หมายถึง บทความจากผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ (Journal) ที่มีชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล Thai-Journal Citation Index Centre (TCI) หรือวารสารวิชาการระดับชาติตามประกาศของ สมศ.

งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ หมายถึง บทความจากผลงานวิจัย ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ (Journal) ที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล ได้แก่ ฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสาร SJR

(SCImago Journal Rank : www.scimagojr.com) หรือฐานข้อมูล ISI Web of Science (Science Citation Index Expand, Social Sciences Citation Index, Art and Humanities Citation Index) หรือฐานข้อมูล Scopus หรือวารสารวิชาการระดับนานาชาติตามประกาศของ สมศ.

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{ผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่
ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท}}{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททั้งหมด}} \times 100$$

หมายเหตุ นับตามปีที่ได้รับการตีพิมพ์เท่านั้น

เกณฑ์การประเมิน

กำหนดระดับคุณภาพบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ ดังนี้

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพงานวิจัย
๐.๒๕	มีการเผยแพร่สู่สาธารณะในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง
๐.๕๐	มีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ(proceedings)
๐.๗๕	มีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ(proceedings) หรือมีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ
๑.๐๐	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๗.๓.๒ ผู้สำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่กำหนด (สมศ ๓) (ทุกแห่งยกเว้นวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ และ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบายตัวบ่งชี้ ผู้สำเร็จการศึกษา/บัณฑิตที่ผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด โดยใช้เวลาในการศึกษาไม่เกิน ๔ ปี สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี และใช้เวลาในการศึกษาไม่เกิน ๒ ปี สำหรับหลักสูตรต่ำกว่าปริญญาตรี

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา/บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด}}{\text{จำนวนผู้เข้าศึกษาทั้งหมดในรุ่นเดียวกัน}} \times 100$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ ๘๕ เท่ากับ ๕ คะแนน

ตัวบ่งชี้ที่ ๔ บัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่สอบใบประกอบวิชาชีพผ่านภายใน ๑ ปี (เฉพาะวิทยาลัยพยาบาล)

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลลัพธ์

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : เปรียบเทียบจำนวนบัณฑิตที่สอบใบประกอบวิชาชีพผ่านภายใน ๑ ปี กับจำนวนบัณฑิต

ทั้งหมดที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษาเดียวกัน โดยให้นำเสนอในรูปร้อยละ

— **บัณฑิตที่สอบใบประกอบวิชาชีพ** หมายถึง บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต้องสอบใบประกอบวิชาชีพ และสมัครสอบใบประกอบวิชาชีพ โดยให้นับได้ทั้งบัณฑิตภาคปกติ ภาคพิเศษ และภาคนอกเวลา ราชการ

— **บัณฑิตที่สอบผ่านใบประกอบวิชาชีพ** หมายถึง บัณฑิตที่สามารถสอบผ่านและได้รับใบประกอบวิชาชีพในสาขาที่สำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์สภาหรือสมาคมวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับว่ามีมาตรฐานเป็นผู้กำหนด ทั้งนี้ สำหรับการสอบใบประกอบวิชาชีพที่มีกระบวนการสอบหลายขั้นตอน จะนับผลเมื่อสิ้นสุดครบถ้วนตามกระบวนการสุดท้ายของการสอบเท่านั้น

วิธีการนับ

นับเฉพาะบัณฑิตสำเร็จการศึกษาที่เข้าสอบใบประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่มีการสอบใบประกอบวิชาชีพ

สูตรการคำนวณผลการดำเนินงาน

$\frac{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่สอบผ่านใบประกอบวิชาชีพภายใน ๑ ปี}}{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในปีการศึกษาเดียวกัน}} \times 100$
--

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ โดยกำหนดให้ร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับคะแนนเต็ม ๕

ข้อมูลที่ต้องการ :

ข้อมูลได้จากการบันทึกผลการสอบจากสภา/สมาคมวิชาชีพ ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาควรมีการจัดเก็บข้อมูลผลการสอบดังกล่าวไว้เพื่อประโยชน์ในการวางแผนบริหารการศึกษา และเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลการสอบกับสภา/สมาคมวิชาชีพด้วย โดยข้อมูลที่ต้องจัดเก็บมีดังนี้

๑. จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ในปีการศึกษานั้น
๒. จำนวนบัณฑิตที่เข้าสอบเพื่อขึ้นทะเบียนใบประกอบวิชาชีพ ในปีการศึกษานั้น

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๘ ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับนักศึกษา (สกอ ๒.๘)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นปัจจัยสำคัญของคุณภาพบัณฑิตตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและสังคม ดังนั้น สถาบันจึงควรมีการวัดระดับความสำเร็จของการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่สถาบันจัดให้กับนักศึกษา

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการกำหนดพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาที่ต้องการส่งเสริมไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
๒. มีการถ่ายทอดหรือเผยแพร่พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาที่ต้องการส่งเสริมตามข้อ ๑ ไปยังผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึงทั้งสถาบัน
๓. มีโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่กำหนดในข้อ ๑ โดยระบุตัวบ่งชี้และเป้าหมายวัดความสำเร็จที่ชัดเจน
๔. มีการประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาตามตัวบ่งชี้และเป้าหมายที่กำหนดในข้อ ๓ โดยมีผลการประเมินบรรลุเป้าหมายอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้
๕. มีนักศึกษาหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับนักศึกษาได้รับการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยหน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ

หมายเหตุ

๑. การยกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณด้านคุณธรรม จริยธรรม หากดำเนินการในระดับมหาวิทยาลัย ต้องมีการมการภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ และมีผู้เข้าร่วมการแข่งขันหรือเข้าร่วมการคัดเลือกที่มาจากหลากหลายสถาบัน (ตั้งแต่ ๓ สถาบันขึ้นไป)
๒. หน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ หมายถึง หน่วยงานนอกสถาบันระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป (เช่น ระดับจังหวัด) หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือองค์กรกลางระดับชาติทั้งภาครัฐและเอกชน (เช่น สมาอุตสาหกรรม สมาหอการค้า สมาวิชาชีพ)

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา

หลักการ

การดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนส่งเสริมเพื่อให้ นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณสมบัติพร้อม นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นตามหลักสูตรกิจกรรมการพัฒนา นักศึกษาแบ่งออกได้เป็นสองส่วน คือ (๑) การจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่าซึ่งสถาบันจัดขึ้นให้สอดคล้องกับ ความต้องการ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า และ (๒) การจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ดำเนินการโดย องค์กรนักศึกษาซึ่งได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากสถาบัน ทั้งนี้เพื่อให้ นักศึกษาได้พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ทักษะทางปัญญา ทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมทั้งทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา

๒. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๔. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๕. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๖. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (Thai Qualification Framework for Higher Education) (TQF: HEd.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๗. มาตรฐานกิจการนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๘. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ ระบบและกลไกการให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสาร (สกอ ๓.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ สถาบันอุดมศึกษาควรจัดบริการด้านต่างๆ ให้นักศึกษาและศิษย์เก่าอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะในกิจกรรมต่อไปนี้ (๑) การบริการด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษา ทั้งด้านวิชาการและการใช้ชีวิต (๒) การบริการด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า เช่น ทุนกู้ยืมการศึกษา แหล่งทุนการศึกษาต่อ การบริการจัดหางาน แหล่งข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวในและนอกสถาบันที่จำเป็นแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า และ (๓) การจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่าในรูปแบบต่างๆ

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการจัดบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวการใช้ชีวิตแก่นักศึกษา
๒. มีการจัดบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา
๓. มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพแก่นักศึกษา
๔. มีการจัดบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อศิษย์เก่า
๕. มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์ให้ศิษย์เก่า
๖. มีผลการประเมินคุณภาพของการให้บริการในข้อ ๑ – ๓ ทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑ จากคะแนน

เต็ม ๕

๗. มีการนำผลการประเมินคุณภาพของการให้บริการมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดบริการที่สนองความต้องการของนักศึกษา

หมายเหตุ ในกรณีคณะหรือสถาบันยังไม่มีศิษย์เก่าถือว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานข้อ ๔ และ ข้อ ๕ โดยอนุโลม

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒

ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา (สกอ ๓.๒)

ชนิดของตัวบ่งชี้

กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและครบถ้วน กิจกรรมนักศึกษามีถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ดำเนินการทั้งโดยสถาบันและโดยองค์กรนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ๕ ประการ ได้แก่ (๑) คุณธรรม จริยธรรม (๒) ความรู้ (๓) ทักษะทางปัญญา (๔) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (๕) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่สภาหรือองค์กรวิชาชีพได้กำหนดเพิ่มเติม ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. สถาบันจัดทำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่ส่งเสริมผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทุกด้าน
๒. มีกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นักศึกษา
๓. มีการส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้ในการจัดกิจกรรมที่ดำเนินการโดยนักศึกษาอย่างน้อย ๕ ประเภทสำหรับระดับปริญญาตรี และอย่างน้อย ๒ ประเภทสำหรับระดับบัณฑิตศึกษาจากกิจกรรมต่อไปนี้
 - กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
 - กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ
 - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีงแวดล้อม
 - กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
 - กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม
๔. มีการสนับสนุนให้นักศึกษาสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพภายในสถาบันและระหว่างสถาบัน และมีกิจกรรมร่วมกัน
๕. มีการประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา
๖. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ - ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ

องค์ประกอบที่ ๔ การวิจัย

หลักการ

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งอาจมีจุดเน้นในเรื่องการวิจัยที่แตกต่างกันขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความพร้อมของแต่ละสถาบัน อย่างไรก็ตาม ทุกสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีพันธกิจนี้เป็นส่วนหนึ่งของพันธกิจสถาบัน ดังนั้น จึงต้องมีระบบและกลไกควบคุมให้สามารถดำเนินการในพันธกิจด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพตามจุดเน้นเฉพาะของแต่ละสถาบัน เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เกิดประโยชน์ การวิจัยจะประสบความสำเร็จและเกิดประโยชน์จำเป็นต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ คือ ๑) สถาบันต้องมีแผนการวิจัย มีระบบและกลไก ตลอดจนมีการสนับสนุนทรัพยากรให้สามารถดำเนินการได้ตามแผน ๒) คณาจารย์มีส่วนร่วมในการวิจัยอย่างเข้มแข็ง โดยบูรณาการงานวิจัยกับการจัดการเรียนการสอน และพันธกิจด้านอื่นๆ ของสถาบัน และ ๓) ผลงานวิจัยมีคุณภาพ มีประโยชน์ สอดคล้องยุทธศาสตร์ของชาติและมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ. ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๒. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๔. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ. ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

๕. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๔) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๖. แนวทางปฏิบัติจรรยาบรรณนักวิจัย พ.ศ. ๒๕๔๑ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (สกอ ๔.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการบริหารจัดการงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีกลไกส่งเสริมสนับสนุนครบถ้วน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ทั้งการสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งทุนวิจัยและการจัดสรรทุนวิจัย การส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะแก่นักวิจัยและทีมวิจัย การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น ซึ่งรวมถึงทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรเงิน เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป

๑. มีระบบและกลไกบริหารงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนด้านการวิจัยของสถาบัน และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

๒. มีการบูรณาการกระบวนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนการสอน

๓. มีการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์และให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณการวิจัยแก่อาจารย์ประจำและนักวิจัย

๔. มีการจัดสรรงบประมาณของสถาบัน เพื่อเป็นทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

๕. มีการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ตามอัตลักษณ์ของสถาบัน(ค ๒)อย่างน้อยในประเด็นต่อไปนี้

- ห้องปฏิบัติการวิจัยฯ หรือหน่วยวิจัยฯ หรือศูนย์เครื่องมือ หรือศูนย์ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการวิจัยฯ

- ห้องสมุดหรือแหล่งค้นคว้าข้อมูลสนับสนุนการวิจัยฯ

- สิ่งอำนวยความสะดวกหรือการรักษาความปลอดภัยในการวิจัยฯ เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบรักษาความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการวิจัย

- กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัยฯ เช่น การจัดประชุมวิชาการ การจัดแสดงงานสร้างสรรค์ การจัดให้มีศาสตราจารย์อาคันตฤกะหรือศาสตราจารย์รับเชิญ (visiting professor)

๖. มีการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนในข้อ ๔ และข้อ ๕ อย่างครบถ้วนทุกประเด็น

๗. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของสถาบัน

เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม

๘. มีระบบและกลไกเพื่อสร้างงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์บนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือจากสภาพปัญหาของสังคม เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและสังคม และดำเนินการตามระบบที่กำหนด (เฉพาะกลุ่ม ข และ ค ๒)

เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการครบ ๗ ข้อ

๒. เกณฑ์เฉพาะสถาบันกลุ่ม ข และ ค2

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ หรือ ๗ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการครบ 7 ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป และ ครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒ ระบบและกลไกการจัดการความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (สกอ ๔.๒)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ การบริหารจัดการความรู้จากผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เพื่อเผยแพร่ไปยังคณาจารย์ นักศึกษา วงการวิชาการ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนชุมชนเป้าหมายที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญสำหรับทุกสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้น สถาบันต้องจัดระบบส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวบรวม เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทรัพยากรทางปัญญาจากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์อย่างเหมาะสม กับผู้ใช้แต่ละกลุ่ม โดยสิ่งที่เผยแพร่ต้องมีคุณภาพเชื่อถือได้และรวดเร็วทันเหตุการณ์

เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป

๑. มีระบบและกลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

๒. มีระบบและกลไกการรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นองค์ความรู้ที่คนทั่วไปเข้าใจได้ และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

๓. มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้จากข้อ ๒ สู่นักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง

๔. มีการนำผลงานงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และมีการรับรองการใช้ประโยชน์จริงจากหน่วยงานภายนอกหรือชุมชน

๕. มีระบบและกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม :

๖. มีระบบและกลไกส่งเสริมการจัดสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร และมีการยื่นจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร (เฉพาะกลุ่ม ค1 และ ง)

เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒.๑ งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (สมศ ๕)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบาย การวิจัยเป็นพันธกิจหนึ่งที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา การดำเนินการตามพันธกิจอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จนั้น สามารถพิจารณาได้จากผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพและมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางจากการเปรียบเทียบกับจำนวนบทความวิจัยที่ตีพิมพ์และจำนวนผลงานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติกับจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ

งานวิจัยที่เผยแพร่ในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการและบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ระดับชาติ ที่มีกองบรรณาธิการจัดทำรายงาน หรือคณะกรรมการ จัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ นอกสถาบันเจ้าภาพอย่างน้อยร้อยละ ๒๕

งานวิจัยที่เผยแพร่ในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการและบทความฉบับสมบูรณ์ (Full paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ระดับนานาชาติ ที่มีกองบรรณาธิการจัดทำรายงาน หรือคณะกรรมการ จัดประชุมประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ จากต่างประเทศอย่างน้อยร้อยละ ๒๕

การส่งบทความเพื่อพิจารณาคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมวิชาการต้องส่งเป็นฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) และเมื่อได้รับการตอบรับและตีพิมพ์แล้ว การตีพิมพ์ต้องตีพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ซึ่งสามารถอยู่ในรูปแบบเอกสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ หมายถึง บทความจากผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ (Journal) ที่มีชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล Thai-Journal Citation Index Centre (TCI) หรือวารสารวิชาการระดับชาติตามประกาศของ สมศ.

งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ หมายถึง บทความจากผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ (Journal) ที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล ได้แก่ ฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสาร SJR (SCImago Journal Rank: www.scimagojr.com) หรือฐานข้อมูล ISI Web of Science (Science Citation Index Expand, Social Sciences Citation Index, Art and Humanities Citation Index) หรือฐานข้อมูล Scopus หรือวารสารวิชาการระดับนานาชาติตามประกาศของ สมศ.

เกณฑ์การประเมิน

กำหนดระดับคุณภาพงานวิจัยที่ตีพิมพ์ ดังนี้

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพงานวิจัย
๐.๒๕	มีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ/ระดับนานาชาติ หรือมีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI
๐.๕๐	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติที่มีชื่อปรากฏอยู่ในประกาศของ สมศ
๐.๗๕	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสาร SJR(SCImago Journal Rank: www.scimagojr.com) โดยวารสารนั้นถูกจัดอยู่ในควอไทล์ที่ ๓ หรือ ๔ (Q3 หรือ Q4) ในปีล่าสุด ใน subject category ที่ตีพิมพ์ หรือมีการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อปรากฏอยู่ในประกาศของ สมศ
๑.๐๐	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสาร SJR(SCImago Journal Rank: www.scimagojr.com) โดยวารสารนั้นถูกจัดอยู่ในควอไทล์ที่ ๑ หรือ ๒ (Q1 หรือ Q2) ในปีล่าสุด ใน subject category ที่ตีพิมพ์ หรือมีการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลสากล ISI

วิธีการคำนวณ

$\frac{\text{ผลรวมถ่วงน้ำหนักของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำทั้งหมด}} \times ๑๐๐$

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ โดยกำหนดร้อยละเท่ากับ ๕ คะแนน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

กลุ่มสาขาวิชา	๕ คะแนน
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	๒๐
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๒๐
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	๑๐

การคิดคะแนนระดับคณะให้คะแนนที่คิดได้ของแต่ละกลุ่มสาขาวิชามาหาค่าเฉลี่ย และการคิดคะแนนระดับสถาบันให้นำคำแนะนำที่คิดได้ในแต่ละคณะมาหาค่าเฉลี่ย

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. จำนวนและรายชื่อบทความวิจัยระดับชาติและนานาชาติทั้งหมดของอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ ทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อตามปีการศึกษาหรือปีปฏิทินที่ตรงกับปีการศึกษา พร้อมชื่อเจ้าของบทความ ปีที่ตีพิมพ์ ชื่อวารสารหรือรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ และค่าน้ำหนักของแต่ละบทความวิจัย

๒. จำนวนและรายชื่อผลงานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติทั้งหมดของอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ ทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ พร้อมชื่อเจ้าของผลงาน ปีที่เผยแพร่ ชื่อสถานที่ จังหวัด หรือประเทศที่เผยแพร่ และระบุรูปแบบของการเผยแพร่พร้อมหลักฐาน และค่าน้ำหนักของแต่ละผลงานสร้างสรรค์

๓. หลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของโครงการวิจัย

หมายเหตุ

การส่งบทความเพื่อพิจารณาคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมวิชาการต้องส่งเป็นฉบับสมบูรณ์ (full paper) และได้รับการตอบรับและตีพิมพ์แล้ว การตีพิมพ์ต้องตีพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ซึ่งสามารถอยู่ในรูปแบบเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

สำหรับวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข การนับอาจารย์ประจำทั้งหมดทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อในแต่ละปีการศึกษา ให้นับเฉพาะอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนภาคทฤษฎี/ภาคปฏิบัติในสาขา ไม่น้อยกว่า ๓ ปี หลังสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒.๒ งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ (สมศ ๖)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบาย การวิจัยเป็นพันธกิจหนึ่งที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา การดำเนินการตามพันธกิจอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จนั้น สามารถพิจารณาได้จากผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพและมีประโยชน์สู่การนำไปใช้จากการเปรียบเทียบจำนวนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำที่นำมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยและรายงานการวิจัยโดยได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ

งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ หมายถึง งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในโครงการ โครงการวิจัย และรายงานการวิจัยอย่างถูกต้อง สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีหลักฐานปรากฏชัดเจนถึงการนำไปใช้จนก่อให้เกิดประโยชน์ได้จริงอย่างชัดเจน ตามวัตถุประสงค์ และ/หรือ ได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์หรือการรับรอง/การตรวจรับงานโดยหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา

ประเภทของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ที่สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีดังนี้

๑. การใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ เช่น ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชนในเรื่องต่างๆ ที่ทำให้คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของประชาชนดีขึ้น ได้แก่ การใช้ประโยชน์ด้านสาธารณสุข ด้านการบริหารจัดการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย ภาคประชาชน ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

๒. การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย เช่น ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยเชิงนโยบายในการนำไปประกอบเป็นข้อมูลการประกาศใช้กฎหมาย หรือกำหนดมาตรการ กฎเกณฑ์ต่างๆ โดยองค์กร หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เป็นต้น

๓. การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ หรือผลิตภัณฑ์ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ หรือนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เป็นต้น

๔. การใช้ประโยชน์ทางอ้อมของงานสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าทางจิตใจ ยกกระดับจิตใจ ก่อให้เกิดสุนทรียภาพ สร้างความสุข เช่น งานศิลปะที่นำไปใช้ในโรงพยาบาล ซึ่งได้มีการศึกษาและการประเมินไว้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับรองการนำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ หมายถึง หน่วยงานหรือองค์กร หรือชุมชนภายนอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มีการนำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์ โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์หรือการรับรอง/การตรวจรับงานโดยหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา

การนับจำนวนผลงานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ ให้นับจากวันที่นำผลงานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์มาใช้และเกิดผลชัดเจนโดยที่ผลงานวิจัยจะดำเนินการในช่วงเวลาใดก็ได้ ช่วงเวลาที่ใช้จะเป็นตามปีปฏิทิน หรือปีงบประมาณ หรือปีการศึกษา อย่างใดอย่างหนึ่งตามระบบที่มหาวิทยาลัยจัดเก็บข้อมูล ในกรณีที่งานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์มีการนำไปใช้ประโยชน์มากกว่า ๑ ครั้ง ให้นับการใช้ประโยชน์ได้เพียงครั้งเดียว ยกเว้นในกรณีที่มีการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกันชัดเจนตามมิติของการใช้ประโยชน์ที่ไม่ซ้ำกัน

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{ผลรวมของจำนวนงานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำทั้งหมด}} \times 100$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ โดยกำหนดร้อยละ ๒๐ เท่ากับ ๕ คะแนน ทุกกลุ่มสาขาวิชา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. จำนวนและรายชื่องานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ของอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ โดยนับรวมผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ของอาจารย์และนักวิจัยประจำทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ พร้อมชื่อเจ้าของผลงาน ปีที่งานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์ดำเนินการเสร็จ ปีที่นำไปใช้ประโยชน์ ชื่อหน่วยงานที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยมีหลักฐานการรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ให้แสดงข้อมูลที่ระบุรายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ชัดเจนด้วย ตามแนวทางดังต่อไปนี้

- การใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ เช่น ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชนในเรื่องต่างๆ ที่ทำให้คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของประชาชนดีขึ้น ได้แก่ การใช้ประโยชน์ด้านสาธารณสุข ด้านการบริหารจัดการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยภาคประชาชน ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น
- การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย เช่น ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยเชิงนโยบายในการนำไปประกอบเป็นข้อมูลการประกาศใช้กฎหมาย หรือกำหนดมาตรการ กฎเกณฑ์ต่างๆ โดยองค์กร หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เป็นต้น
- การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น งานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์หรือผลิตภัณฑ์ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ หรือนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เป็นต้น

- การใช้ประโยชน์ทางอ้อมของงานสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าทางจิตใจ ยกระดับจิตใจ
ก่อให้เกิดสุนทรียภาพ สร้างความสุข เช่น งานศิลปะที่นำไปใช้ในโรงพยาบาล ซึ่งได้มีการศึกษาและการประเมินไว้

๒. จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำทั้งหมดในแต่ละปีการศึกษา โดยนับรวมอาจารย์และนักวิจัย
ประจำที่ลาศึกษาต่อ

สำหรับวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข การนับอาจารย์ประจำทั้งหมดทั้งที่ปฏิบัติงานจริง
และลาศึกษาต่อในแต่ละปีการศึกษา ให้นับเฉพาะอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนภาคทฤษฎี/ภาคปฏิบัติใน
สาขา ไม่น้อยกว่า ๓ ปี หลังสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒.๓ ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สมศ ๓)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบาย ผลงานวิชาการที่มีคุณภาพสะท้อนถึงสมรรถนะในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัยการปฏิบัติจริงและได้นำไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนางานในหน้าที่จนเกิดผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ หมายถึง บทความวิชาการ ตำรา หรือหนังสือ ที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรองและได้รับการรับรองคุณภาพแล้ว ตามเกณฑ์ของ กพอ. เรื่องหลักเกณฑ์การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการหรือเทียบเท่า

ผลงานทางวิชาการที่เป็นบทความวิชาการ (Academic Paper) ตำรา (Textbook) หรือหนังสือ (Book) ต้องเป็นผลงานที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรองผลงานก่อนตีพิมพ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- บทความวิชาการ หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ มีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรือ การวิจัย โดยจัดทำในรูปของบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่มีคุณภาพซึ่งมีผู้ตรวจอ่าน
- ตำรา หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ อาจเขียนเพื่อตอบสนองเนื้อหาทั้งหมดของรายวิชาหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิชาหรือหลักสูตรก็ได้ โดยมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง และสะท้อนให้เห็นความสามารถในการถ่ายทอดวิชาในระดับอุดมศึกษา
- หนังสือ หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เขียนขึ้น เพื่อ เผยแพร่ความรู้ไปสู่วงวิชาการหรือผู้อ่านทั่วไปโดยไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือต้องนำมาประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้จะต้องเป็นเอกสารที่เรียบเรียงขึ้นอย่างมีเอกภาพ มีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคงและให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชานั้นๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

การนับจำนวนผลงานทางวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ จะนับผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบของบทความวิชาการในวารสารวิชาการทั้งในระดับชาติและ/หรือนานาชาติ หนังสือ หรือตำราทางวิชาการ ซึ่งมีระบบการพิจารณาต้นฉบับจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก่อนการตีพิมพ์ และผลงานจะต้องเกินร้อยละ ๕๐ ของชิ้นงาน ในกรณีที่มีการตีพิมพ์มากกว่า ๑ ครั้ง ให้นับการตีพิมพ์เพียงครั้งเดียวต่องานวิชาการ ๑ ชิ้น

เกณฑ์การประเมิน

กำหนดระดับคุณภาพผลงานวิชาการ ดังนี้

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพผลงานวิชาการ
๐.๒๕	บทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ
๐.๕๐	บทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ
๐.๗๕	ตำราหรือหนังสือที่มีการประเมินผ่านตามเกณฑ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่สถานศึกษากำหนด
๑.๐๐	ตำราหรือหนังสือที่ใช้ในการขอผลงานทางวิชาการและผ่านการพิจารณาตามเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการแล้ว หรือตำราหรือหนังสือที่มีคุณภาพสูง มีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจอ่านตามเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการ

วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{ผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการที่ได้รับรองคุณภาพ}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำทั้งหมด}} \times ๑๐๐$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ โดยกำหนดร้อยละ ๑๐ เท่ากับ ๕ คะแนน ทุกกลุ่มสาขาวิชา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. จำนวนและรายชื่อผลงานวิชาการ (บทความวิชาการ ตำรา หนังสือระดับอุดมศึกษา) ที่มีคุณภาพของอาจารย์ประจำ โดยนับรวมผลงานของอาจารย์ทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ พร้อมชื่อเจ้าของผลงาน ปีที่ผลงานแล้วเสร็จ ปีที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ ชื่อหน่วยงานที่รับรอง และมีหลักฐานการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ค่าน้ำหนักของผลงานวิชาการแต่ละชิ้น

๒. จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำทั้งหมดในแต่ละปีการศึกษา โดยนับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ

สำหรับวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข การนับอาจารย์ประจำทั้งหมดทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อในแต่ละปีการศึกษา ให้นับเฉพาะอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนภาคทฤษฎี/ภาคปฏิบัติในสาขา ไม่น้อยกว่า ๓ ปี หลังสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๓ เงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ (สกอ ๔.๓)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการผลิตงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในสถาบันอุดมศึกษา คือ เงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องจัดสรรเงินจากภายในสถาบันและที่ได้รับจากภายนอกสถาบันเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพตามสภาพแวดล้อมและจุดเน้นของสถาบัน

นอกจากนั้นเงินทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่สถาบันได้รับจากแหล่งทุนภายนอกยังเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญ ที่แสดงถึงศักยภาพด้านการวิจัยของสถาบัน โดยเฉพาะสถาบันที่อยู่ในกลุ่มที่เน้นการวิจัย

เกณฑ์การประเมิน โดยการแปลงจำนวนเงินต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำเป็นคะแนนระหว่าง ๐ – ๕

๑. เกณฑ์เฉพาะสถาบันกลุ่ม ข และ ค๒ จำแนกเป็น ๓ กลุ่มสาขาวิชา

๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบันที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕ เท่ากับ ๖๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปต่อคน

๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบันที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕ เท่ากับ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปต่อคน

๑.๓ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบันที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕ เท่ากับ ๒๕,๐๐๐ บาทขึ้นไปต่อคน

สูตรการคำนวณ

๑. คำนวณจำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ

จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยฯ =

จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยฯจากภายในและภายนอก
จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ

๒. แปลงจำนวนเงินที่คำนวณได้ในข้อ ๑ เทียบกับคะแนนเต็ม ๕

คะแนนที่ได้ =

จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยจากภายในและภายนอก	X ๕
จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม ๕	

สรุปคะแนนที่ได้ในระดับคณะวิชาและระดับสถาบัน

๑. คะแนนที่ได้ในระดับคณะวิชา = ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ของทุกกลุ่มสาขาวิชาในคณะวิชา

๒. คะแนนที่ได้ในระดับสถาบัน = ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ของทุกคณะวิชาในสถาบัน

หมายเหตุ :

๑. จำนวนอาจารย์และนักวิจัยประจำ ให้นับตามปีการศึกษา และนับเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริงไม่นับรวมผู้ลาศึกษาต่อ

๒. ให้นับจำนวนเงินที่มีการลงนามในสัญญาเงินทุนในปีการศึกษา ปีปฏิทิน หรือปีงบประมาณนั้นๆ ไม่ใช่จำนวนเงินที่เบิกจ่ายจริง

๓. กรณีที่มีหลักฐานการแบ่งสัดส่วนเงินสนับสนุนการวิจัย ซึ่งอาจเป็นหลักฐานจากแหล่งทุนหรือหลักฐานจากการตกลงร่วมกันของสถาบันที่ร่วมโครงการ ให้แบ่งสัดส่วนจำนวนเงินตามหลักฐานที่ปรากฏ กรณีที่ไม่มีหลักฐาน ให้แบ่งเงินตามสัดส่วนผู้ร่วมวิจัยของแต่ละสถาบัน

๔. การนับจำนวนเงินสนับสนุนโครงการวิจัย สามารถนับเงินโครงการวิจัยสถาบันที่ได้ลงนามในสัญญาเงินทุนโดยอาจารย์หรือนักวิจัย แต่ไม่สามารถนับเงินโครงการวิจัยสถาบันที่บุคคลสายสนับสนุนที่ไม่ใช่ นักวิจัยเป็นผู้ดำเนินการ

สำหรับวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข การนับอาจารย์ประจำทั้งหมดทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อในแต่ละปีการศึกษา ให้นับเฉพาะอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนภาคทฤษฎี/ภาคปฏิบัติในสาขา ไม่น้อยกว่า ๓ ปี หลังสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีพยาบาลศาสตรบัณฑิต

องค์ประกอบที่ ๕ การบริการทางวิชาการแก่สังคม

หลักการ

การบริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันพึงให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัดและในด้านที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ การให้บริการทางวิชาการอาจให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรืออาจคิดค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม โดยให้บริการทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน หน่วยงานอิสระ หน่วยงานสาธารณะชุมชน และสังคมโดยกว้าง รูปแบบการให้บริการทางวิชาการมีความหลากหลาย เช่น การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของสถาบัน เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ให้การอบรม จัดประชุมหรือสัมมนาวิชาการ ทำงานวิจัยเพื่อตอบคำถามต่างๆ หรือเพื่อชี้แนะสังคม การให้บริการทางวิชาการนอกจากเป็นการทำประโยชน์ให้สังคมแล้ว สถาบันยังได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ คือ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์อันจะนำมาสู่การพัฒนาหลักสูตร มีการบูรณาการเพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย พัฒนาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งงานของนักศึกษาและเป็นการสร้างรายได้ของสถาบันจากการให้บริการทางวิชาการด้วย

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๒. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๔. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม (สกอ ๕.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ การบริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันพึงกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการบริการทางวิชาการอย่างเป็นระบบ และมีการจัดโครงสร้างสถาบันเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว การให้บริการทางวิชาการต้องมีความเชื่อมโยงกับการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย และสามารถบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอนและการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
๒. มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอน
๓. มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย
๔. มีการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอนและการวิจัย
๕. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอนและการวิจัย

หมายเหตุ เกณฑ์มาตรฐานข้อที่ ๔ ต้องมีการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการตามเกณฑ์ข้อ ๒ และ ข้อ ๓

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑.๑

ผลการนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

และ/หรือการวิจัย (สมศ ๘)

ชนิดของตัวบ่งชี้

ผลลัพธ์

คำอธิบาย การให้บริการวิชาการ หมายถึง การที่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในฐานะที่เป็นที่พึ่งของชุมชนหรือสังคม เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ หรือทำหน้าที่ใดๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนในด้านวิชาการ หรือการพัฒนาความรู้ ตลอดจนความเข้มแข็งประเทศชาติและนานาชาติ การบริการวิชาการเป็นการบริการที่มีค่าตอบแทน และบริการวิชาการให้เปล่า โดยมีการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้พัฒนาหรือบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนหรือการวิจัย อาทิ บทความ ตำรา หนังสือ รายวิชาหรือหลักสูตร เป็นต้น

การนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาพัฒนามี ๒ ประเภท คือ

๑. การพัฒนาการเรียนการสอน

๒. การพัฒนาการวิจัย

ในการประเมินตัวบ่งชี้ต้องมีโครงการทั้งสองประเภท ทั้งนี้ในแต่ละโครงการไม่จำเป็นต้องมีทั้งสองประเภท และผลการใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัยต้องเสร็จสิ้นในปีที่ประเมิน

วิธีการคำนวณ

จำนวนโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการ ที่นำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัย X ๑๐๐

จำนวนโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการตามแผนที่สภาสถาบันอนุมัติ

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ โดยกำหนดร้อยละ ๓๐ เท่ากับ ๕ คะแนน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงว่าอาจารย์ประจำได้รวบรวม จัดระบบ และมีการประมวลความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนและการวิจัยโดยอาจไปต่อยอดพัฒนาเป็นหนังสือ ตำรา หรืองานวิจัย ขยายผลนำไปสู่การปรับปรุงรายวิชาใหม่หรือนำไปสู่การเปิดรายวิชาใหม่

๒. โครงการบริการวิชาการที่นับในตัวตั้งจะต้องมีผลการบูรณาการเสร็จสิ้นในปีที่ประเมิน และโครงการวิชาการที่เป็นตัวหารเป็นโครงการบริการวิชาการที่ดำเนินการในปีที่ประเมิน โครงการหนึ่งๆ จะบูรณาการเฉพาะกับการเรียนการสอน หรือเฉพาะกับงานวิจัย หรือจะบูรณาการกับทั้งการเรียนการสอนและการวิจัยก็ได้

๓. การบริการวิชาการ เป็นการให้บริการแก่บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกสถาบัน ทั้งการประเมินในระดับคณะและระดับสถาบัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ กระบวนการบริการทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม (สกอ ๕.๒)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ ความสามารถในการให้บริการทางวิชาการในลักษณะห่วงโซ่คุณภาพที่สนองความต้องการและเป็นที่พึงของชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานวิชาชีพ สังคมได้อย่างมีคุณภาพตามศักยภาพและความพร้อมตามจุดเน้นของสถาบัน พิจารณาได้จาก (๑) ประโยชน์หรือผลกระทบของการให้บริการทางวิชาการ (๒) การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และ (๓) ความรู้ที่เกิดจากการให้บริการทางวิชาการและการเผยแพร่ความรู้ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการสำรวจความต้องการของชุมชน หรือภาครัฐ หรือภาคเอกชน หรือหน่วยงานวิชาชีพเพื่อประกอบการกำหนดทิศทางและการจัดทำแผนการบริการทางวิชาการตามจุดเน้นของสถาบัน

๒. มีความร่วมมือด้านบริการทางวิชาการเพื่อการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน หรือภาคเอกชน หรือภาครัฐ หรือหน่วยงานวิชาชีพ

๓. มีการประเมินประโยชน์หรือผลกระทบของการให้บริการทางวิชาการต่อสังคม

๔. มีการนำผลการประเมินในข้อ ๓ ไปพัฒนาระบบและกลไก หรือกิจกรรมการให้บริการทางวิชาการ

๕. มีการพัฒนาความรู้ที่ได้จากการให้บริการทางวิชาการและถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากรภายในสถาบันและเผยแพร่สู่สาธารณชน

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒.๑ ผลการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนหรือองค์กรภายนอก (สมศ ๙)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการและผลลัพธ์

คำอธิบาย โครงการที่มีผลต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน หมายถึง โครงการที่สถาบันจัดขึ้นเพื่อพัฒนาชุมชนหรือองค์กรภายนอกและเมื่อดำเนินการแล้วมีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแก่ชุมชนหรือองค์กรภายนอกในด้านต่างๆ หรือ ทำให้ชุมชนหรือองค์กรภายนอกสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามศักยภาพของตน

ประเด็นการพิจารณา

๑. มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA) โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนหรือองค์กร
๒. บรรลุเป้าหมายตามแผนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐
๓. ชุมชนหรือองค์กรมีผู้นำหรือสมาชิกที่มีการเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
๔. ชุมชนหรือองค์กรสร้างกลไกที่มีการพัฒนาตนเอง โดยคงอัตลักษณ์ของคนในชุมชนและเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องหรือยั่งยืน
๕. มีผลกระทบที่เกิดประโยชน์สร้างคุณค่าต่อสังคม หรือชุมชน/องค์กรมีความเข้มแข็ง

เกณฑ์การให้คะแนน

๑	๒	๓	๔	๕
มีการปฏิบัติ ๑ ข้อ	มีการปฏิบัติ ๒ ข้อ	มีการปฏิบัติ ๓ ข้อ	มีการปฏิบัติ ๔ ข้อ	มีการปฏิบัติ ๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. แผนและกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนหรือองค์กร
๒. รายงาน เอกสารผลการปฏิบัติตามกิจกรรมหรือโครงการ
๓. ข้อมูลที่แสดงถึงผลการดำเนินงานตามกิจกรรมหรือโครงการโดยผู้นำหรือสมาชิกของชุมชนหรือองค์กรได้เรียนรู้และดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาตามอัตลักษณ์ของคนในชุมชนและเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องหรือยั่งยืน
๔. ข้อมูลที่แสดงถึงผลการดำเนินงานตามกิจกรรมหรือโครงการของชุมชนหรือองค์กรที่สร้างประโยชน์ ความเข้มแข็งและคุณค่าของต่อสังคม ชุมชน หรือองค์กร
๕. “ต่อเนื่อง” หมายถึง มีการดำเนินงานตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป
๖. “ยั่งยืน” หมายถึง มีการดำเนินงานตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป
๗. “เข้มแข็ง” หมายถึง สามารถพึ่งพาตนเองได้

หมายเหตุ สำหรับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ได้รับการประเมินปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป สามารถใช้โครงการ/กิจกรรมใหม่ที่ปรากฏอยู่ในแผนระยะยาว โดยได้รับการอนุมัติจากสภาสถาบันเป็นโครงการ/กิจกรรมที่ต่อเนื่องในอนาคตและจะยั่งยืน เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดย สมศ. จะพิจารณาให้คะแนนล่วงหน้า

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒.๒ ผลการชี้แนะ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในประเด็นภายในสถาบัน (สมศ๑๘.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการและผลลัพธ์

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษาเลือกดำเนินการ ๒ เรื่อง จากประเด็นชี้แนะ หรือแก้ปัญหาสังคมในด้านต่างๆ อาทิ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ความรักชาติ บำรุงศาสนา เทิดทูนพระมหากษัตริย์ สุขภาพ ค่านิยม จิตสาธารณะ ความคิดสร้างสรรค์ ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ นโยบายรัฐบาล เศรษฐกิจ การพร้อมรับการเป็นสมาชิกสังคมอาเซียน พลังงานสิ่งแวดล้อม อุบัติภัย สิ่งเสพติด ความฟุ่มเฟือย การแก้ปัญหาความขัดแย้ง สร้างสังคมสันติสุขและความปรองดอง ตลอดจนการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงแบบอย่าง เป็นต้น

ทั้งนี้ ประเด็นเรื่องที่ชี้แนะหรือแก้ปัญหาสังคม ที่สถานศึกษาเลือกดำเนินการ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

ประเด็นการพิจารณา

๑. มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA)
๒. บรรลุเป้าหมายตามแผนประจำปีไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อคนในสถาบัน
๔. มีผลกระทบที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสถาบัน
๕. ได้รับการยกย่องระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

เกณฑ์การให้คะแนน

๑	๒	๓	๔	๕
-	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๔ - ๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. โครงการหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ดำเนินงานที่มีประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสถานศึกษา มีบทบาทในการชี้แนะหรือแก้ปัญหาสังคมในด้านต่างๆ ที่ระบุวัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งความสำเร็จของโครงการ

๒. หลักฐานที่แสดงการเห็นชอบโครงการ/กิจกรรมจากสภาสถาบันที่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ดำเนินงาน โดยมีบทบาทในการชี้แนะหรือแก้ปัญหาสังคมในด้านต่างๆ

๓. รายงานสรุปผลโครงการทุกโครงการ

๔. หลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงถึงการเกิดผลกระทบที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสังคมจากการดำเนินงานของโครงการ

๕. หลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงถึงการได้รับการยกย่องระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

หมายเหตุ

๑.มาตรการส่งเสริมของคณะอาจเหมือน หรือแตกต่าง หรือส่งผลกับมาตรการส่งเสริมของสถาบันก็ได้ ทั้งนี้ ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

๒.คณะจะดำเนินการแยกหรือดำเนินการร่วมกับสถาบันก็ได้

๓.กรณีที่คณะดำเนินการร่วมกับสถาบันจะต้องรายงานไว้ใน SAR ของคณะ และแสดงหลักฐานการดำเนินงานด้วย โดยใช้ผลการประเมินของสถาบัน

การคิดคะแนน

๑.กรณีที่คณะมีการดำเนินงานในประเด็นเดียวกับสถาบันและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ผลการประเมินจะพิจารณาข้อมูลในระดับสถาบัน โดยคณะที่มีส่วนร่วมให้ใช้คะแนนเดียวกับสถาบัน

๒.กรณีที่คณะมีการดำเนินงานในประเด็นที่ต่างจากสถาบัน ผลการประเมินจะพิจารณาในระดับคณะ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒.๓ ผลการชี้แนะ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในประเด็นภายนอกสถาบัน (สมศ๑๘.๒)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการและผลลัพธ์

คำอธิบาย สถาบันอุดมศึกษาเลือกดำเนินการ ๒ เรื่อง จากประเด็นชี้แนะ หรือแก้ปัญหาสังคมในด้านต่างๆ อาทิ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ความรักชาติ บำรุงศาสนา เทิดทูนพระมหากษัตริย์ สุขภาพ ค่านิยม จิตสาธารณะ ความคิดสร้างสรรค์ ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ นโยบายรัฐบาล เศรษฐกิจ การพร้อมรับการเป็นสมาชิกสังคมอาเซียน พลังงานสิ่งแวดล้อม อุบัติภัย สิ่งเสพติด ความฟุ่มเฟือย การแก้ปัญหาความขัดแย้ง สร้างสังคมสันติสุขและความปรองดอง ตลอดจนการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงแบบอย่าง เป็นต้น

ทั้งนี้ ประเด็นเรื่องที่ชี้แนะ หรือแก้ปัญหาสังคม ที่สถานศึกษาเลือกดำเนินการ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

ประเด็นการพิจารณา

๑. มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA)
๒. บรรลุเป้าหมายตามแผนประจำปีไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อคนในชุมชน
๔. มีผลกระทบที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อชุมชนและสังคม
๕. ได้รับการยกย่องระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

เกณฑ์การให้คะแนน

๑	๒	๓	๔	๕
-	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๔ - ๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. โครงการหรือกิจกรรมที่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ดำเนินงานที่มีประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสถานศึกษา มีบทบาทในการชี้แนะหรือแก้ปัญหาสังคมในด้านต่างๆ ที่ระบุวัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งความสำเร็จของโครงการ
 ๒. หลักฐานที่แสดงการเห็นชอบโครงการ/กิจกรรมจากสภาสถาบันที่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ดำเนินงาน โดยมีบทบาทในการชี้แนะหรือแก้ปัญหาสังคมในด้านต่างๆ
 ๓. รายงานสรุปผลโครงการทุกโครงการ
 ๔. หลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงถึงการเกิดผลกระทบที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสังคมจากการดำเนินงานของโครงการ

๕. หลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงถึงการได้รับการยกย่องระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

หมายเหตุ

๑.มาตรการส่งเสริมของคณะอาจเหมือน หรือแตกต่าง หรือส่งผลกับมาตรการส่งเสริมของสถาบันก็ได้ ทั้งนี้ ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

๒.คณะจะดำเนินการแยกหรือดำเนินการร่วมกับสถาบันก็ได้

๓.กรณีที่คณะดำเนินการร่วมกับสถาบันจะต้องรายงานไว้ใน SAR ของคณะ และแสดงหลักฐานการดำเนินงานด้วย โดยใช้ผลการประเมินของสถาบัน

การคิดคะแนน

๑.กรณีที่คณะมีการดำเนินงานในประเด็นเดียวกับสถาบันและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ผลการประเมินจะพิจารณาข้อมูลในระดับสถาบัน โดยคณะที่มีส่วนร่วมให้ใช้คะแนนเดียวกับสถาบัน

๒.กรณีที่คณะมีการดำเนินงานในประเด็นที่ต่างจากสถาบัน ผลการประเมินจะพิจารณาในระดับคณะ

องค์ประกอบที่ ๖ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

หลักการ

การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมถือเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีระบบและกลไกการดำเนินงานด้านนี้ให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ โดยอาจมีจุดเน้นเฉพาะที่แตกต่างกันตามปรัชญา และธรรมชาติของแต่ละสถาบัน และมีการบูรณาการเข้ากับพันธกิจอื่นๆ โดยเฉพาะการผลิตบัณฑิต รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมที่ฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม สร้างสรรค์ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นรากฐานการพัฒนาองค์ความรู้ที่ดีขึ้น

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๒. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๔. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ระบบและกลไกการทำงานบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (สกอ ๖.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีนโยบาย แผนงาน โครงสร้าง และการบริหารจัดการงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมทั้งการอนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามจุดเน้นของสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการบูรณาการการทำงานบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีระบบและกลไกการทำงานบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
๒. มีการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา
๓. มีการเผยแพร่กิจกรรมหรือการบริการด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมต่อสาธารณชน
๔. มีการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา
๕. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา
๖. มีการกำหนดหรือสร้างมาตรฐานคุณภาพด้านศิลปะและวัฒนธรรมและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ หรือ ๖ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑.๑ การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม (สมศ ๑๐)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบาย ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพ วิถีชีวิต และจิตใจที่ดีงามของบุคคลและสังคม เป็นพันธกิจหลักประการหนึ่งที่สถาบันพึงตระหนัก ที่จะต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้สังคมในสถาบันอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อย่างมีคุณค่า สามารถเป็นแบบอย่างที่น่าศรัทธา และเป็นที่ยอมรับของสังคม การส่งเสริมสนับสนุนจำต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพที่จริงใจได้ต่อเนื่องที่มั่นคงและยั่งยืน โดยการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดและสามารถประเมินผลได้

ประเด็นการพิจารณา

๑. มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA)
๒. บรรลุเป้าหมายตามแผนประจำปีไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีการดำเนินงานสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง
๔. เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อชุมชนภายใน/ภายนอก
๕. ได้รับการยกย่องระดับชาติ และ/หรือนานาชาติ

เกณฑ์การให้คะแนน

๑	๒	๓	๔	๕
ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้	ปฏิบัติได้
๑ ข้อ	๒ ข้อ	๓ ข้อ	๔ ข้อ	๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. นโยบาย แผน ระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม
๒. โครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม พร้อมรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรม รวมทั้งตัวบ่งชี้และเป้าหมายความสำเร็จ
๓. รายงานสรุปผลหรือประเมินโครงการหรือกิจกรรม (ประดยชน์และคุณค่าต่อชุมชน)
๔. หลักฐานที่อธิบายรายละเอียดและแสดงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลของการสรุปผลสำเร็จ เช่น ขั้นตอนและช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล การสุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจหรือแบบสอบถามหรือแบบประเมิน วิธีการวิเคราะห์ผล เป็นต้น
๕. รายงาน รางวัลที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง ระดับชาติ และนานาชาติ จากสถาบันหรือหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑.๒

การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม (สมศ ๑๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้

ผลลัพธ์

คำอธิบาย

ศิลปะและวัฒนธรรม เกี่ยวข้องกับความสุนทรีย์และรสนิยม เกิดรูปแบบวิถีชีวิตและสังคม โดยมีลักษณะที่เป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จำเป็นต้องรู้ทันอย่างมีปัญญา โดยมีแผนในการพัฒนา ให้ความรู้และประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพในบริบทของศิลปะและวัฒนธรรม สามารถเลือกรับรักษาและสร้างให้ตนเองและสังคมอยู่ร่วมกันอย่างรู้คุณค่าความงามอย่างมีสุนทรีย์ที่มีรสนิยม

ประเด็นการพิจารณา

๑. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถาบันที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดี
๒. สิ่งแวดล้อมด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ สะอาดถูกสุขลักษณะ และตกแต่งอย่างมีความสุนทรีย์
๓. ปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์ให้สวยงาม สอดคล้องกับธรรมชาติ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. การจัดให้มีพื้นที่และกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมให้นักศึกษาและบุคลากรมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ
๕. ระดับความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาที่เกี่ยวกับประเด็น ๑ - ๔ ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕

เกณฑ์การให้คะแนน

๑	๒	๓	๔	๕
ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรมที่พัฒนาสุนทรียภาพด้านศิลปะและ

วัฒนธรรม ที่สถานศึกษาดำเนินการตลอดปีในแต่ละปีการศึกษา

๒. โครงการหรือกิจกรรมที่แสดงรายละเอียดที่กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม รายงานผลการประเมินมีส่วนร่วม

๓. เอกสารหลักฐานหรือผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ความปลอดภัย ความสะอาด สุขอนามัยและความสวยงาม

๔. รายงานสรุปผลการประเมินการจัดให้มีพื้นที่และกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมให้นักศึกษาและบุคลากรมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ

๕. รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาที่เกี่ยวกับประเด็น ๑ - ๔

หมายเหตุ

๑. สะอาด หมายถึง ไม่รก มีระเบียบ รักร้าง่าย ใช้สะดวก

๒. สุขลักษณะ หมายถึง สะอาด ปลอดภัย ไร้มลภาวะ สุขใจ สบายกาย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓. สวยงาม หมายถึง มีการจัดแต่งอาคาร สภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับพื้นที่แวดล้อม ไม่สิ้นเปลือง และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม

องค์ประกอบที่ ๗ การบริหารและการจัดการ

หลักการ

สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ โดยมีสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการทำงานของสถาบันให้มีประสิทธิภาพ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องบริหารจัดการด้านต่างๆ ให้มีคุณภาพ เช่น ทรัพยากรบุคคล ระบบฐานข้อมูล การบริหารความเสี่ยง การบริหารการเปลี่ยนแปลง การบริหารทรัพยากรทั้งหมด ฯลฯ เพื่อสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๒. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๔. มาตรฐานการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
๕. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ.๒๕๕๓ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)
๖. เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ๒๕๕๒-๒๕๕๓
๗. เกณฑ์การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)
๘. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง คู่มือและแนวปฏิบัติในการพิจารณาออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.๒๕๕๑
๙. ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ภาวะผู้นำของสภาสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน (สกอ ๗.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการเจริญก้าวหน้าของสถาบันอุดมศึกษา คือสภาสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบันนั้น ๆ หากสภาสถาบันและผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ เป็นผู้นำที่ดี มีธรรมาภิบาล รับผิดชอบ ต่อสังคม รักความก้าวหน้า ดูแลบุคลากรอย่างดี เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา และกำกับดูแลติดตามผลการดำเนินงานของสถาบันไปในทิศทางที่ถูกต้อง จะทำให้สถาบันเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. สภาสถาบันปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดครบถ้วนและมีการประเมินตนเองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดล่วงหน้า

๒. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางการดำเนินงาน และสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากรทุกระดับ มีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ มีการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการปฏิบัติงานและพัฒนาสถาบัน

๓. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามที่มอบหมาย รวมทั้งสามารถสื่อสารแผนและผลการดำเนินงานของสถาบันไปยังบุคลากรในสถาบัน

๔. ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถาบันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการให้อำนาจในการตัดสินใจแก่บุคลากรตามความเหมาะสม

๕. ผู้บริหารถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงาน เพื่อให้สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันเต็มตามศักยภาพ

๖. ผู้บริหารบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสถาบันและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๗. สภาสถาบันประเมินผลการบริหารงานของสถาบันและผู้บริหารนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม

หมายเหตุ หากจะประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานข้อที่ ๖ นั้น ต้องแสดงข้อมูลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลครบถ้วนทั้ง ๑๐ ประการ ตามนิยามศัพท์ที่ระบุไว้ ซึ่งสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ของ สมศ.

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑.๑ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถาบัน (สมศ ๑๓)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบาย การประเมินผลตามหน้าที่และบทบาทของผู้บริหารในการบริหารและการจัดการให้บรรลุผลสำเร็จตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จะมุ่งเน้นการประเมินคุณภาพของการบริหารงานตามนโยบายของสภาสถาบันอุดมศึกษา ประสิทธิภาพของแผนปฏิบัติการประจำปี ความสามารถในการบริหารและการจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้ค่าคะแนนการประเมินผลผู้บริหารโดยคณะกรรมการที่สภาสถาบันแต่งตั้ง (คะแนนเต็ม ๕)

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงรายละเอียดการกำหนดหรือทบทวนนโยบายการกำกับดูแลสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งทบทวนกรอบทิศทางงานดำเนินงานของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาตามหน้าที่และบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

๒. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงรายละเอียดการดำเนินการตามระบบการกำกับดูแลสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีเอกสารหรือหลักฐานหรือรายงานหรือบันทึกการประชุมที่แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดให้มีกระบวนการที่เป็นรูปธรรมในการจัดการเพื่อให้เกิดการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

๓. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการติดตามผลการดำเนินงานสำคัญ เช่น ระบบในด้านนโยบายและแผน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการเงินและงบประมาณ โดยเฉพาะการดำเนินงานตามภารกิจหลักของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เป็นนิติสถาน

๔. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงนโยบายของสถานศึกษา ที่กำหนดให้มีระบบการประเมินผู้บริหาร โดยคณะกรรมการที่สภาสถาบันแต่งตั้งและมีการดำเนินงานตามระบบนั้น

๕. รายงานการสังเคราะห์หัตถ์หรือนโยบาย รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

หมายเหตุ ๑. ระดับสถาบัน ผู้บริหาร หมายถึง อธิการบดี

๒. ระดับคณะ ผู้บริหาร หมายถึง คณบดี หรือผู้บริหารของหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะที่มีการจัดการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒

การพัฒนาสถาบันสู่สถาบันเรียนรู้ (สกอ ๗.๒)

ชนิดของตัวบ่งชี้

กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

มาตรฐานการอุดมศึกษาข้อที่ ๓ กำหนดให้สถาบันมีการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งต้องมีการจัดการความรู้เพื่อมุ่งสู่สถาบันแห่งการเรียนรู้ โดยมีการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในสถาบันซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในสถาบันสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษามีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด กระบวนการในการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันประกอบด้วย การระบุมุมความรู้ การคัดเลือก การรวบรวม การจัดเก็บความรู้ การเข้าถึงข้อมูล และการแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในสถาบัน การกำหนดแนววิธีปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันให้ดียิ่งขึ้น

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการกำหนดประเด็นความรู้และเป้าหมายของการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสถาบันอย่างน้อยครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย

๒. กำหนดบุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนาความรู้และทักษะด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัยอย่างชัดเจนตามประเด็นความรู้ที่กำหนดในข้อ ๑

๓. มีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง (tacit knowledge) เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีตามประเด็นความรู้ที่กำหนดในข้อ ๑ และเผยแพร่ไปสู่บุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด

๔. มีการรวบรวมความรู้ตามประเด็นความรู้ที่กำหนดในข้อ ๑ ทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคลและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีมาพัฒนาและจัดเก็บอย่างเป็นระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร (explicit knowledge)

๕. มีการนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ในปีการศึกษาปัจจุบันหรือปีการศึกษาที่ผ่านมาที่เป็นลายลักษณ์อักษร (explicit knowledge) และจากความรู้ ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง (tacit knowledge) ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ
๑ ข้อ	๒ ข้อ	๓ ข้อ	๔ ข้อ	๕ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๓ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ (สกอ ๗.๓)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ สถาบันควรมีการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจที่สอดคล้องกับนโยบายและการวางแผนระดับสถาบัน เพื่อให้เป็นระบบที่สมบูรณ์สามารถเชื่อมโยงกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก เป็นระบบที่ใช้งานได้ทั้งเพื่อการบริหาร การวางแผนและการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ เพื่อการปฏิบัติงานตามภารกิจทุกด้านของบุคลากร เพื่อการติดตามตรวจสอบและประเมินการดำเนินงาน ตลอดจนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาสถาบัน ทั้งนี้ ระบบดังกล่าวต้องมีความสะดวกในการใช้งานโดยประเมินจากความพึงพอใจของผู้ใช้

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีแผนระบบสารสนเทศ (Information System Plan)

๒. มีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจตามพันธกิจของสถาบัน โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริหารจัดการ และการเงิน และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ

๓. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศ

๔. มีการนำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศมาปรับปรุงระบบสารสนเทศ

๕. มีการส่งข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายของหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๔ ระบบบริหารความเสี่ยง (สกอ ๗.๔)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบบริหารความเสี่ยง โดยการบริหารและควบคุมปัจจัย กิจกรรม และกระบวนการดำเนินงานที่อาจเป็นมูลเหตุของความเสียหาย (ทั้งในรูปของตัวเงิน หรือไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ชื่อเสียง และการฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือความคุ้มค่า) เพื่อให้ระดับความเสี่ยง และขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับและควบคุมได้ โดยคำนึงถึงการเรียนรู้วิธีการป้องกันจากการคาดการณ์ปัญหาล่วงหน้าและโอกาสในการเกิด เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความรุนแรงของปัญหา รวมทั้งการมีแผนสำรองต่อภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้มั่นใจว่าระบบงานต่าง ๆ มีความพร้อมใช้งาน มีการปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการบรรลุเป้าหมายของสถาบันตาม ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์เป็นสำคัญ

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบริหารความเสี่ยง โดยมีผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบพันธกิจหลักของสถาบันร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน

๒. มีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างน้อย ๓ ด้าน ตามบริบทของสถาบัน ตัวอย่างเช่น

- ความเสี่ยงด้านทรัพยากร (การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคารสถานที่)
- ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ของสถาบัน
- ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน เช่น ความเสี่ยงของกระบวนการบริหารหลักสูตร การบริหารงานวิจัย ระบบงาน ระบบประกันคุณภาพ

- ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล โดยเฉพาะจรรยาบรรณของอาจารย์และบุคลากร

- ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก

- อื่นๆ ตามบริบทของสถาบัน

๓. มีการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ใน

ข้อ ๒

๔. มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูง และดำเนินการตามแผน

๕. มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และรายงานต่อสภาสถาบันเพื่อพิจารณาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๖. มีการนำผลการประเมิน และข้อเสนอแนะจากสภาสถาบันไปใช้ในการปรับแผนหรือวิเคราะห์ความเสี่ยงในรอบปีถัดไป

หมายเหตุ

คะแนนการประเมินจะเท่ากับ ๐ หากพบว่าเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้นภายในสถาบันในรอบปีการประเมินที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและความปลอดภัยของนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากร หรือต่อชื่อเสียงภาพลักษณ์ หรือต่อความมั่นคงทางการเงินของสถาบัน อันเนื่องมาจากความบกพร่องของสถาบันในการควบคุม หรือจัดการกับความเสียง หรือปัจจัยที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ โดยมีหลักฐานประกอบที่ชัดเจน

ตัวอย่างความเสียงร้ายแรงที่ส่งผลประเมินเป็นศูนย์ (๐) คะแนน เช่น

๑. มีการเสียชีวิตและถูกทำร้ายร่างกายหรือจิตใจอย่างรุนแรงของนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากรภายในสถาบัน ทั้งๆ ที่อยู่ภายในวิสัยที่สถาบันสามารถป้องกันหรือลดผลกระทบในเหตุการณ์ดังกล่าวได้ แต่ไม่พบแผนการจัดการความเสียงหรือไม่พบความพยายามของสถาบันในการระงับเหตุการณ์ดังกล่าว

๒. สถาบันหรือหน่วยงานเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี อันเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ เช่น คณาจารย์ นักวิจัยหรือบุคลากรขาดจริยธรรม จรรยาบรรณ การไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎกระทรวง และเกิดเป็นข่าวปรากฏให้เห็นตามสื่อต่าง เช่น หนังสือพิมพ์ ข่าว online เป็นต้น

๓. สถาบันหรือหน่วยงานขาดสภาพคล่องในด้านการเงินจนทำให้ต้องปิดหลักสูตรหรือไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ส่งผลกระทบต่อนักศึกษาปัจจุบันที่เรียนอยู่อย่างรุนแรง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ หรือ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ

****หากมีคณะใดคณะหนึ่งได้คะแนนการประเมินเป็นศูนย์ (๐) แล้ว สถาบันก็จะได้คะแนนการประเมินเป็นศูนย์ (๐) ด้วยเช่นกัน หากเห็นไปตามเงื่อนไขที่กล่าวไว้ข้างต้น**

การไม่เข้าข่ายที่ทำให้ผลการประเมินได้คะแนนเป็นศูนย์ (๐) ได้แก่

๑. สถาบันมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเชิงป้องกัน หรือมีแผนรองรับเพื่อลดผลกระทบสำหรับความเสียงที่ทำให้เกิดเรื่องร้ายแรงดังกล่าวไว้ล่วงหน้า และดำเนินการตามแผน

๒. เป็นเหตุสุดวิสัย อยู่นอกเหนือการบริหารจัดการ (การควบคุมหรือการป้องกัน) ของสถาบัน

๓. เหตุการณ์ร้ายแรงดังกล่าวมีความรุนแรงที่ลดน้อยลงมาจากแผนรองรับผลกระทบที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

องค์ประกอบที่ ๘ การเงินและงบประมาณ

หลักการ

การเงินและงบประมาณเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ว่าแหล่งเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาจะได้มาจากงบประมาณแผ่นดิน (สำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ) หรือเงินรายได้ของสถาบัน เช่น ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษาต่างๆ ของนักศึกษา รายได้จากงานวิจัย บริการทางวิชาการ ค่าเช่าทรัพย์สิน ฯลฯ ผู้บริหารสถาบันจะต้องมีแผนการใช้จ่ายเงินที่สะท้อนความต้องการใช้เงินเพื่อการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถาบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำความเข้าใจกับการวิเคราะห์ทางการเงิน เช่น ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา ทรัพย์สินถาวรต่อจำนวนนักศึกษา ค่าใช้จ่ายที่สถาบันใช้สำหรับการผลิตบัณฑิตต่อหัว จำแนกตามกลุ่มสาขา รายได้ทั้งหมดของสถาบันหลังจากหักงบ (ค่าใช้จ่าย) ดำเนินการทั้งหมด งบประมาณในการพัฒนาอาจารย์ ความรวดเร็วในการเบิกจ่าย ร้อยละของงบประมาณที่ประหยัดได้ หลังจากที่ได้ปฏิบัติตามภารกิจทุกอย่างครบถ้วน สิ่งเหล่านี้จะเป็นการแสดงศักยภาพเชิงการบริหารจัดการด้านการเงินของสถาบันที่เน้นถึงความโปร่งใส ความถูกต้อง ใช้เม็ดเงินอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. แผนพัฒนาด้านการเงินระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๒. แผนปฏิบัติงานประจำปีของสถาบัน
๓. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๔. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)
๕. มาตรฐานแผนการปฏิบัติราชการของสำนักงบประมาณ
๖. รายงานงบประมาณแผ่นดิน (สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ) และเงินรายได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ระบบและกลไกการเงินและงบประมาณ (สกอ ๘.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีระบบในการจัดหาและจัดสรรเงินอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้อง มีแผนกลยุทธ์ทางการเงินซึ่งเป็นแผนจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ที่สามารถผลักดันแผนกลยุทธ์ของ สถาบันให้สามารถดำเนินการได้ มีการวิเคราะห์รายได้ ค่าใช้จ่ายของการดำเนินงาน ทั้งจากงบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้อื่น ๆ ที่สถาบันได้รับ มีการจัดสรรงบประมาณและการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างเป็นระบบครบ ทุกพันธกิจ มีระบบการตรวจสอบการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ รายงานทางการเงินต้องแสดงรายละเอียดการใช้ จ่ายในทุกพันธกิจ โครงการ กิจกรรม เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สถานะทางการเงินและความมั่นคงของสถาบันได้

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีแผนกลยุทธ์ทางการเงินที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสถาบัน
๒. มีแนวทางจัดหาทรัพยากรทางการเงิน หลักเกณฑ์การจัดสรร และการวางแผนการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้
๓. มีงบประมาณประจำปีที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการในแต่ละพันธกิจและการพัฒนาสถาบันและ บุคลากร
๔. มีการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างเป็นระบบ และรายงานต่อสภาสถาบันอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง
๕. มีการนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และวิเคราะห์สถานะทางการเงินและความ มั่นคงของสถาบันอย่างต่อเนื่อง
๖. มีหน่วยงานตรวจสอบภายในและภายนอก ทำหน้าที่ตรวจสอบ ติดตามการใช้เงินให้เป็นไปตามระเบียบและ กฎเกณฑ์ที่สถาบันกำหนด
๗. ผู้บริหารระดับสูงมีการติดตามผลการใช้เงินให้เป็นไปตามเป้าหมาย และนำข้อมูลจากรายงานทาง การเงินไปใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจ

หมายเหตุ

แผนกลยุทธ์ทางการเงิน เป็นแผนระยะยาวที่ระบุที่มาและใช้ไปของทรัพยากรทางการเงินของสถาบันที่ สามารถผลักดันแผนกลยุทธ์ของสถาบันให้สามารถดำเนินการได้ แผนกลยุทธ์ทางการเงินจะสอดคล้องไปกับแผนกล ยุทธ์ของสถาบัน สถาบันควรประเมินความต้องการทรัพยากรที่ต้องจัดหาสำหรับการดำเนินงานตามกลยุทธ์แต่ ละกลยุทธ์และประเมินมูลค่าของทรัพยากรออกมาเป็นเงินทุนที่ต้องการใช้ ซึ่งจะเป็นความต้องการเงินทุนในระยะ ยาวเท่ากับเวลาที่สถาบันใช้ในการดำเนินการให้กลยุทธ์นั้นบังเกิดผล จากนั้นจึงจะกำหนดให้เห็นอย่างชัดเจนถึง ที่มาของเงินทุนที่ต้องการใช้ว่าสามารถจัดหาได้จากแหล่งเงินทุนใด เช่น รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา งบประมาณแผ่นดินหรือเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินทุนสะสมของหน่วยงาน เงินบริจาคจากหน่วยงานภายนอกหรือ ศิษย์เก่า หรือสถาบันจะต้องมีการระดมทุนด้วยวิธีการอื่นๆ อีกเพิ่มเติม ระยะเวลาของแผนกลยุทธ์ทางการเงินจะ เท่ากับระยะเวลาของแผนกลยุทธ์ของสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ	มีการดำเนินการ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ ข้อ

องค์ประกอบที่ ๙ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

หลักการ

ระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นปัจจัยสำคัญที่แสดงถึงศักยภาพการพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องครอบคลุมทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้น สถาบันอุดมศึกษาจะต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอย่างต่อเนื่อง และมีกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เป็นลักษณะเฉพาะของสถาบัน

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓
๔. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๕. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๖. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๗. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (Thai Qualification Framework for Higher Education) (TQF: HEd.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๘. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๙. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (สกอ ๙.๑)

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งสถาบันต้องสร้างระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ ประเมินและพัฒนาการดำเนินงานของสถาบันให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าประสงค์ และระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถาบันและหน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการวัดผลสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน รวมทั้งการรายงานผลการประกันคุณภาพต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน มีการประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และมีนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันแก่สาธารณชนให้มั่นใจได้ว่าสถาบันสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพันธกิจและพัฒนาการของสถาบัน ตั้งแต่ระดับภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

๒. มีการกำหนดนโยบายและให้ความสำคัญเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยคณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของสถาบัน

๓. มีการกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมตามอัตลักษณ์ของสถาบัน

๔. มีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครบถ้วน ประกอบด้วย ๑) การควบคุมติดตามการดำเนินงาน และประเมินคุณภาพ ๒) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพเสนอต่อสภาสถาบันและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกำหนดเวลา โดยเป็นรายงานที่มีข้อมูลครบถ้วนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดใน CHE QA Online และ ๓) การนำผลการประเมินคุณภาพไปทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

๕. มีการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาปรับปรุงการทำงาน และส่งผลให้มีการพัฒนาผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ทุกตัวบ่งชี้

การประเมินตามเกณฑ์ฯ ข้อนี้นี้ ต้องไปพิจารณาการพัฒนาผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ทุกตัวบ่งชี้ ตามร่องรอยหลักฐานที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ ในเกณฑ์มาตรฐานข้อ ๗ คือ มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารและสภาสถาบันเพื่อพิจารณา จึงจะได้คะแนน

๖. มีระบบสารสนเทศที่ให้ข้อมูลสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในครบทั้ง ๙ องค์ประกอบคุณภาพ

๗. มีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาผู้ใช้บัณฑิต และผู้ให้บริการตามพันธกิจของสถาบัน

๘. มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างสถาบัน และมีกิจกรรมร่วมกัน

๙. มีแนวปฏิบัติที่ดีหรืองานวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานพัฒนาขึ้น และเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นสามารถนำไปใช้ประโยชน์

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ หรือ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ หรือ ๖ ข้อ	มีการดำเนินการ ๗ หรือ ๘ ข้อ	มีการดำเนินการ ๙ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑.๑ ผลประเมินการประกันคุณภาพภายในรับรองโดยต้นสังกัด (สมศ ๑๕)

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบาย ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ระบุไว้ว่า “...ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษานั้นอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผล การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน...” ทั้งนี้ สถานศึกษาจะดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในที่ครอบคลุมตัวบ่งชี้ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือต้นสังกัดกำหนด โดยจะเป็น ตัวบ่งชี้ที่เน้นด้านปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ ซึ่งผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในโดยต้นสังกัดนี้ จะเป็น คะแนนที่สามารถสะท้อนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของคุณภาพการดำเนินงานด้านต่างๆของสถาบันอุดมศึกษา ได้ ดังนั้น ในการประเมินตัวบ่งชี้นี้ จะใช้ค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินการประกันคุณภาพภายในโดยต้นสังกัด โดยไม่ ต้องทำการประเมินใหม่

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช้ค่าคะแนนผลการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยต้นสังกัด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

คะแนนประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาโดยต้นสังกัด

หมายเหตุ

ใช้คะแนนประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน(ระบบ ๕ คะแนน)ระดับสถาบัน ตามที่หน่วยงานต้นสังกัด กำหนด ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ (เนื่องจากใช้เกณฑ์การประเมินใหม่) เช่น

- ประเมินปี ๒๕๕๔ ใช้คะแนนประเมิน ๑ ปี คือ ปี ๒๕๕๓
- ประเมินปี ๒๕๕๕ ใช้ค่าเฉลี่ยคะแนนประเมิน ๒ ปี คือ ปี ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๓
- ประเมินปี ๒๕๕๖ ใช้ค่าเฉลี่ยคะแนนประเมิน ๓ ปี คือ ปี ๒๕๕๕, ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๓

กรณีของการประเมินระดับคณะ หากประเมินการประกันคุณภาพภายในของคณะไม่ครบทุกตัวที่กำหนด ในระดับสถาบัน ให้ใช้คะแนนจากการประเมินในระดับสถาบันของตัวบ่งชี้้นมาใช้แทน

บทที่ ๔

มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจหลักที่สำคัญ ๔ ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และมีพันธกิจอย่างน้อยอีก ๕ ประการที่จะสนับสนุนให้การขับเคลื่อนพันธกิจหลักบรรลุเป้าหมายได้ คือ ๑) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ ๒) กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา ๓) การบริหารและการจัดการ ๔) การเงินและงบประมาณ และ ๕) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ซึ่งพันธกิจหลักและพันธกิจสนับสนุนจะต้องทำงานเชื่อมโยงบูรณาการทุกเรื่องเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงจะส่งเสริมให้การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามีคุณภาพได้

อนึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๔ กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังนั้น จึงได้มีการประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา ลงวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษานับแรกของประเทศไทย มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย ๓ ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลกมาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

๑) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

๒) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบโดยยึดหลัก
คุณธรรมจริยธรรม

๓) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม

๒. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลาย และความเป็นอิสระทางวิชาการ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลักได้แก่

- ๑) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ
- ๒) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่างๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า คุ่มทุน
- ๓) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา การดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง ๔ ด้านอย่างมีคุณภาพ โดยมีการประสานความร่วมมือรวมพลังจากทุกภาคส่วนของชุมชนและสังคมในการจัดการความรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

- ๑) มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมิน และใช้ผลการประเมิน เพื่อพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน
- ๒) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ขยายพรมแดนความรู้ และทรัพยากรปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ
- ๓) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจ อุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคม และประเทศชาติ
- ๔) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ศิลปวัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

๓. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

การแสวงหา การสร้าง และการจัดการความรู้ตามแนวทาง/หลักการอันนำไปสู่สังคม ฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

- ๑) มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้
- ๒) มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่ายและหลักการประสานความร่วมมือรวมพลังอันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

นอกจากนี้คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาตามกลุ่มสถาบันที่มีปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจในการจัดตั้งที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก ๒ ด้าน คือ มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง และกลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาเอก

มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก ๒ ด้าน และมาตรฐานย่อยอีกมาตรฐานละ ๔ ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ ๔ ด้าน

๑.๑) ด้านกายภาพ

สถาบันอุดมศึกษามีอาคารที่ประกอบด้วยลักษณะสำคัญของอาคารเรียนที่ดี มีห้องครบทุกประเภท พื้นที่ใช้สอยที่ใช้ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกประเภท มีจำนวนเพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ประจำ จำนวนนักศึกษาในแต่ละหลักสูตร และจำนวนนักศึกษาตามแผนการรับนักศึกษา ตามเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยอาคาร โดยประมาณ รวมทั้งต้องจัดให้มีห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐาน มีครุภัณฑ์ประจำอาคาร ครุภัณฑ์การศึกษา และคอมพิวเตอร์จำนวนเพียงพอต่อการจัดการศึกษา ทั้งนี้ อาคารและบริเวณอาคารจะต้องมีความมั่นคง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะหรือความจำเป็นอย่างอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๒) ด้านวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติการกิจด้านวิชาการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถาบันอุดมศึกษาและแผนการผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของประเทศและผู้ใช้บัณฑิตโดยรวม มีหลักประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการบริการการศึกษาที่ดี สามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันต้องมีการบริหารวิชาการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลทั้งในด้านการวางแผนรับนักศึกษาและการผลิตบัณฑิตการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียนรู้ การประกันคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาปรับปรุงการบริหารวิชาการ

๑.๓) ด้านการเงิน

สถาบันอุดมศึกษามีความพร้อมด้านการเงินทั้งงบการเงินรวมและงบที่จำแนกตามกองทุน มีแผนการเงินที่มั่นคง เป็นหลักประกันได้ว่าสถาบันจะสามารถจัดการศึกษาได้ตามพันธกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและผู้ให้บริการอุดมศึกษา สถาบันมีการจัดทำรายงานการเงินที่แสดงถึงการได้มาของรายได้ รายรับ การจัดสรร การใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ และทั่วถึงเป็นธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งการนำรายได้ไปลงทุนภายใต้การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับการใช้เงินทุกประเภท และมีระบบการติดตามตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคลากรทุกระดับ

๑.๔) ด้านการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และพันธกิจที่กำหนดไว้ โดยมีสภาสถาบันทำหน้าที่กำกับ นโยบาย การดำเนินการตามแผนการบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณและทรัพย์สิน การบริหารสวัสดิการที่จัดให้กับนักศึกษาและบุคลากรทุกระดับ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายที่กำหนดไว้ มีการเผยแพร่ผลการกำกับการดำเนินงานของสภาสถาบัน และการบริหารจัดการของผู้บริหารทุกระดับสู่ประชาคมภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน ภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ประกอบด้วย หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า

๒) มาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่างๆ ๔ ด้าน

๒.๑) ด้านการผลิตบัณฑิต

สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษาและสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ สถาบันผลิตบัณฑิตได้ตามคุณลักษณะ จุดเน้นของสถาบัน ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจน เผยแพร่ต่อสาธารณะในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรม การพัฒนาการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของนักศึกษา

๒.๒) ด้านการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพและภายใต้จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์

นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภายนอกสถาบันเพื่อให้ได้ผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์ และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ สอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในวงกว้างและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน

๒.๓) ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษามีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจให้บริการโดยการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลได้ในหลายลักษณะ อาทิ การให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัย การค้นคว้าเพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่างๆ การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่องบริการแก่ประชาชนทั่วไป การให้บริการทางวิชาการนี้สามารถจัดในรูปแบบของการให้บริการแบบให้เปล่าหรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนเป็นรายได้หรือเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

๒.๔) ด้านการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติทั้งในระดับหน่วยงานและระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ตระหนัก ถึงคุณค่า เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียะต่อศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องจรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพ มีวิถีชีวิตที่ปรารถนาและเรียนรู้วิธีการจัดการวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ไม่พึงปรารถนาได้ สถาบันมีการควบคุมการดำเนินงานด้านนี้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของสถาบัน

นอกจากนี้สภาการพยาบาลได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการรับรองสถาบันการศึกษาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ไว้ ดังนี้

องค์ประกอบ ดัชนีของการรับรองสถาบันการศึกษาการพยาบาลและการผดุงครรภ์(กรณีสถาบันที่มีผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว)

องค์ประกอบ	ดัชนี
เกณฑ์สำคัญ ๑. ผู้บริหารระดับคณะหรือเทียบเท่า	๑) เป็น ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง / ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง และวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททาง การพยาบาล/วิทยาศาสตร์สุขภาพ /การบริหาร/ การศึกษาหรือมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า รองศาสตราจารย์ และ ๒) มีประสบการณ์ด้านการสอนไม่น้อยกว่า ๕ ปี และ ๓) มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

องค์ประกอบ	ดัชนี
๒. อัตราส่วนอาจารย์พยาบาลประจำต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า	๑) ไม่เกิน ๑ : ๖
๓. อัตราส่วนอาจารย์พยาบาลหรือพยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติ ต่อนักศึกษา ในการสอนแต่ละรายวิชาของภาคปฏิบัติทางการพยาบาล	๑) ไม่เกิน ๑:๘
๔. แผนการสอน/ ชุดการสอน	๑) มีทุกหน่วยการเรียนรู้ในทุกรายวิชาทางการ พยาบาล (ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในระดับปริญญาตรี)
๕. ผลการสอบขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์	๑) ผลการสอบขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครั้งแรกได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของผู้เข้าสอบครั้งแรก(เฉลี่ยย้อนหลัง๗ปีการศึกษา)
๖. ผลงานวิจัย	๑) มีการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการที่มี Peer Review ตามมาตรฐานสากลหรือมีการเสนอผลงานวิจัย ในการประชุมวิชาการระดับชาติที่มีเอกสาร/สิ่งพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่รวมสาระเนื้อหาการประชุม ไม่น้อยกว่า ๒๐% ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมดต่อปี (เฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี)
๗. การตรวจสอบ/ประเมินคุณภาพภายใน	๑) มีการตรวจสอบ/ประเมินคุณภาพภายในทุกปี (เฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี)
เกณฑ์ทั่วไป ๑. ปรัชญา/ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย วัตถุประสงค์และแผนดำเนินงาน ๑.๑ ปรัชญา/ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษา ๑.๒ แผนงาน/แผนกลยุทธ์	๑) มีการกำหนดปรัชญา / ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบันไว้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและสอดคล้องกับองค์กรหลัก ๒) สมาชิกในองค์กรมีส่วนร่วมในการกำหนด / รับรู้ ๑) มีการวางแผนงานระยะยาว/ แผนกลยุทธ์(๔ ปีขึ้นไป)ที่สอดคล้อง

๑.๓ การประเมินแผนงานและ โครงการ	คล้อยกับปรัชญา ปณิธานและวัตถุประสงค์ของสถาบัน ๑) มีการประเมินแผนงานและโครงการประจำปีอย่างเป็นระบบ
------------------------------------	--

องค์ประกอบ	ดัชนี
๒. การจัดการเรียน การสอน ๒.๑ หลักสูตร ๒.๒ อาจารย์พยาบาล	๑) มีมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานอุดมศึกษา และสภาการพยาบาล ๒) มีการบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ๒.๑) มีโครงสร้างการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นลายลักษณ์อักษร ๒.๒) มีแผนการจัดการเรียนการสอน แต่ละชั้นปีตลอดหลักสูตรและมีการดำเนินงานตามแผน ๒.๓) มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงหลักสูตรอย่างน้อยทุก ๕ ปี ๑) คุณสมบัติอาจารย์ ๑.๑) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลชั้นหนึ่ง และการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ๑.๒) มีประสบการณ์การสอนภาคทฤษฎี / ภาคปฏิบัติในสาขาการพยาบาล ไม่น้อยกว่า ๑ ปี หลังสำเร็จปริญญาโท ปริญญาเอกทางการพยาบาล หรือ วิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือไม่น้อยกว่า ๒ ปี หลังสำเร็จปริญญาโท/ปริญญาเอก สาขาอื่น หรือไม่น้อยกว่า ๓ ปีหลังสำเร็จปริญญาตรีทางการพยาบาล ๒) ร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำ ที่มีวุฒิการศึกษา ๒.๑) ระดับปริญญาเอก ๒.๒) ระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า ๒.๓) ระดับปริญญาตรี ๓) อาจารย์มีภาระงานสอนเฉลี่ยต่อปีการศึกษาไม่เกิน ๑๐ หน่วย ชั่วโมงต่อสัปดาห์

	๔) มีระบบพัฒนาอาจารย์ ๔.๑) จำนวนอาจารย์ใหม่ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามระบบที่กำหนด (๓ ปี ขึ้นหลัง) ๔.๒) ร้อยละของอาจารย์ที่ได้รับการพัฒนา (อบรม ศึกษา ดูงาน สัมมนา ประชุมวิชาการ ใน/ต่างประเทศ ทุกปี (เฉลี่ย ๓ ปีขึ้นหลัง)
--	--

องค์ประกอบ	ดัชนี
๒.๓ กระบวนการเรียนการสอน	๑) มีประมวลการสอนรายวิชา (Course Syllabus) ครบทุกวิชาในหลักสูตร ยกเว้น วิชาเลือกของคณะอื่น ๒) มีระบบการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ๒.๑) มีการประเมินผลการสอนของ อาจารย์โดย นักศึกษา และ อาจารย์ผู้สอน หรือผู้เกี่ยวข้อง ๒.๒) มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาโดยนักศึกษา ๒.๓) ใช้ผลการประเมินในการพัฒนารายวิชา
๒.๔ นิสิต/นักศึกษาและบัณฑิต	๑) จำนวนและร้อยละผู้สำเร็จการศึกษาตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (เฉลี่ย ๓ ปี) ๒) ร้อยละของการมีงานทำและ/หรือศึกษาต่อ ของ บัณฑิตที่สำเร็จใหม่ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ภายในปีแรก ๓) มีการติดตามและประเมินคุณภาพบัณฑิตใหม่ทุกรุ่นหลังสำเร็จการศึกษา ภายใน ๑ ปี ๔) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตใหม่ทุกรุ่นหลังสำเร็จการศึกษา ภายใน ๑ ปี
๒.๕ การวัดและประเมินผล	๑) มีการวัดและการประเมินผลการศึกษาอย่างเป็นระบบได้มาตรฐานตามหลักการวัดและประเมินผล

	๑.๑) มีผังการออกข้อสอบทุกรายวิชาทางการพยาบาล ๑.๒) มีการวิพากษ์ข้อสอบทุกรายวิชาทางการพยาบาล ๑.๓) มีการวิเคราะห์ข้อสอบทุกรายวิชาทางการพยาบาล ๑.๔) มีระบบการตัดสินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
๒.๖ ปัจจัยเกื้อหนุน ๒.๖.๑ อาคารสถานที่	๑) มีอาคารเรียน และห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนทุกรูปแบบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ๒) มีห้องทำงานเหมาะสมและเอื้อ ต่อการทำงานของอาจารย์และบุคลากร

องค์ประกอบ	ดัชนี
	๓) มีสถานที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร นันทนาการ และการกีฬาเหมาะสมและเอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา ๔) มีสถานที่พักนักศึกษาลดภัย ถูกสุขลักษณะเอื้อต่อการเรียนและการทำกิจกรรมนอกเวลา
๒.๖.๒ ห้องปฏิบัติการและ อุปกรณ์การศึกษา	๑) ห้องปฏิบัติการพยาบาลเหมาะสมและมีอุปกรณ์เพียงพอในทุกสาขาการพยาบาลและพร้อมใช้ ๒) ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์/วิทยาศาสตร์สุขภาพ เหมาะสมและมีอุปกรณ์จำนวนเพียงพอและพร้อมใช้ ๓) ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เหมาะสม และมีคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาไม่น้อยกว่า ๑ : ๑๐ และพร้อมใช้ ๔) โสตทัศนูปกรณ์เหมาะสมและมีจำนวนเพียงพอ และพร้อมใช้
๒.๖.๓ ห้องสมุด	๑) มีตำราหลักทางการพยาบาลที่ทันสมัยไม่ต่ำกว่าสาขาวิชาละ ๑๐ ชื่อเรื่อง ๒) มีจำนวนตำรา/หนังสือทางการพยาบาล และวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในอัตราส่วนนักศึกษา : จำนวนหนังสือ = ๑ : ๕๐ ๓) จำนวนวารสารวิชาชีพการพยาบาลในประเทศไม่น้อยกว่า ๑๐ ชื่อ

	เรื่อง ๔) จำนวนวารสารวิชาชีพการพยาบาลต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ชื่อเรื่อง ๕) มีระบบและเทคโนโลยีการสืบค้นข้อมูลทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกประเทศ ๖) มีเวลาให้บริการไม่น้อยกว่า ๖๐ ชม/ สัปดาห์
๒.๖.๔ สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ	๑) มีแหล่งฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลครบทุกสาขา ๒) แหล่งฝึกปฏิบัติมีระบบประกัน/ควบคุมคุณภาพทางการพยาบาล ๓) มีระบบ ความปลอดภัยสำหรับนักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติงาน
๓. กิจกรรมการพัฒนานักศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา	๑) มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนานักศึกษา ๒) มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและแนะแนว ๓) มีการประเมิน/ติดตามผลแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมพัฒนานักศึกษา ๔) มีองค์กรนิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบ	ดัชนี
๔.การวิจัยและผลงานทางวิชาการ ๔.๑ นโยบาย แผนงาน และระบบสนับสนุนการวิจัย และผลงานทางวิชาการ	๑) มีนโยบายและแผนงานวิจัยและวิชาการเป็นลายลักษณ์อักษร ๒) มีหน่วยงานวิจัย/กรรมการวิจัย กรรมการวิชาการของสถาบันระดับคณะ ๓) มีการจัดหาทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการวิจัย
๔.๒ ผลงานวิชาการ	๑) มีการผลิตและเผยแพร่ตำรา/หนังสือ/คู่มือ/สื่อ/บทความทางวิชาการ / สิ่งประดิษฐ์ทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า ๑๐% ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด (ย้อนหลัง ๓ ปี)
๕. การบริการวิชาการแก่สังคม	๑) มีนโยบาย วัตถุประสงค์และแผนงานการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นลายลักษณ์อักษร

	๒) มีหน่วยงาน/กรรมการ/ผู้รับผิดชอบงานบริการวิชาการแก่สังคม ระดับสถาบัน ๓) มีผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการ ๔) มีกิจกรรมบริการวิชาการแก่สังคมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ทั้งภายใน และภายนอกสถาบัน ๕) มีการประเมินแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการแก่สังคม
๖.การทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม ของชาติ	๑) มีนโยบาย วัตถุประสงค์และแผนงานการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรมเป็นลายลักษณ์อักษร ๒) มีผู้รับผิดชอบงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมระดับสถาบัน ๓) มีโครงการ/กิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ๔) มีการประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรม
๗.การบริหารและการจัดการ ๗.๑ โครงสร้างการบริหาร	๑) มีการกำหนดแผนภูมิโครงสร้างและระบบการบริหารที่สอดคล้อง กับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษา ๒) มีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานตาม โครงสร้าง
๗.๒ ผู้บริหารระดับรอง คณะวิชา หรือเทียบเท่า/หัวหน้าภาควิชา หรือ เทียบเท่า	๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง /ผู้ประกอบวิชาชีพการ พยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งและวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ทางการศึกษา/วิทยาศาสตร์สุขภาพ/การบริหาร/การศึกษาหรือมีตำแหน่งทาง วิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ และมีประสบการณ์ด้านการสอน ไม่น้อยกว่า ๕ ปี
องค์กรประกอบ	ดัชนี
	๒) มีภาระงานสอนเฉลี่ยต่อปีการศึกษาไม่เกิน ๖ หน่วยชั่วโมงต่อ สัปดาห์
๗.๓ ระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจ	๑) มีระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริหาร ๒) มีระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการเรียน การสอน ๓) มีระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการวิจัย

	๔) มีระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริการวิชาการแก่สังคม
๓.๔ การบริหารบุคคล	๑) กำหนดลักษณะงาน/ขอบเขตงานทุกตำแหน่งเป็นลายลักษณ์อักษร ๒) มีระบบการสรรหา พัฒนา และรักษานักวิชาการ ๓) มีระบบการประเมินบุคลากร
๓.๕ การเงินและงบประมาณ	๑) จัดทำแผนและจัดสรรงบประมาณครอบคลุมภารกิจหลักของสถาบัน อุดมศึกษา ๒) วิเคราะห์และประเมินผลการใช้งบประมาณตามภารกิจเป็นลายลักษณ์อักษร ๓) มีการตรวจสอบการเงินและงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ